

Najneaj nanderac leaw tapiüing

SAN LUCAS

wüx Teat Cristo

Neol tajlüy aaga nawiig cam

1 Xeyay lamarangüw wüx nawiig nguineay andüübndüjpeay meáwan leawa tajaraw naleaing tajlüy, ²atnej taquiajchiw icoots ajcüw leawa tajawüw tanomb con oniüjciw; aton tambeolüw wüx mandeacüw meáwan poch leaw tanguiayiw. ³Nganüy xique laúmb natüntün nanguiy meáwan, nguineay alndom najaw naleaing cuane tajlüy. Áag tapiüingas sanarang nasaj ic palan Teat Teófilo, nguineay andüübndüjpeay, ⁴mejaw naleaing meáwan leaw lerquiaacharan wüx.

Nop ángel apiüing apwijquiam Juan Bautista

⁵Tiül mineat Herodes wüx nej tarang minatang monajiüt tiül iüt Judea, tajlüy nop miteaats tiül nipilan judfo nenüt Zacarías, ajlüy tiül noic ajlüy miteaats ocueaj Abías. Mintaj nej teat Zacarías nenüt müm Elisabet, naw tiül acualaats teat Aarón, áag tajlüy tanomb.

⁶Miijpüéj ayariw andeac Teat Dios, arangüw atnej lamapiüing Teat Dios. Nejinguind ngondom mapiüing nejiw alcuane ngo majneaj arangüw.

⁷Naleaing nejiw ngo majiürüw micualüw nejiw cos müm Elisabet ngondom majiür micual nej; aton cos miijpüéj xeyay latang ombasüw.

⁸Condom wüx tatüch nejiw aaga noic ajlüy miteaats marangüw najiüt tiül nadam nangaj iüm, teat Zacarías tajlüy tiül. ⁹Cos miteaats ajlüyayej wüx masüetiaw majawüw cuane najiüt apmarangüw anopnopo. Teat Zacarías tatüch nej majmel tiül nadam nangaj iüm ocueaj Teat Dios mayac pom.

¹⁰Meáwan nipilan monaw tiül cambaj acülüwan mbeay nadam nangaj iüm teatajciw orar wüx teajmel pom. ¹¹Teat Zacarías altiül nadam nangaj iüm, quiaj tajaw nop ángel ocueaj Teat Dios alembem amb wüx miác artül niüing ajmel pom. ¹²Wüx teat Zacarías tajaw aaga ángel, mbayat xeyay, lango majaw cuane apmarang. ¹³Quiaj tasaj nej a ángel:

—Teat Zacarías, nde mbayamear, cos Teat Dios lamanguiaiy leaw itün ocueaj nej. Nganüy müm Elisabet mintaj apmajiür nop micual nej. Apmeaach manüt Juan. ¹⁴Ique apmapac imeaats xeyay. Aton xeyay nipilan apmapac omeajtsüw wüx apwijquiam, ¹⁵cos nej xeyay najneaj apmarang majaw Teat Dios. Ngome apmanganeow vin, aton ngome apmanganeow alinoic yow leaw alndom müüch mangün nipilan. Teat Dios apmüüch nej majiür Nangaj Miespíritu Nej wüx aliün teomeaats mimüm nej. ¹⁶Nej apmüüch leam omeajtsüw alinomb xeyay nipilan tiül israel wüx Teat Dios, midiosüw nejiw. ¹⁷Nej apmamong ombas marang minajiüt nej, teoj aliüc aaga lapiürang aliüc. Apmarang atnej tarang tanomb teat Elías, müüch majneaj omeajtsüw nateateran majawüw micualüw nejiw. Aton müüch marangüw najneaj leaw ngo mandiümüw mayariw leaw asoiquiw. Atquiaj alndom müüch majlüy noic ajlüy nipilan mayariw andeac aaga Cristo leaw lapiürang aliüc —aj nej aaga ángel.

¹⁸Quiaj tapiüng teat Zacarías, tasaj a ángel:

—¿Guineay alndom najaw naleaing aag ayaja? Cos xique xeyay lasataxey, at xantaj latang ombas aton —aw.

¹⁹Quiaj tasaj nej a ángel:

—Xique nenütiüs Gabriel nerangas minajiüt Teat Dios. Nej tüüch xic niün nasaj ic aaga najneaj poch quiaj. ²⁰Nganüy cos ngo meyar sandeac, langome apmerndeac leaw atüch a nüt majlüy aaga lanasaj ic

quiaj, ndoj apmerndeac alinomb —aj nej.

²¹Ajcüwa nipilan leaw ngo majmeliw, teamacüliw teat Zacarías, lambayajow ngo majawüw cua nerang nej, neol tequiy tiül nadam nangaj iüm. ²²Wüx taw tiül nadam nangaj iüm teat Zacarías langondom mendeac masaj nejiw nicuajind. Quiaj tapiüngüw:

—Aleaic tüünd majaw tiül nadam nangaj iüm —awüw.

Nej tüüch nejiw majawüw cuane apiüng naag owix nej, cos lamejew, langondom mendeac.

²³Wüx tatüch a nüt ndom minajiüt nej tiül nadam nangaj iüm, quiaj tajtsor. ²⁴Naleaing ajiür miün acas nüt lacual müm Elisabet mintaj nej. Quiaj tacülan aniüng nej acoquiaw caaw, ngo maw majüy. Tapiüng: ²⁵“Teat Dios lamajiür xic lasta, lamüüch xic namongoch xemonxing teombas nipilan”, aw.

Ángel tapiüng apwijquiam Teat Jesús

²⁶Wüx lamajiür anaíw caaw, quiaj aaga ángel Gabriel tüüch nej mamb Teat Dios andüy tiül iüt Galilea, tiül noic cambaj nenüt Nazaret, ²⁷majaw nop nüx nenüt María.

Aaga nüx quiaj altiüt mipoch aweaag nop nench nenüt José, naw tiül acualaats a Rey David tajlüy tanomb. ²⁸Aaga ángel wüx tapeay niüng ajlüy a nüx, tasaj:

—iJow müm, satepeay ic! Sasoic nasaj ic lamexom xeyay monajneaj, cos Teat Dios lamambeol ic. Xeyay najneajay apmanderac wüx imbas tiül meáwan montaj —aj.

²⁹Nej a nüx wüx tajaw aaga ángel, mbayaw manguiaiy andeac, tapiüng

tiül omeaats nej: “¿Neol tatepeay xic atquiaja?” aw. ³⁰Quiaj tasaj nej aaga ángel:

—María, nde mbayamear, cos Teat Dios apmambeol ic xeyay. ³¹Nganüy apmajiür micual, apmewiquiach nop nine nench, apmeaach manüt JESÚS. ³²Nej apmajlüy xeyay netam ajlüy. Apmanderac wüx nej apmapiürang micual nej Teat Dios najlüy tiül cielo. Teat Dios apmüüch nej marang nop minatang nenajiüt atnej tarang wüx a Rey David, mixeech nej najlüy tanomb. ³³Nej apmajlüy wüx meáwan nipilan judío micual teat Jacob, apmarang natang meáwan nüt, aag ayaj ngo majiür ndoj —aj nej.

³⁴María tasaj a ángel:

—¿Nguineay alndom majlüy aaga ipiüng quiaja, cos xique nganaw najiür xenoj? —aj.

³⁵Quiaj tasaj nej a ángel:

—Aag ayaj Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios apmerang. Nej Teat Dios apmajiür ic mewiquiach aaga nine, cos aaga nine quiaj nangaj nej Micual Teat Dios. ³⁶At icualaats müm Elisabet apmajiür nop nine. Masey xeyay latang ombas, anderac nómban ngondom majiür micual nej. Nganüy lacual lamajiür anafw micaaw a nine teomeaats nej. ³⁷Cos para Teat Dios ngo majlüy nicuajind naél ngondom marang —aj nej a ángel.

³⁸Quiaj tapiüng a María:

—Xique nganüy sajlüy tiül owix Teat Dios, ich marang wüx ximbas atnej lamepiüng apmarang —aw. Quiaj tamb a ángel.

María tamb majaw Elisabet

³⁹Tíülan aaga nüt quiaj María tamb najen andüy tiül tiüc tiül noic

cambaj tiül iüt Judea. ⁴⁰Wüx tapeay quiaj tajmel aniüng teat Zacarías, quiaj tatepeay müm Elisabet. ⁴¹Wüx Elisabet tanguiaay atepeay nej María, quiaj ajwicwic teomeaats nej aaga nine. Quiaj Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios tiün andüy wüx nej.

⁴²Quiaj tandeac napac, tapiüng:

—Xeyay najneajay apmanderac wüx imbas tiül meáwan montaj, aton xeyay najneajay apmanderac wüx ombas aaga nine alteomeaats quiaj. ⁴³¿Jow a xique, cuane xic, miün majaw xic mimüm Micual Xetate Diosa? ⁴⁴Cos wüxan sanguiaay itepeay xic, quiaj xecual apac omeaats, ajwic tiül ximeaats. ⁴⁵Najneajay apmapac imeaats cos teyar meáwan leaw lamasaj ic Teat Dios nguineay apmarang —aw.

⁴⁶Condom quiaj tapiüng a María:

Sayaag tiül ximeaats xeyay najneajay arang Teat Dios.

⁴⁷Apac ximeaats wüx Teat Dios, cos nej newün xic wüx.

⁴⁸Teat Dios najneaj majaw xic masey xique ngo nembat nicuajind tiül nipilan.

Naw wüx nganüy meáwan nipilan aliüc miün, apmandeactiw xeyay najneaj wüx ximbas.

⁴⁹Cos lamarang xeyay najneaj wüx ximbas Teat Dios; nej cuajantanej alndom marang, Xeyay nangaj minüt Teat Dios.

⁵⁰Nej andiüm meáwan nipilan leawa lajlüy nganüy, aton ajiür lasta leaw aliüc miün apmajlüy, meáwan leaw apmayariw nej andeac.

⁵¹Naag owix nej lamarang xeyay nadamdam cuajantanej,

aton tandrooch ombasüw
monpiüng nejiw alwüx
atamüw.

⁵² Tawün niüng tsotojow
montangtang monajiüt,
tayac quiaj leaw ayajcüw ngo
membeatiw.

⁵³ Nipilan leawa ngo majiür üetiw,
nej tüüch meáwan najneaj;
nganüy nipilan monjiür
xeyay, tüüch mambüw
owixáwan, nicuajind ngo
maxomüw.

⁵⁴ Tambeol cambaj Israel, ajcüw
monrang minajiüt nej;
ngo ndrom omeaats nejiw, tajiür
nejiw lasta xeyay,

⁵⁵ cos atquiaj tasaj mixejchiiüts
Abraham wüx micual micual
nej;
tapiüng tanaám b apmajiür nejiw
lasta meáwan nüt —aw a
María.

⁵⁶ Ndoj María tacül quiaj
maquiiüb müm Elisabet arej caaw,
condom tandilil tajtsor alinomb.

Wijquiat Juan Bautista

⁵⁷ Wüx tatüch a nüt wijquiam
micual nej müm Elisabet, quiaj
wijquiat nop nine nench. ⁵⁸ Wüx
tanguiayiw acualaats nej, at
moncül quiájan niüng acül nej,
ngueay Teat Dios lamajiür nej
xeyay lasta, quiaj tapac omeajtsüw
aton maquiüjpüw. ⁵⁹ Condom
wüx tatüch ojpeaceüw nüt, quiaj
taquiüjpüw a nine matajcüch
circuncidar atnej mbójan arangüw
judíos. Tandiümüw mäjchiw manüt
Zacarías atnej minüt miteat nej.

⁶⁰ Quiaj mimüm nej a nine tapiüng:
—Ngwüy, Juan apmanüt —aw.

⁶¹ Quiaj tasajüw nej:

—¿Neol ayaja? Cos ngo majlüy tiül
icualaats nejinguind manüt atquiaj
—awüw.

⁶² Quiaj tatüniw manguiayiw
miteat a nine, arangüw owixaw
majaw, majüic nguineay andiüm
müüch manüt a nine. ⁶³ Teat Zacarías
quiaj tatün quiriw nine tirip xiül,
condom tarang wüx, tapiüng: “Juan
minüt nej”, aw. Meáwan monlüy
quiaj mbayatoj majawüw. ⁶⁴ Quiaj
taley oniw nej a teat Zacarías, tajneaj
mendeac, andüüban tasaj Teat Dios
najneajay arang. ⁶⁵ Meáwan moncül
quiájan niüng acüliw nejiw mbayatoj,
aton meáwan cambaj najlüy tiül tüic
tiül iüt Judea tümb manguiayiw wüx
aag ayaj. ⁶⁶ Meáwan nejiw leawa
tanguiayiw tayacüw wüx omeajtsüw,
tapiüngüw:

—¿Jane aaga nine quiaja? ¿Cuane
apmarang alinoic nüte? —awüw.

Atquiaj tapiüngüw nipilan cos
Teat Dios teamambeol a nine, ngo
macueat.

Zacarías tandec leaw aliüc miün

⁶⁷ Teat Zacarías miteat a nine,
tambeol nej Nangaj Espíritu ocueaj
Teat Dios, tüüch nej poch cuane
mandeac, tapiüng:

⁶⁸ Xeyay najneaj ajlüy Teat Dios
ocueaj Israel,
cos nej lafün ningüy tiül icootsa
mawün asoet micambaj nej.

⁶⁹ Lamüüch icoots nop leaw
alndom mawün icoots wüx,
aag ayaj imiün tiül acualaats
mixejchiiüts David, aaga
nerang minajiüt nej.

⁷⁰ Atnej lamandec Teat Dios wüx
tasaj nangaj mondeac andeac

nej, ajcüwa tajlüyiw tanomb,
cos tapiüng:

- ⁷¹ Nej apmawün icoots teowixaw
leaw andiümüw mambiyaw
icoots, at apmawün icoots
teowixaw meáwan ajcüy
majaw icoots.
- ⁷² Ajiür lasta meáwan mixejchiiüts,
aton apleaam omeaats wüx
meáwan leawa lamapiüng
apmarang.
- ⁷³ Cos aag agüy Teat Dios tasaj
miteatiiüts Abraham apmarang:
- ⁷⁴ Apmawün icoots teowixaw
moncüy majaw icoots,
marangaats leawa nej andiüm,
ngo mimbolaats.
- ⁷⁵ Majlüyiiüts najneajay, ngo
majiüraats nicuajind nisoet,
marangaats leawa nej andiüm
meáwan nüt wüx aliün
mapacaats.
- ⁷⁶ Aton ique xecual, apmenderac
wüx apmapiürang ique nop
ic nendeac andeac Teat Dios
najlüy tiül cielo,
cos ique apmemong ombas, Teat
Naxey teoj, apmetaag majneaj
mitiiüd nej.
- ⁷⁷ Apmesajüw minipilan nej
ngueay Teat Dios alndom
mawün wüx omeaats meáwan
asoetiw nejiw,
quiaj alndom mawüw wüx.
- ⁷⁸ Cos xeyay ajiür icoots lasta
Miteatiiüts Dios,
áag tüüch icoots noic najneaj
atnej ran, aag ayaj Micual nej
imiün tiül cielo.
- ⁷⁹ Nej apmüüch majlüyiw tiül ran
leaw ajlüyiw atnej aliw tiül
pojñiün, tenguiäl andeowüw
tiül asoetiw nejiw.

Nej apmayac icoots wüx
marangaats najneaj, lango
majlüy moncüy, aw a Zacarías.

⁸⁰ Aaga nine micual Zacarías quiaj
tatang najneaj, xeyay tayamb Teat
Dios. Tamb macül tiül wajchiüc
niüng ngo majlüy cambaj, leaw
atüch a nüt mejüiquichay majaw
nej cambaj israel.

Wijquiat Teat Jesús

(Mt. 1:18-25)

2 Wüx aaga nüt quiaj minatang
monajiüt tiül Roma nenüt
Augusto César tapiüng meáwan
nipilan netam mambüw mayacüw
mineatüw nejiw. ²Ninguiay amelich
ajmel mineataran wüx Cerenio
tarang nenajiüt tiül iüt Siria. ³Quiaj
tambüw meáwan nipilan mayacüw
mineatüw nejiw tiül micambajüw
nejiw. ⁴At a José tamb aton imiün tiül
cambaj Nazaret tiül Galilea andüy
Belén tiül Judea. Aag ayaj micambaj
David, cos José micual nej acualaats
David. ⁵Quiaj tamb mayacüw
mineatüw nejiw aquiüüb María minüx
nej. Aaga minüx nej laliüc wijquiam
micual nej. ⁶Wüx aliw tiül Belén,
quiaj tatüch a nüt wijquiam micual
a María. ⁷Quiaj wijquiat micual
nej, nop nine nench; aag ayaj ombas
macual. Condom taxaing mawinch
ombas tiül noic püy, tapiib tiül üteay
nimal, cos lango matüchiw tiül a iüm
niüng axoodaran.

Monjiür sap tanguiyiw andeacüw ángeles

⁸Alíwan quiaj acas monjiür sap,
acüliw tiül wajchiüc ongwiiüts
majiürüw misapüw nejiw. ⁹Tapeay
niüng ajlüyiw nejiw nop ángel

ocueaj Teat Dios. Xowüy larraj, nómban arraj nejiw ran ocueaj Teat Dios. Nejiw xeyay mbayatoj majawüw. ¹⁰ Quiaj tasaj nejiw a ángel:

—Nde mbayameron, cos sanasaj icon noic jayats majlüy leaw ngome aag anguiayeran. Xeyay apmüüch mapac omeaats meáwan nipilan. ¹¹ Nganüy nganüy cam tiül micambaj David lawijquaw nop newün icon wüx. Aag ayaj a CRISTO Micual Teat Dios. ¹² Sanasaj icon nguineay alndom mexoman aaga nine. Apmexoman alpiiüm tiül üeteay nimal, newinch ombas tiül püy —aj nejiw.

¹³ Ndójan mapiüng aag ayaj, quiaj tapeayiw xeyay ángeles imiün tiül cielo maquiüjpüw aaga ángel quiaj. Condom tapots mandeacüw wüx Teat Dios, tapiüngüw:

¹⁴ iNajneajay lamarang Teat Dios najlüy tiül cielo,
najneajay apmajlüy wüx iüt, najneajay apmajlüyiw meáwan nipilan leaw apmandüjpiw Teat Dios!, awüw.

¹⁵ Condom wüx tandilileaw ajcüwa ángeles andüyiw tiül cielo, lamacueat nejiw, quiaj tesajayej monjiür sap nop alinop, tapiüngüw: —Tabaats matüchiiüts Belén majawaats aaga apiüngüw lajlüy quiaj, cos Teat Dios lamüüch icoots manguiaiyiüts —awüw.

¹⁶ Quiaj tambüw najénan. Wüx tapeayiw quiaj, naleaing taxomüw a María maquiüüb a José, átan a nine alpiiüm tiül üeteay nimal. ¹⁷ Wüx landoj majawüw aag ayaj monjiür sap, quiaj tandeacüw manguiaiy

meáwan nipilan nguineay tasoiquiw wüx aaga nine quiaj. ¹⁸ Meáwan nipilan leawa tanguiaiyiw andeacüw monjiür sap ajchiquiaw cawüx manguiaiyiw, apac omeajtsüw. ¹⁹ Nej a María meáwan leawa tanguiaiyayac wüx omeaats. ²⁰ Condom monjiür sap wüx tandilileaw xeyay tapac omeajtsüw masajüw Teat Dios. Aton tandeacüw wüx meáwan leawa Teat Dios lamüüch nejiw manguiaiyiw, at leaw lamüjndiwo majawüw atnej tasoiquiw.

Taquiüraab nine Jesús tiül nadam nangaj iüm

²¹ Wüx tatüch opeacüw nüt, quiaj tarangüch wüx ombas a nine atnej ajlüyay marangüw judíos matajciw circuncidar monench; tujchiw manüt JESÚS, atnej aaga ángel lamasaj María wüx nganaw majlüy teomeaats nej a nine.

²² Condom tatüch a nüt mambüw tiül nadam nangaj iüm tiül Jerusalén mayacüw ichech mimüm nine atnej ajlüyay marangüw judíos, cos atquiaj apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés. Quiaj tambüw José maquiüüb María maquiüjpüw a nine, majüiquichaw tiül nangaj iüm, müjchiw Teat Dios. ²³ Tarangüw aag ayaj cos atquiaj apiüng tiül Mipoch Teat Dios, cos apiüng: “Meáwan monench mbas macualaran apmajlüyiw ocueaj nejiw Teat Dios”, aw. ²⁴ Quiaj tambüw mayacüw ichechiw nejiw atnej apiüng tiül Mipoch Teat Dios, cos apiüng majmel ijquaw nguex tengwüy ijquaw palom.

²⁵ Tiül aaga nüt quiaj alquiaj tiül Jerusalén nop teat naxey nenüt

Simeón. Aaga naxey quiaj xeyay najneaj arang, cos ayar andeac Teat Dios; nej teamacül aaga nüt wüx Teat Dios apmawün wüx cambaj Israel. Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios alwüx ombas nej. ²⁶Aton landoj lamasaj nej Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios ngome apmandeow, netam ombas majaw aaga Cristo leaw apmüüch nej miün Teat Dios, ndoj tandeow. ²⁷Aaga naxey quiaj tamb andüy tiül nadam nangaj iüm cos Nangaj Espíritu neech nej mamb. Wüx tapeayiw tiül nadam nangaj iüm a José maquiiüb María maquiiüjpüw a nine Jesús marangüw atnej apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés. ²⁸Quiaj Teat Simeón angóchan a nine, tasap mapeic. Tandeac najneajay masaj Teat Dios, tapiüng:

²⁹Nganüy Teat Dios, najneájan sanandeow
cos lameaach xic najaw aaga leaw tesaj xic.

³⁰Lanajaw con xiniiüg aag leaw lameaach miün mawün wüx nipilan;

³¹cos aaga leaw lamejüiquich quiaj, apmambeol meáwan nipilan.

³²Nej ajlüy atnej noic ran leaw apmarraj mambeol meáwan nipilan monaw tiül palpálwüx cambaj;

aton apmarang xeyay najneajay tiül micambaj Israel, aw teat Simeón.

³³Condom quiaj teat José at mimüm a nine Jesús mbayatoj manguiayiw andeac a teat Simeón wüx a nine quiaj. ³⁴Quiaj teat Simeón tandeac masaj nejw, tapiüng:

—Teat Dios mambeol icon —aw.

Condom tasaj a María mimüm a nine, tapiüng:

—Por nej aaga nine cam apmajmiüciw tiül ngo majneaj xeyay nipilan tiül Israel. At altiül apmawün wüx meáwan ngo majneaj. At aton xeyay nipilan ngome apmandiümüw nej, ngome apmayariw nej andeac. ³⁵Atquiaj apmajüiquich altiül omeaats meáwan anopnop nipilan. Nganüy ique müm, xeyay apmamix imeaats; apmeyaag atnej matsoel ic nots espada —aw.

³⁶Aton alquiaj tiül nadam nangaj iüm nop müm najtaj nenüt Ana. Nej nop nendeac andeac Teat Dios, micual nej Fanuel, nawüw tiül acualaats Aser. Nej xeyay latang ombas. Tajiür minoj nej wüx monguich nej, tacül aweaag ayaíw neat, quiaj tandeow minoj nej. ³⁷Lacül peic miow apiquiw (84) neat tatow lembej omal. Nej ngo macueat amb tiül nadam nangaj iüm marang najiüt nüt ongwiiüts, xeyay ayamb Teat Dios, xeyay aiünd. ³⁸Aaga müm natajtaj quiaj andüüban iün majaw nejw, tüüch gracias Teat Dios. Aton tandeac wüx aag nine Jesús quiaj, masaj meáwan nipilan tiül Jerusalén leawa teamacüliw nop newün nejw wüx.

Tandilileaw andüyw Nazaret

³⁹Wüx landoj marangüw meáwan atnej ajlüy tiül mipoch Teat Dios, quiaj tandilileaw andüyw tiül iüt Galilea, tiül Nazaret micambajüw nejw. ⁴⁰Aaga nine tatang najneajay napac, taxom omeaats, Teat Dios tambeol nej xeyay.

**Teat Jesús tandüy tiül
nadam nangaj iüm**

⁴¹Miteat nej mimüm nej neatneátan ambüw Jerusalén majawüw nangos nüt pascua. ⁴²Wüx lamajiür gajpic (12) mineat nej a Teat Jesús, tambüw Jerusalén atnej mbójan marangüw majawüw nangos nüt. ⁴³Condom wüx landoj nangos nüt nejiw tajtsoriw; nganüy a nench tacúlan Jerusalén. Naleaing José maquiiüb mimüm a nench ngo majawüw. ⁴⁴Lamajüyw noic nüt, apiüngüw nejiw álan tiül acualajtsüw nejiw. Quiaj tapots mayambüw pal nüt. Tayambyambüw meáwan tiül acualajtsüw nejiw, at niüng leaw xowüy andeacüw maquiüjpüw. ⁴⁵Wüx ngo maxomüw, quiaj tandilileaw alinomb andüyw Jerusalén mayambüw. ⁴⁶Wüx er nüt quiaj taxomüw; altiül nadam nangaj iüm, alchetem pinawan mondüy wüx poch leawa tüünd Moisés tanomb. Teamanguiaj andeacüw, aton teamatün manguiaj nejiw. ⁴⁷Meáwan leawa teamanguiaj nej andeac mbayajow manguiaiyw, cos xeyay axom omeaats mangoch masaj nejiw. ⁴⁸Wüx taxomüw nej miteat nej mbayajow majawüw. Condom tasaj nej mimüm nej:
—Xecual, ¿neol terang atquiaj quiaja? Jogüy miteat ata xique xeyay lanayamban ic, lanateowan ximeajtsan wüx imbas —aj. ⁴⁹Quiaj tasaj nejiw a nench:
—¿Neol teyamban xic, müm, ngo mejawana netam narang minajiüt Xeteate? —aj nejiw.

⁵⁰Naleaing nejiw ngo maxomüw omeajtsüw wüx leawa tasaj nejiw quiaj.

⁵¹Condom taquiüjpüw mamb, tandilileaw andüyw Nazaret. Tanaámb tarang leaw asoic. Mimüm nej tayac wüx omeaats meáwan leawa tajaw leawa tanguiaj. ⁵²Teat Jesús tanaámb tatang najneaj, aton taxom omeaats xeyay. Teat Dios tambeol nej, at nipilan najneáján majawüw nej aton.

Juan Bautista aquiaach tiül wajchiüc

(Mt. 3:1-12; Mr. 1:1-8; Jn. 1:19-28)

3 Lamajiür gajpocoic (15) neat tatow arang natang nenajiüt Tiberio César tiül Roma. Poncio Pilato nenajiüt nej tiül Judea; nganüy a Herodes nenajiüt nej tiül Galilea. At michiig nej Felipe nenajiüt nej tiül Iturea, at tiül iüt Traconite. Aaga Lisantias nenajiüt nej tiül Abilinia. ²Teat Anás at Teat Caifás natang miteaats nejiw tiül nipilan israel. Wüx aaga nüt quiaj aaga Juan micual teat xan Zacarías, tacül tiül wajchiüc niüng ngo majlüy cambaj. Quiaj Teat Dios tüüch nej poch leawa netam mandeac. ³Quiaj a Juan tapots mandeac Mípoch Teat Dios tiül meáwan cambaj ajlüyw mbeay lam Jordán. Tasaj nipilan leaw laleaaw omeaats wüx Teat Dios mayariw yow, majüiquichaw naleaing lamacueatiw arangüw ngo majneaj. Quiaj Teat Dios apmawün wüx omeaats nej asoetiw nejiw. ⁴Atquiaj tajlüy atnej nomb tarang tiül minawiig nej Isaías, aaga nendeac andeac Teat Dios, cos tapiüng:

Apmanguiayaran aljane
teandeac tiül wajchiüc
niüng ngo majlüy cambaj,
teamapiüng:
“Xique xiün nüüch leaam
imeajtsan mecueatiün
merangan ngo majneaj, cos
aliüc Teat Naxey,
netam meleainguijchan mitiüüd
nej.

⁵ Meáwan nesojcolüy tiüc
apmiütam,
meáwan tiüc apndajrriüm tiüt
matotow;
meáwan netojngoyay tiüüd
apmaleaing,
at leawa tiüüd nendojropüy
apmatotow.

⁶ Quiaj meáwan nipilan
apmajawüw nguineay
Teat Dios alndom mawün
asoeteran.”

⁷ Wüx tambüw majawüw a Juan
müüch nejiw yow, quiaj tasaj nejiw:
—¿Neol cua iyamban ningüy icona
micual ndiüc? ¿Jane nesaj icon
mercuiüran meriowan tiül aaga
xeyay ngo majneaj leaw aliüc miün
apmajlüye? ⁸ Sitiül naleaing laleaaw
imeajtsan nguineay temerangan,
ijüiquichan nómban irangan
najneaj. Nde merangrangayon wüx
mepiüangan: “Abraham xeteatiün”,
merawan; cos naleaing sasaj icon,
Teat Dios alndom müüch majlüy
micual Abraham masey a piedra
quiaj, ndot mandiüm. ⁹ Aton nganüy
aaga üech alwüx mioxijchaw xiül;
atquiaj meáwan xiül leawa ngo
mayac najneaj aóng, apndojquiüm
majlos tiül biümb —aj nejiw.

¹⁰ Condom quiaj nipilan tatüniw
nej manguaiyiw:

—¿Nguineay netam narangana?
—ajüw nej.

¹¹ Quiaj tasaj nejiw a Juan:

—Leawa nejiür ijquaw apix nej
ich müüch noic leaw ngo majiür, at
leaw nejiür üet, ich müet aweaag
leaw ngo majiür —aj nejiw.

¹² Átan tambüw majawüw a
Juan acas monxaing tomiün, cos
andiümüw mayariw yow. Tasajüw
nej:

—Teat, ¿jow xicona, cuane netam
narangana? —ajüw nej.

¹³ Quiaj tasaj nejiw:

—Itüniün aleaw wüx atow nej
isoiquiün, nde meyacan wüx
nicuajind —aj nejiw.

¹⁴ Aton acas soldado tatüniw
manguaiyiw nej:

—Jow xicona, ¿cuane netam
narangana? —awüw.

Quiaj tasaj nejiw a Juan:

—Nde mewaijchan aljane
mewüniün leaw almajiür, aton nde
meyacan asoet leaw ngo marang
nicuajind. Ich mapac imeajtsan wüx
leaw ingüyaranan —ajowiw.

¹⁵ Meáwan nipilan acüliüwan, ngo
majawüw jane aaga Juan sitiül nej
ngwüy aaga Cristo, leawa lapiürang
aliüc mawün nejiw wüx. ¹⁶ Quiaj
tasaj nejiw a Juan:

—Xique naleaing süüch icon
yow, pero aliüc miün nop teat
naxey xeyay netam ajlüy ngo mat
xic. Xique sayaag nicuajind xic,
ngondom natüch nacheed aónts
apaj nej. Nej apmüüch icon Nangaj
Espíritu ocueaj Teat Dios, apmawün
wüx imbasan meáwan ngo majneaj
atnej biümb ambel nendeajndeaj.

¹⁷ Aag ayaj atnej arang nop nerang
najiüt, cos alteowix nej minipüch

nej, apmaxaing osaab trigo matendeay, condom apmaxaing mayac tiül troj. Ndoj aaga opang trigo apmambel niüing ngondom xejquem —aw.

¹⁸Atquiaj tapaj nej ocueajiw, tasaj meáwan nipilan wüx aaga najneaj leaw aliüc miün apmajlüy, nguineay alndom maw asoeteran. ¹⁹At aton a Juan talic a Herodes, aaga natang nenajiüt, cos ngo majneaj arang, lamaquiiüb Herodías, aag ayaj mintaj Felipe michiig nej. Aton tapaj ocueaj wüx meáwan ngo majneaj arang. ²⁰Naleaing Herodes ngo mayar leaw asoic, tarang alinoic xeyay ngo majneaj, tayac tiül manchiüc a Juan.

Tayar yow Teat Jesús

(Mt. 3:13-17; Mr. 1:9-11)

²¹Wüx tengual ayariw yow nipilan, at Teat Jesús aton tayar yow. Ndoj wüx tengual andeac masaj Teat Dios, quiaj tajiüc tiül cielo, ²²tiün wüx ombas nej Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios, ajüic atnej noic palom. Quiaj tanguiyaran noic nanderac imiün tiül cielo, tapiüng:

—Ique xecual, xowüy sajiür ic lasta, apac ximeaats najaw ic —aw.

Acualajtsüw mixejchiw mixeech Teat Jesús

(Mt. 1:1-17)

²³Wüx Teat Jesús tamelich aquiaach lamajiür nimioiw gajpowüw (30) mineat nej. Ajaraw nej micual nej José; aaga José micual nej Elí. ²⁴Aaga Elí micual nej Matat, Matat micual nej Leví, Leví micual nej Melqui, Melqui

micual nej Jana, Jana micual nej José. ²⁵José micual nej Matatías, Matatías micual nej Amós. Amós micual nej Nahum. Nahum micual nej Esli, Esli micual nej Nagai.

²⁶Aaga Nagai micual nej Maat. Maat micual nej Matatías, Matatías micual nej Semei, Semei micual nej José. José micual nej Judá.

²⁷Judá micual nej Joana, Joana micual nej Resa, Resa micual nej Zorobabel, Zorobabel micual nej Salatiel, Salatiel micual nej Neri. ²⁸Neri micual nej Melqui, Melqui micual nej Adi, Adi micual nej Cosam, Cosam micual nej Elmodam, Elmodam micual nej Er. ²⁹Er micual nej Josué, Josué micual nej Eliezer, Eliezer micual nej Jorim, Jorim micual nej Matat. ³⁰Matat micual nej Leví, Leví micual nej Simeón, Simeón micual nej Judá, Judá micual nej José, José micual nej Jonán, Jonán micual nej Eliaquim. ³¹Eliaquim micual nej Melea, Melea micual nej Mainán, Mainán micual nej Matata, Matata micual nej Natán.

³²Natán micual nej David, David micual nej Isaí. Isaí micual nej Obed, Obed micual nej Booz, Booz micual nej Salmón, Salmón micual nej Naasón. ³³Naasón quiaj micual nej Aminadab, Aminadab micual nej Aram, Aram micual nej Esrom, Esrom micual nej Fares, Fares micual nej Judá. ³⁴Judá micual nej Jacob, Jacob micual nej Isaac, Isaac micual nej Abraham, Abraham micual nej Taré, Taré micual nej Nacor. ³⁵Nacor micual nej Serug, Serug micual nej Ragau, Ragau micual nej Peleg, Peleg micual

nej Heber, Heber micual nej Sala.
³⁶Sala micual nej Cainán, Cainán micual nej Arfaxad, Arfaxad micual nej Sem, Sem micual nej Noé, Noé micual nej Lamec. ³⁷Lamec micual nej Matusalén, Matusalén micual nej Enoc, Enoc micual nej Jared, Jared micual nej Mahalaleel, Mahalaleel micual nej Cainán.
³⁸Cainán micual nej Enós, Enós micual nej Set, Set micual nej Adán, Adán micual nej Teat Dios.

**Nimeech tandiüm mayac wüx naél
 Teat Jesús**

(Mt. 4:1-11; Mr. 1:12-13)

4 Wüx ndoj ayar yow Teat Jesús tiül lam Jordán, xeyay tambeol nej Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios. Condom wüx tandilil imiün tiül lam Jordán, quiaj Nangaj Espíritu tüüch nej mamb andüy tiül wajchiüc niüng ngo majlüy cambaj. ²Tacül quiaj ic miow (40) nüt, quiaj tandiüm mayac nej wüx naél minatang nimeech. Teat Jesús taíünd ngo met meáwan tiül aaga nüt quiaj, condom xeyay tind üet.
³Quiaj tasaj nej a nimeech:
 —Sitiül ique Micual Dios ic, ¿neol ngo mesaj aaga piedra quiaj marang pana? —aj nej.

⁴Quiaj Teat Jesús tasaj nej:
 —Tiül Mipoch Teat Dios apiüng:
 “Ngome áagan nüeteran ipacüy nipilan; leawa nembeat, aag ayaj meáwan poch leaw andeac Teat Dios”, aw —aj nej.

⁵Condom quiaj nimeech taquiiüb nej mamb andüy wüx nop najal oleaj tiüc. Quiaj tüüch nej majaw najen meáwan cambaj leaw almajlüy wüx iüt. ⁶Quiaj tasaj nej a nimeech:

—Sanüüch ic meyar mejlüy wüx meáwan aaga najneajay cambaj quiaj, cos xique süünd, alndom nüüch jane xic sandiüm nüüch.
⁷Sitiül ique apmequieel micos tiximbas meyar sandeac, meáwan aag ayaj sanüüch ic meneay —aj nej.

⁸Quiaj nganiüy tasaj nej Teat Jesús:
 —Iriow niüng sajliüy nimeech, cos ajlüy tiül Mipoch Teat Dios, apiüng: “Aag miün Teat Dios netam mequieel micos teombas nej meyar andeac”, aw —aj nej.

⁹Condom nimeech taquiiüb nej mamb andüy tiül cambaj Jerusalén, tambüw andüyw mal aaga nadam nangaj iüm. Quiaj tasaj nej:

—Sitiül naleaing ique Micual Dios ic, nguam ijchic tiüt; ¹⁰cos ajlüy tiül Mipoch Dios, apiüng:

Teat Dios apmüüch miün
 miángeles nej mambeoliw ic.

¹¹Apmangochiw ic tiül owixaw nejw,

ngana maleamb ileaj piedra, aw
 —aj nej nimeech.

¹²Quiaj tasaj nej Teat Jesús:
 —Aton ajlüy tiül Mipoch Teat Dios, apiüng: “Nde mendiüm mertsoj leaw apiüng Teat Naxey Midios”, aw —aj nej.

¹³Quiaj nimeech lango maxom cuane naél mayac wüx Teat Jesús; tacueat nej acas nüt, tamb.

**Teat Jesús tamelich aquiaach tiül
 Galilea**

(Mt. 4:12-17; Mr. 1:14-15)

¹⁴Teat Jesús tandilil alinomb andüy Galilea, xeyay tambeol nej Nangaj Espíritu. Tanderac wüx nej tiül meáwan cambaj najlüy

quiaj. ¹⁵Nej taquiaach tiül ajcüwa sinagogas tiül meáwan cambaj; meáwan nipilan xeyay najneaj tandeacüw wüx nej.

Teat Jesús ngo mandiüram tiül Nazaret

(Mt. 13:53-58; Mr. 6:1-6)

¹⁶Condom tandilil Teat Jesús andüy Nazaret, tiül cambaj niüng tatang. Wüx noic nüt axoodaran tamb tiül sinagoga atnej mbójan marang, witiüt, lembem mateow Mipoch Teat Dios. ¹⁷Quiaj tüünd aaga nawiig leawa tarang Isaías, aaga nendec andec Teat Dios. Andüüban maleaaig niüng apiüng atcüy:

¹⁸Aaga Espíritu ocueaj Teat Dios almaquiiüb xic, cos nej lamarriiüd xic nasajüw meáwan nipilan leaw ngo majiür, nasajüw wüx aaga najneajay nanderac.

Lamüüch xic niün nüüch mapac omeajtsüw leawa xeyay amix omeajtsüw.

Aton nasajüw apmawüw wüx leaw ayajcüw atnej aliw tiül manchiüc.

At nüüch ram oniüjcüw leawa nesomb, aton nawüniw wüx leaw amongochiw xeyay ngo majneaj.

¹⁹Tüüch xic niün nandec wüx aaga najneajay neat leaw apmarang Teat Dios alinoic nüt.

²⁰Condom quiaj tapal a nawiig, tüüch aaga nembeol tiül nangaj iüm, ndoj chetet. Meáwan nipilan leaw aliw tiül a sinagoga ngo

macueatiw majawüw nej. ²¹Quiaj tasaj nejiw:

—Nganüy cam lajlüy aaga leaw apiüng tiül a nawiig quiaj ningüy niüng ijlüyün —aj nejiw.

²²Meáwan nipilan tandeacüw najneaj wüx ombas Teat Jesús, mbayajow manguiayiw aaga najneaj poch leawa tandeac. Quiaj tandeacüw nejeyéjan quiaj:

—¿Neol, ngome aag ayaj micual José? —awüw.

²³Condom Teat Jesús tasaj nejiw:

—Lanayaag apmesajan xic aaga poch cam: “Nendüy, ertajquiaj majneaj iquiáyan quiaj; cos lananguiayün xeyay cuajantanej lamerang tiül Capernaum, irang atquiaj ningüy tiül micambaj aton”, apmerawan —aj nejiw.

²⁴Condom tasaj nejiw alquiriw:

—Naleaing sasaj icon, nop nendec andec Teat Dios ngo mayarich andec nej tiül mífüt nej. ²⁵At sasaj icon, tajlüy xeyay monlemben omal montaj tiül Israel wüx aliün mapac teat Elías, wüx ngo majoet aroom neat al anaíw caaw. Quiaj tajlüy xeyay lop meáwan wüx iüt.

²⁶Naleaing Teat Dios ngo müüch mamb a Elías mambeol meáwan monlemben omal montaj tiül Israel, tüüch mamb mambeol nop lemben omal najtaj tiül Sarepta niüng ajlüy cambaj Sidón. ²⁷At wüx aliün mapac teat Eliseo, aaga nendec andec Teat Dios, tajlüy xeyay moniün andeow tiül Israel, axom nejiw napat monandeow nasoic lepra. Naleaing nejingüind tiül nejiw mamongoch iün andeowüw, áagan nop naw Siria nenüt Naamán —aw Teat Jesús.

²⁸ Almanguiayiw ayaj, meáwan nipilan leaw aliw quiaj tiül a sinagoga tajcüyiw xeyay. ²⁹ Quiaj witiütoj, taquiüjpüw mamb Teat Jesús andüy mbeay cambaj. Condom naw quiaj taquiüjpüw andüy cawüx wüx omal tiüc niüng ajlüy micambajüw nejiw, apmatechiw nej tiüt. ³⁰ Teat Jesús ámban pinawan nejiw tamong tamb, ngo maxomüw majawüw.

Nop naxey nechach, alwüx ombas nej nimeech

(Mr. 1:21-28)

³¹ Condom Teat Jesús tamb tiül cambaj Capernaum tiül iüt Galilea. Tamb tiül a sinagoga wüx noic nüt axoodaran, tapots maquiaach nipilan. ³² Mbayajow manguiayiw nguineay aquiaach, cos aquiaach nejiw atnej nop natang nenajiüt.

³³ Tiül aaga sinagoga quiaj, alquiaj nop naxey alwüx ombas nej nimeech, üüch nej michach. Aaga naxey quiaj tandeac napac, tasaj Teat Jesús:

³⁴ —Icueat xicon Jesús naw Nazaret! ¿Cuane indiüm merang wüx ximbasana? ¿Tewiün mendrooch ximbasana? Xique sawaw jane ic. Ique Nangaj Micual Teat Dios —aj.

³⁵ Quiaj Teat Jesús talic nej, tasaj: —iTapots ipaj, iriow wüx ombas a naxey quiaj! —aj.

Quiaj a nimeech talox tiüt a naxey niüng ajlüy nipilan, ndoj quiaj taw wüx ombas nej. Tajneaj a naxey, ngo marang nej nicuajind.

³⁶ Meáwan nipilan mbayajow majawüw, tesajayej nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—¿Cuane aag andeac quiaja? cos ayar nej andeac nej a nimeech wüx talic maw —awüw.

³⁷ Meáwan nipilan tandeacndeaciüw wüx Teat Jesús tiül meáwan cambaj.

Tajneaj müm miocuats Simón Pedro

(Mt. 8:14-15; Mr. 1:29-31)

³⁸ Condom Teat Jesús witiüt taw tiül a sinagoga, tamb andüy aniüng teat Simón. Müm najtaj miocuats Simón niün andeow, xeyay üüch nej nerraar. Tatüniw Teat Jesús mamongoch nej iün andeow.

³⁹ Quiaj Teat Jesús tatüch aaga niün andeow, tasaj a monandeow maw; quiaj taw, tamong üüch nej nerraar a müm najtaj. Andüüban witiüt, tamb marang nejiw üetiü.

Teat Jesús tüüch majneaj xeyay moniün andeow

(Mt. 8:16-17; Mr. 1:32-34)

⁴⁰ Wüx lajmel nüt meáwan leaw ajiürüw monandeow, cuajantanej monandeow, taquiüjpüw mamb niüng ajlüy Teat Jesús. Nej tayac owix wüx ombasüw moniün andeow, quiaj tajneajiw. ⁴¹ Altiül moniün andeow leaw alwüx ombas nimeech, tawün wüx ombasüw nejiw. Tepajüw tasajüw Teat Jesús: —iIque Micual Dios! —awüw.

Nej talic nejiw, ngo müüch nejiw mendeaciüw, cos nejiw lamajawüw naleaing nej aaga Cristo lapiürang aliüc.

Teat Jesús aquiaach tiül Galilea

(Mr. 1:35-39)

⁴² Wüx larraw tiüt alinoic nüt Teat Jesús taw tiül a cambaj, tamb

andüy tiül wajchiüc. Nipilan tayambüw nej. Wüx taxomüw, quiaj tandiümüw mapalüw nej, ngo müjchiw mamb macueat nejiw.

⁴³Quiaj tasaj nejiw:

—Netam namb tiül palpálwüx cambaj aton nandeac nasaj nipilan wüx aaga najneajay nanderac andüy wüx micambaj Teat Dios, cos áag tasoiquiüs niün —aj nejiw.

⁴⁴Quiaj tamb Teat Jesús maquiaach tiül meáwan sinagoga leaw ajlüy tiül iüt Galilea.

Tandocoj xeyay cüet

(Mt. 4:18-22; Mr. 1:16-20)

5 Noic nüt Teat Jesús almbeay nadam yow nenüt Genesaret.

Xeyay nipilan tapeayiw quiaj, acharrayej niüng ajlüy nej, cos andiümüw manguiayiw Mipoch Teat Dios. ²Quiaj Teat Jesús tajaw alquiaj ijptüw müx mbeay yow. Ajcüwa mondóc laawüw tiüt, teajantsüw ndoc. ³Condom Teat Jesús tajtep tiül nop müx, aaga müx ocueaj teat Simón. Quiaj tasaj matech tiül yow alquiriw macueat mbeay iüt. Chetet tiül müx, tapots maquiaach nipilan. ⁴Wüx landoj andeac, quiaj tasaj teat Simón:

—Itech a müx andüy tiül najal, iyacan mindocon mesapan cüet —aj nejiw.

⁵Quiaj tasaj nej teat Simón:

—Teat, pal ongwiiüts sandocon sapacüjchiün xiniüjcan ngo nasapan nicuajind. Pero nganüy sitiül atquiaj ipiüng Teat, sanayacan ndoc cos lamesaj xicon —aj nej.

⁶Wüx tayacüw ndoc xeyay cüet tapalüw, ndoc tengual chiütaw.

⁷Condom tarangüw owixaw

mapajüw aquiüjpüw nejiw monlüy tiül alinop müx, mambeolüw nejiw. Quiaj tiünüw, tayacüw amal miüjpüw a müx. Tajlüy tsoyomoj tiüt cos xeyay a cüet. ⁸Wüx tajaw aag ayaj teat Simón Pedro, quiaj taquieel micos nej tiüt niüng ajlüy Teat Jesús, tasaj:

—Xique Teat, sayaag ngo nembeat nicuajind, najneaj mecueat xic cos nop xic nipilan nejiüras nisoet —aj.

⁹Tandeac atquiaj cos mbayat majaw andocoj xeyay cüet; at meáwan leawa tajlüyiw quiaj mbayatoj. ¹⁰At teat Jacobo maquiüüb teat Juan, micual nejiw teat Zebedeo, ajcüw ayaj aquiüjpüw teat Simón, mbayatoj aton. Quiaj Teat Jesús tasaj Simón:

—Nde mbayamear teat, cos ajan wüx nganüy langome apmeyamb cüet mendoc, apmeyamb nipilan mesajüw mandüjpiw xic —aj.

¹¹Condom wüx tapeayiw mbeay iüt maquiüjpüw a müx, acueatfwan quiaj meáwan, tandüjpiw mamb Teat Jesús.

Tamongoch napat monandeow nenüt lepra

(Mt. 8:1-4; Mr. 1:40-45)

¹²Noic nüt Teat Jesús altiül noic cambaj, tapeay niüng ajlüy nej nop naxey, axom nej napat monandeow nasoic lepra. Aaga naxey quiaj wüx tajaw Teat Jesús taquieel micos nej tiüt, mejquiet tiüt nómban, tatün ocueaj, tasaj:

—Teat, sitiül ique indium, sawaw alndom memongoch iün sandeow —aj.

¹³Condom quiaj tandic owix Teat Jesús marreeg nej, tasaj:

—Xecual sandiüm, sanamongoch iün indeow —aj.

Wüxan ndoj mapiüng aag ayaj, andüüban tajneaj aaga naxey quiaj.

¹⁴Quiaj Teat Jesús tasaj nej nde masaj nejinguid. Aton tasaj:

—Quiür ijchaw majawüw ic miteaats, iyac erchech atnej nomb tapiüng teat Moisés netam marangüch. Quiaj apmajawüw nipilan ique lerneaj —aj.

¹⁵Xeyay tengual anguiayeran, tengual ajüic nguineay teamarang Teat Jesús. Quiaj tapeayiw nipilan manguiayiw nej andeac, aton mamongoch nej iün andeowüw.

¹⁶Naleaing Teat Jesús tamb andüy tiül wajchiüc niüng ngo majlüy nipilan, mataag orar, mandeac aweaag Teat Dios.

Tajneaj nop ndron ombas

(Mt. 9:1-8; Mr. 2:1-12)

¹⁷Noic nüt wüx Teat Jesús tengual aquiaach, altsotomoj quiaj acas fariseos at aton ajcüwa mondüy wüx poch tüünd Moisés.

Ajcüw ayaj napeayiw imiünüw tiül nguiajantanej cambaj tiül iüt Galilea, tiül iüt Judea, at monaw tiül cambaj Jerusalén. Quiaj Teat Dios xeyay tambeol Teat Jesús mamongoch monandeow.

¹⁸Condom tapeayiw quiaj acas monxey aquiüjpüw mamb nop ndron ombas, amb wüx mats. Tandiümüw mamelichaw mayacüw niüng ajlüy Teat Jesús. ¹⁹Naleaing ngo maxomüw nguineay mamelichaw cos xeyay nipilan alquiaj. Quiaj tajtepiw mal iüm, tajarrichaw quiriw. Cas tamongochiw a ndron ombas amb

tiül, alwüx mimats nej. Tayacüw pinawan niüng ajlüy Teat Jesús.

²⁰Wüx Teat Jesús tajaw nguineay nejw ayacüw wüx omeajtsüw andeac nej, quiaj tasaj a ndron ombas:

—Laáw isoet teat —aj.

²¹Quiaj ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at ajcüwa fariseos tapots andeacndeacüw wüx nejeyéjan quiaj, tapiüngüw: “¿Jane nej aaga naxey quiaj, neol tapots andeac ngo majneaj wüx Teat Dios? Cos nejinguid nipilan ngondom mawün nisoet, néjan quiaj Teat Dios alndom”, awüw.

²²Naleaing Teat Jesús tajaw cuane teamandeacndeacüw wüx, quiaj tasaj nejw:

—¿Cuane wüx ipiüngpiüangan tiül imeajtsana? ²³¿Cuane ngo maél iyajcan napiüng: “Laáw isoete”, ngwüy napiüng: “Witiür ijüy, naja”? —aj nejw.

²⁴Condom tasaj nejw nfüngan:

—Nganüy apmejawan naleaing Teat Naxey alndom mawün nisoet ningüy wüx aaga iüt cam —aj nejw.

Quiaj tasaj a ndron ombas:

—Witiür, ixaing mimats teat, quiür ijtisor —aj.

²⁵Andüüban ajneaj, witiüt taxaing mimats nej piow wüx, teamajawüw nej nipilan, tajtsor apac omeaats, tandeac xeyay najneaj wüx Teat Dios.

²⁶Meáwan nipilan mbayajow majawüw, tandeacüw xeyay najneaj wüx Teat Dios, at xeyay timboloj, tapiüngüw:

—Nganüy landoj majawaats noic xeyay najneaj leaw ngome aag ajaraw —awüw.

Teat Jesús tapaj a Leví

(Mt. 9:9-13; Mr. 2:13-17)

²⁷Condom Teat Jesús taw quiaj, taxom nop nesap mitomiün cambaj,

nenüt Leví, alchetem wüx bang niüing angüyeran tomiün. Quiaj tasaj:

—Mac, indüüb xic —aj.

²⁸Quiaj witiüt a naxey, acueátan quiaj meáwan, tandüüb mamb Teat Jesús.

²⁹Condom teat Leví tarang noic nadam monet aniüng nej. Alquiaj xeyay monsap tomiün, at aliw quiaj xeyay nipilan alwüx mes maquiüjpüw. ³⁰Ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at ajcüwa fariseos tandeaacndeacüw masajüw minipilan Teat Jesús:

—¿Neol teretiün tenganeowan mequiüjpan monsap mitomiün cambaj, at nipilan monrang nisoete? —ajüw.

³¹Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Jane ayaag napac najneaj, ngo metam mayamb nop nendüy; pero jane ayaag niün andeow ich mayamb nop nendüy. ³²Xique ngo niün nayamb nipilan leaw ayaag najneaj arang; xique tiünas nayamb leaw ngo mayamb Teat Dios, cos sandiüm nüüch leaam omeajtsüw wüx Teat Dios, marangüw leawa nej andiüm —aj nejiw.

Tatüniw manguiaiyw Teat Jesús wüx aiündaran

(Mt. 9:14-17; Mr. 2:18-22)

³³Nejiw tasajüw Teat Jesús:

—¿Neol minipilan teat Juan aiündüw xeyay, at atajcüw orar, átan ajcüwa fariseos? Jow nganüy minipilan, ¿neol tetíwan, anganeowúwan? —ajüw.

³⁴Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Alndom monamb niüng nengoch owixe maiündüwa wüx

nej a nench alquiaj almaquiüjpüwa?

³⁵Alinoic nüt wüx lango majlüy a nench, wüx aaga nüt quiaj mbich apmaiündüw —aj nejiw Teat Jesús.

³⁶At aton tandeaac alacas poch ngome aleáingan, andiüm maquiaach nejiw, tapiüng:

—Nejinguind ngo mandooig quiriw jayats jael macancham tiül noic nguirich napixeran, cos sitiül apmarang atquiaj, apsojndiüm alinomb aaga jayats jael. Ngome áagan, aton aaga jayats jael quiaj ngome apmayar maquiüüb aaga nguirich jael. ³⁷At aton nejinguind ngo mayac jayats vin tiül nguirich taag iquial vin, cos sitiül apmayac tiül, apmapotiich nej, apmajüunch tiüt a vin, apndrom ombas, at a taag aton. ³⁸Leaw jayats vin netam majmel tiül jayats taag, quiaj mbich ngo ndrom ombasüw, apmaiücüw.

³⁹Nejinguind nenganeow ajlüyay vin ngome apmandiüm manganeow jayats vin, cos anderac ajlüyay vin alwüx ajneaj, ngo matnej jayats vin —aj nejiw Teat Jesús.

Tajeliw trigo wüx nüt axoodaran

(Mt. 12:1-8; Mr. 2:23-28)

6 Wüx noic nüt axoodaran, Teat Jesús tamongoj ambüw tiül corrü. Minipilan nej wúxan amongoj tandojquiw aól trigo, ndoj tapots maliündüw teowixaw nejiw maw osaab müetiw. ²Quiaj acas fariseos teamajawüw aag ayaj, tasajüw: —¿Neol terangan leaw ngo metam merangan wüx nüt axoodarana? —ajüw.

³Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—¿Neol, jow icona ngomeaag meteowana mejawana nguineay

tarang mixejchiiüts David wüx tind üet maquiiüb minipilan neje? ⁴Cos tajmel tiül nine nangaj iüm ocueaj Teat Dios, tawün aaga pan najmel wüx artül, tüetiwi. Aag ayaj nejinguinđ ngondom müet, ajcüwan miteaats alndom müetiwi —aj nejiw.

⁵At tasaj nejiw:

—Teat Naxey alwüx atam, ngo matnej aaga nüt axoodaran quiaj —aj nejiw.

Nop naxey nawaag nots owix

(Mt. 12:9-14; Mr. 3:1-6)

⁶At aton alinoic nüt wüx nüt axoodaran Teat Jesús tamb tiül sinagoga maquiaach. Tiül aaga nangaj iüm quiaj alquiaj nop naxey ndron ombas, nandeow miác owix nej. ⁷Mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés at ajcüwa fariseos teamacüliw majawüw majüic sitiül Teat Jesús apmüüch majneaj owix aaga naxey quiaj wüx nüt axoodaran, para alndom masapiüw wüx, mayacüw asoet. ⁸Nej lamajaw cuane alwüx omeajtsüw. Quiaj tasaj aaga naxey nandeow owix:

—Witiür lembber pinawan —aj.

Quiaj witiüt a naxey lembem.

⁹Condom Teat Jesús tasaj nejiw:

—Sanatün nanguiaj icon: ¿Jow wüx nüt axoodaran, alndom marangüch najneaja, ngwüy ngondoma? ¿Alndom mambeolaran jangantaneje, ngwüy ich majlüye mandeowa? —aj nejiw.

¹⁰Condom tajaw nej teombasüw meáwan monlüy quiaj niüng ajlüy nej, quiaj tasaj a naxey:

—Ileainguiich iwix —aj.

Quiaj tarang a naxey atnej asoic; nómban ajneaj owix nej. ¹¹Altüül

tajcüyiw, tandeacüw nejeyéjan quiaj nguineay apmarangüw wüx Teat Jesús.

Teat Jesús tarriiüd gajpiüp minipilan nej

(Mt. 10:1-4; Mr. 3:13-19)

¹²Tiül aaga nüt quiaj tamb Teat Jesús andüy wüx tiüc mataag orar, tacül quiaj aaga ongwiiüts matün ocueaj Teat Dios. ¹³Wüx larrow tiüt alinoic nüt, quiaj tapaj minipilan nej xenenguemoj; tarriiüd gajpiüp (12) tiül nejiw. Ajcüw ayaj tündiw manütiw apóstoles. ¹⁴Ajcüw ayaj: nop Simón, aag ayaj nasoic Pedro, at Andrés michiig nej. Alinop Jacobo, alinop Juan, alinop Felipe, alinop Bartolomé, ¹⁵alinop Mateo, alinop Tomás, alinop Jacobo micual Alfeo, alinop Simón nasoic Zelote, ¹⁶alinop Judas michiig Jacobo. Ata Judas Iscariote, aaga ndoj tayac teowixaw monajiüt a Teat Jesús.

Teat Jesús taquiaach xeyay nipilan

(Mt. 4:23-25)

¹⁷Condom taw tiüt alinomb Teat Jesús imiün wüx tiüc aquiüüb minipilan nej. Wüx tatüchiw noic nadam püjchiün tacülfwan quiaj. Aliw quiaj aton xeyay nipilan imiün tiül iüt Judea, imiün tiül Jerusalén, at monaw mbeay ndec niüng ajlüy cambaj Tiro maquiiüb Sidón. Ajcüw ayaj tambüw niüng ajlüy Teat Jesús manguiaiyiw andeac nej; at mamongoch nej iün andeowüw. ¹⁸Aton tajneajiw leaw alwüx ombasüw nimeech, üüch nejiw michachiw. ¹⁹Meáwan nipilan tandiümüw marrejquiw nej, cos ajawüw sitiül apmarrejquiw apmajneaj iün andeowüw.

Leaw najneaj apmajlüy, at leaw ngo majneaj

(Mt. 5:1-12)

²⁰Condom Teat Jesús taxaing omal majaw minipilan nej, tasaj:

—Najneajay ijlüyiün icona leaw ngo mejiüran xeyay, pero ijlüyiün tiül minipilan Teat Dios.

²¹Najneajay ijlüyiün icona leaw nganüy indeowan lop, cos alinoic nüt apaxiüm iretiün.

’Najneajay ijlüyiün icona leaw nganüy ngo majneaj imongochiün, ijiüntsán, cos alinoic nüt apmapac imeajtsan, apmecuiquian.

²²Najneajay ich mapac imeajtsan wüx apmajcüyiw majawüw icon nipilan, mawüniw icon ningüiün mandeacüw ngo majneaj wüx imbasan. At wüx apmandeacüw wüx minütiün atnej monrang ngo majneaj cos iyariün andeac Teat Naxey. ²³Ich majneaj imeajtsan wüx aaga nüt quiaj, ich mapac imeajtsan, cos xeyay najneaj leaw apmeajndiün tiül cielo. Atquiaj tamongochiw mondeac andeac Teat Dios tanomb; cos aton tadjcüy majaw nejiw mixejchiün.

²⁴’Jaa! Nganüy a icona monjiür cuajantanej, landoj lamejiüran apac imeajtsan ningüy wüx a iüt cam.

²⁵’Jaa! Ata icona leaw nganüy ayaag paxiünüy üet cos alinoic nüt apmendeowan lop.

’Jaa! Aton icona leaw nganüy tenguiäl icuiquian, cos alinoic nüt apmamix imeajtsan, apmejiüntsán.

²⁶’Jaa! Icona ngo majneaj apmejlüyiün wüx nipilan apmandeacüw najneaj wüx imbasan, cos atquiaj aton

tandeacüw mixejchiün wüx ombasüw monwüyay andeacüw andeac Teat Dios.

Ijiüran lasta moncüy majaw icon

(Mt. 5:38-48; 7:12)

²⁷’Icona leaw ilean ningüy nganüy sasaj icon: Ijiüran lasta leaw ajcüy majaw icon; irangan najneaj wüx ombasüw. ²⁸Indeacan najneaj wüx ombas jane andeac ngo majneaj wüx imbasan. At itüniün Teat Dios mambeol nejiw leaw andeacüw wüx imbasan ngo majneaj. ²⁹Sitiül aljane maleamb imbeay, masey, ich maleamb necamb, nde merang wüx nicuajind. Sitiül aljane masoond ic tiül miquieed manood icueaj, iich micamix aton majoy. ³⁰Aton sitiül jangantanej apmatün icueaj cuajantanej ndot ngo majiür, iich sitiül ijiür. Leaw lamanood icueaj cuajantanej nde metüntün mandilil müüch ic. ³¹Atnej indiüman marangüch najneaj wüx imbasan, irangan atnej wüx ombas alinop.

³²’Cos sitiül najneaj mejawan áagan nipilan leaw najneaj majaw icon, ¿ngüneay ajüic irangan najneaja? Atquiaj arangüw nipilan leaw ngo mayamb Teat Dios, ajneaj majawüw leaw najneaj majaw nejiw. ³³Aton sitiül merangan najneaj wüx ombas nipilan leaw nerang najneaj wüx imbasan, ¿ngüneay ajüic irangan najneaja? Cos atquiaj arangüw monrang ngo majneaj aton. ³⁴At sitiül ijchan ajüchay áagan nipilan leaw ijawan alndom mangüy, mayac wüx alquiriw, ¿ngüneay ajüic irangan najneaja? Cos atquiaj arangüw monrang ngo majneaj aton, üjchiw

ajüchay leaw ajawüw alndom müüch nejiw alquiriw. ³⁵Icona netam mejiüran lasta leaw ajcüy majaw icon, irangan najneaj wüx ombasüw, ijchan ajüchiw, nde mecüliün mayacüw wüx alquiriw. Atquiaj apmeajndiün xeyay najneaj tiül cielo, aton apmejliüiün micual icon Teat Dios. Cos nej aton ajiür lasta jangantanej, masey aljane ngo mambeol nejingund, tengwüy masey arang ngo majneaj. ³⁶Netam mendiüman jangantanej atnej arang Miteatiiüts Dios, cos nej ajiür lasta jangantanej.

Nde meyacan asoet alinop

(Mt. 7:1-5)

³⁷Nde meyambyamban cuane asoet alinop, quiaj nejingund ngome apmayamb isoetiün. Nde meyacan asoet alinop, quiaj nejingund ngome apmayac isoetiün. Aton iwüniün wüx imeajtsan leaw arangüch wüx imbasan, quiaj apmajwan wüx omeaatsaran leawa icona irangan aton. ³⁸Nde merangan reech, imbeolan jangantanej, cos sitiül atquiaj merangan, Teat Dios apmambeol icon xeyay. Irangan atnej nop nenüjpeay leaw najneaj arang; apmapeax palan ipeaxay. Cos atnej imbeolan alinop, atnej apmambeol icon Teat Dios aton —aj nejiw Teat Jesús.

³⁹Condom tasaj nejiw acas poch ngome aleáingan, tandeac andüy wüx nop somb, tapiüng:

—Jow nop somb éalndom manetet owix alinop somba? éNgo majmiüc aweaag tiül ndorropa maquiüba?

⁴⁰Nop nequiajchay ngondom

majntsop wüx ajaw matnej ajaw nequiaach nej. Naleaing wüx landoj laquiajchay xeyay, nej alndom matüch ajaw nequiaach nej.

⁴¹éNeol nguineay ixom mejaw cuane nine najmel tiül oniüüg alinop, nganüy a ique ngo mexom mejaw aaga xiül alatsam tiül iniüüga? ⁴²éCuane wüx alndom mesaj alinop: “Coj, chiün nawün aaga nine najmel tiül iniüüg quiaj”, meraj, sitiül ique ngo mejaw aaga xiül alatsam tiül iniüüga? iNdeac mbeay! Sasaj ic menguiay, iwün aaga xiül alatsam tiül iniüüg quiaj, ndoj quiaj apmejaw najneaj para mewün aaga nine najmel altiül oniüüg alinop.

Noic owil xiül wüx aóng ajaraw

(Mt. 7:17-20; 12:34-35)

⁴³Ngo majlüy noic owil najneaj xiül maóng ngo majneaj, at noic owil ngo majneaj xiül maóng najneaj. ⁴⁴Cos xiül wüx aóng ajaraw sitiül najneaj tengwüy ngo majneaj. Ngondom mapejtich toc wüx noic owil sats; at ngondom mapejtich uva wüx wajtsats. ⁴⁵Nop nipilan andeac najneaj, aag ayaj ajüiquich nej najneaj altiül omeaats. Nganüy nop nipilan andeac ngo majneaj; aag ayaj ajüiquich nej xeyay ngo majneaj altiül omeaats nej. Cos leawa ajlüy tiül omeaatsaran, aag ayaj neech mendeacaran.

Ijpüw monrang iüm

(Mt. 7:24-27)

⁴⁶éNeol tesajan xic: “Teat Naxey, Teat Naxey”, merawan, sitiül ngo merangan atnej sasaj icon?

⁴⁷Sanasaj icon jane atnej. Wüx

nop aliüc manguaiy sandeac ndoj apmarang atnej anguiay, ⁴⁸aag ayaj atnej nop naxey tawitich nop iüm, taood tiüt xeyay, condom talomboch wüx piedra, lombom nandand. Ndoj, wüx taw noic nadam lam xeyay napac tamong amb wüx a iüm quiaj. Naleaing ngo marang nej nicuajind cos imiün wüx piedra witiow. ⁴⁹Nganüy leawa nenguaiy xepoch ndoj ngo marang atnej, aag ayaj atnej nop naxey tawitich ombiüm nej tiülan wiüüd, ngo majiür cuane masap nej tiüt. Camüm majngot nadam lam napac xeyay, ámban majarrich aaga iüm quiaj, aj nejiw Teat Jesús.

**Tajneaj nop nerang minajiüt
minatang soldado**

(Mt. 8:5-13)

7 Teat Jesús wüx landoj mandeac aag ayaj manguaiyiw nipilan, quiaj tamb andüy tiül cambaj Capernaum. ²Tiül Capernaum alquiaj nop minatang soldado naw Roma, ajiür nop nerang minajiüt nej xowüy ajiür lasta; pero laxeyay iün andeow, laliüc mandeow. ³Aaga soldado quiaj wüx tanguaiy anderac wüx Teat Jesús, quiaj tüüch mambüw acas montangtang monajiüt tiül judíos masajüw Teat Jesús mamb mamongoch iün andeow aaga nerang minajiüt nej. ⁴Quiaj tambüw ajcüwa monxey quiaj majawüw Teat Jesús. Tapots masajüw matüniw ocueaj, tapiüngüw:

—Teat, najneaj membeol aaga soldado quiaj; ⁵cos nej xeyay najneaj omeaats majaw icoots, tapiüng marangüch nop sinagoga ningüy tiül micambajaats —awüw.

⁶Quiaj tamb Teat Jesús maquiiüb nejiw. Wüx laliüc mapeayiw aniüng nej, aaga minatang soldado tüüch mamb acas minipilan nej mambüw mangochiw Teat Jesús, masajüw:

—Teat, nde mermbichay ipac.

Xique ngo nembeat nicuajind, para mewiün saniüng. ⁷Ngo nembeat, pares ngo namb natüch niüng ijliüy. Xique sandiüm teat, mepiüng apmajneaj, quiaj apmajneaj aaga nembeol xic. ⁸Cos xique aton sajiür nesaj xic cuane narang, aton sajiür xesoldado sasajüw cuane netam marangüw. Sitiül xique sanasaj nop: “Quiür”, naj; nej apmamb. Sitiül sanasaj alinop: “Mac”, naj, pues nej aliüc. Tengwüy sanasaj nembeol xic: “Irang aag agüy”, naj, pues nej apmarang —ajüw nej.

⁹Teat Jesús wüx tanguaiy aag ayaj mbayaw manguaiy nguineay andeac aaga minatang soldado quiaj. Condom ndiliteay majaw nipilan mondüüb nej, tapiüng: —Naleaing sasaj icon, ngo naxom nop tiül nipilan israel leawa neyar sandeac matnej aaga naxey quiaj —aw.

¹⁰Wüx tapeayiw tiül nden alinomb ajcüwa monamb quiaj, quiaj tajawüw aaga niün andeow lajneaj.

**Tapacüüch micual nop
lemben omal najtaj**

¹¹Condom alinoic nüt tamb Teat Jesús andüy tiül noic cambaj nenüt Naín, aquiüüb minipilan nej, at xeyay jangantanej nipilan aton.

¹²Wüx lapeay quiaj mbeay cambaj, quiaj tajaw laámb apmamiüraad nop nandeow, aag ayaj micual nop

lemben omal najtaj ajcánan ajiür. Almaquiüjpüw nej mamb xeyay nipilan monaw quiaj. ¹³Teat Jesús wüx tajaw aaga najtaj tajiür lasta, tasaj:

—Nde mejiünts müm —aj.

¹⁴Condom tatüch quiaj marreeg a nandeow, ndoj quiaj monbitic nej lombotoj. Andüüb miün Teat Jesús tasaj a nandeow:

—iWitiür xecual! —aj.

¹⁵Quiaj witiüt chetem aaga nench nandeow quiaj, tendec. Condom quiaj Teat Jesús tasaj mimüm a nench:

—Iquiüb ijtsoriün müm —aj.

¹⁶Almajawüw aag ayaj a nipilan mbayajow, tapiüngüw:

—Xeyay najneaj arang Teat Dios. Lajlüy tiül icoots nop nendec andeac nej. Naleaing Teat Dios lafün majaw micambaj nej —awüw.

¹⁷Quiaj tanguiayaran guineay arang Teat Jesús meáwan tiül iüt Judea, at tiül meáwan cambaj nacül quiaj niüng ajlüy Judea.

Minipilan Juan Bautista tambüw majawüw Teat Jesús

(Mt. 11:2-19)

¹⁸Condom minipilan teat Juan tambüw masajüw nej meáwan aaga jayats majlüy quiaj, leawa tarang Teat Jesús. Quiaj a Juan tapaj ijpüw minipilan nej. ¹⁹Tüüch mambüw matüniw manguaiyiw Teat Jesús sitiül nej aaga leaw lapiürang aliüc, ngwüy apmacüliw alinop. ²⁰Wüx tapeayiw niüng ajlüy Teat Jesús ajcüw a monxey quiaj, tasajüw:

—Asaj xicon teat Juan, aaga neech yow nipilan, niünan natüniün nanguaiyiün ic sitiül ique aaga

Cristo leaw lapiürang aliüc, ngwüy sanacüliün alinop —ajüw.

²¹Tiül aaga ores quiaj Teat Jesús tamongoch iün andeow xeyay moniün andeow, nexom nejiw cuajantanej necoy. Tawün wüx ombasüw leaw alwüx ombasüw nimeech. Aton xeyay nesomb tüüch maxomüw majawüw. ²²Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Quiüran isajan a teat Juan meáwan leaw temejawan temenguiayiün. Isajan guineay larraw oniüjcüw leaw nesomb, leaw necoex lajüy, leaw nexom nej napat monandeow nasoic lepra lajneaj, leaw nelaag lamanguaiy, aton leaw tandeow nganüy lapac. At leaw nipilan ngo majiür, temanguaiyiw aaga najneaj nanderac aton.

²³Najneajay ajlüy leaw ngo machiw omeaats wüx xique —aj nejiw Teat Jesús.

²⁴Wüx laambüw minipilan Juan, quiaj Teat Jesús tapots mandec masaj nipilan wüx a Juan, tapiüng:

—¿Cuane teamban mejawan tiül wajchiüca? ¿Teamban mejawan nots najchowa tengual majowjow nej iünda? ²⁵¿Ngwüy, cuane teamban mejawana? ¿Teamban mejawan nop naxey asooig najneajay apix neje? Cos icona ijawan leaw asooig najneajay apix nej najneaj ajlüy, ngo metam nej nicuajind, aag ayaj leaw almajlüy aniüng nop natang nenajiüt. ²⁶¿Ngwüy, cuane teamban mejawana? ¿Teamban mejawan nop nendec andeac Teat Diosa? Ajaj áag, naleaing nej nop nej nendec andeac Teat Dios leaw alwüx atam. ²⁷Cos andeac wüx a Juan aaga poch narangüch tiül Mipoch Teat Dios, niüng apiüng:

Sanüüch mamb nop nendeac
xepoch mamong ombas, teoj
iliüc.

Nej apmataag majneaj mitiüüd
niüng apmemong.

²⁸Naleaing sasaj icon, meáwan
nipilan ngo maw tiül ni anop
nendeac andeac Teat Dios majntsop
wüx atam atnej atam aaga Juan
neech yow nipilan. Pero naleaing,
leawa más chingüy tiül micambaj
Teat Dios, aag ayaj alwüx atam —aj
nejiw Teat Jesús.

²⁹Meáwan nipilan, at monsap
tomiün ocueaj cambaj, ajcüw
ayaj leaw lamüüch nejiw yow a
Juan, wüx tanguiayiw aag ayaj
tandeaciüw naleaing Teat Dios
najneaj lamarang. ³⁰Nganüy ajcüwa
fariseos at mondüy wüx aaga poch
tüünd Moisés ngo mayariw leaw
Teat Dios tandiüm müüch nejiw,
ngo mambüw müüch nejiw yow a
Juan. ³¹Condom tapiüng Teat Jesús:

—¿Cuane at nejiw sanapiüng
wüx ajcüwa nipilan monlüy
nganüy cama? ³²Aag ayaj at nejiw
namix monguich montsoton tiül
plas matsojow, tengual masajüw
aquiüjpüw nejiw: “Xicona tengual
saindean, icona ngo mejiüangan;
nganüy tengual sajiüntsán, icona
ngo merangan amix imeajtsan
mejiüntsán aton”, awüw.

³³Tandeacas atquiaj cos wüx tiün a
Juan neech yow nipilan, ngo müet
pan ngo manganeow vin, icona
tepiüangan nej alwüx ombas nej
nimeech. ³⁴Nganüy lapeay a Teat
Naxey; nej net, anganeow aweaag
jangantanej. Icona ipiüangan nej
nerrombüy, nangüngün, ajlüyay
maquiüüb monrang xeyay ngo

majneaj, altiül monsap tomiün.

³⁵Nganüy nipilan leaw Teat Dios
üüch nejiw maxomüw omeajtsüw,
ajcüw ayaj ajüic ajüürüw fis, ajawüw
naleaing Teat Dios najneaj arang
—aw.

Teat Jesús alaniüng nop fariseo nenüt Simón

³⁶Nop fariseo tasaj Teat Jesús
mamb met aniüng nej, quiaj tamb.
Alquiaj wüx mes teaüetiw. ³⁷Quiaj
ajngot nop najtaj nejiürjiür naxey,
naw tiül aaga cambaj quiaj. Wüx
nej tanguiay Teat Jesús alaniüng
aaga fariseo, quiaj tapeay ajoy
najmboc angan aceite, amb tiül
noic iquial arangüch alabastro.

³⁸Aaga najtaj tajiünts, tamb
matüch oleaj Teat Jesús imiün
wanopech. Condom tajants oleaj
Teat Jesús naag miyow oniiüg nej,
ndoj tajond naag miondeats omal
nej, tacheecheech oleaj, cas tateng
wüx najmboc angan aceite. ³⁹Aaga
fariseo nequiiüb Teat Jesús met
aniüng nej, wüx tajaw aag ayaj
tapiüng tiül omeaats nej: “Aag ayaj
sitiül naleaing nop nendeac andeac
Teat Dios, nej apmajaw jane aaga
najtaj nesamb nej quiaj nguineay
arang, cos nerang xeyay ngo
majneaj”, aw. ⁴⁰Condom Teat Jesús
tasaj aaga fariseo:

—Teat Simón, sanasaj ic noic poch
—aj.

Quiaj tapiüng a fariseo:

—Ipiüng teat —aw.

⁴¹Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Tajlüy nop naxey ajüchiw
nej ijpüw monxey. Nop ajüch
acoquiaw acoic miow (500) tomiün
nasoic denario; alinop ajüch ic

miow gajpowüw (50). ⁴²Ajcüwa monxey quiaj ngo majiüriw cuane mengüyayej ajüchiw. Quiaj tasaj nejiw aaga naxey ich majlüy, cos landoj lamawün wüx omeaats nej. Nganüy ipiüng ñngün tiül nejiw alwüx apmajneaj majaw aaga naxey quiaja? —aj.

⁴³Quiaj tapiüng a Simón:

—Xique sapiüng aaga nejüch nej xeyay —aw.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Áag, naleaing ipiüng —ajow.

⁴⁴Quiaj ndiliteay Teat Jesús, wantsat majaw a najtaj, condom tasaj a Simón:

—¿Lamejaw aaga najtaj quiaja? Wüx tajmeliüs ningüy iniüng, ique ngome teaach xic yow nejantsüy xileaj; pero aaga najtaj cam naag miyow oniiüg nej tajants xileaj, ndoj tajond naag miondeats omal nej. ⁴⁵Ique ngo mecheech ximboy, pero aaga najtaj cam wüxan tajmeliüs ningüy ngo macueat macheech xileaj. ⁴⁶Ique ngo mejend wüx ximal najmboc angan aceite, pero aaga najtaj cam lamajend wüx xileaj najmboc angan aceite. ⁴⁷Pares sasaj ic, nganüy lanawün wüx ximeaats meáwan xeyay ngo majneaj tarang, cos xeyay ajiür xic lasta. Nganüy nop leaw apiüng napateay asoet nej najwan, aag ayaj ngo mandium xic xeyay —aj nej.

⁴⁸Condom tasaj a najtaj:

—Isoet lanawün wüx ximeaats müm —aj.

⁴⁹Meáwan leaw alquiaj teaüetiwi maquiüjpüw tapots andeacndeacüw wüx nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—¿Jane aaga naxey quiaja? ¿Nguineay apiüng alndom mawün nisoete? —awüw.

⁵⁰Pero Teat Jesús tasaj a najtaj: —Isoet lanawün wüx ximeaats. Quiür, ich mapac imeaats cos lameyar sandeac —aj.

Montaj monbeol Teat Jesús

8 Condom quiaj tamb Teat Jesús andüy tiül meáwan nadam cambaj at namix cambaj, aquiüib ajcüw gajpiüp (12) minipilan nej, maquiaach wüx aaga najneaj nanderac wüx micambaj Teat Dios. ²Aquiüjpüw acas montaj, ajcüw ayaj tamongoch nej iün andeowüw Teat Jesús, cuajantanej monandeow leaw taxom nejiw. Altiül nop María nasoic Magdalena, nej tajwan wüx ombas nej ayaíw nimeech. ³Alinop Juana mintaj Chuza najlüy wüx minajiüt Herodes; alinop Susana, at alacas montaj. Ajcüw ayaj tayacüw leaw alndom mayacüw mambeolüw Teat Jesús.

Andeac wüx nop nepiür

(Mt. 13:1-9; Mr. 4:1-9)

⁴Noic nüt canchiütoij niüng ajlüy Teat Jesús xeyay nipilan, tapeayiw imiüntüw nguajantanej cambaj. Quiaj tasaj nejiw acas poch andüy wüx nepiür, tapiüng:

⁵—Tajlüy nop naxey tamb apiür.

Wüx tenguial maripip osaab soex, acas tajmiüc andüy tiül tiüid, tacüüich nej tiüt nipilan, camüm majngotoj a quiec, taxomüw tüetiwi.

⁶Altigüy tajmiüc tiül piedra, tajntsop, condom tawaag cos ngo masap acats a iüt. ⁷Altigüy tajmiüc tiül sats, tajntsop aweaag. Ndoj taxotüw tiüt a nine soex quiaj, tandeow. ⁸Altigüy tajmiüc tiül najneaj iüt, tajntsopiwi, terangüy najneajay —aw.

Ndoj mapiüng ayaj, tasaj nejiw napac manguiaiyiw meáwan:

—Netam menguiayiün mexoman imeajtsan wüx leaw sandeac quiaj —aj nejiw Teat Jesús.

Cuane wüx tandeac atquiaj

(Mt. 13:10-17; Mr. 4:10-12)

⁹Minipilan nej tatüniw manguiaiyiw, tapiüngiüw:

—¿Cuane wüx apiüng aaga indeac quiaja? —awüw.

¹⁰Nej tasaj nejiw:

—Icona ijndean menguiayiün nguineay alndom majlüyeran tiül minipilan Teat Dios, pero pálwüx nipilan ngome apmasoiquiw aleáingan; atquiaj masey majawüw, atnej ngo majawüw. Masey manguiaiyiw, naleaing ngo majawüw cuane wüx andeac —aj nejiw.

Cuane amb apiüng wüx nepiür

(Mt. 13:18-23; Mr. 4:13-20)

¹¹Condom quiaj tasaj nejiw:

—Sanasaj icon cuane wüx apiüng aaga nanderac quiaj: Osaab soex, aag ayaj Mipoch Teat Dios. ¹²Ajcüwa osaab soex leawa najmiüc tiül tiüüd, ajcüw ayaj atnej nipilan leaw anguiay Mipoch Teat Dios; condom aliüc minatang nimeech mawün tiül omeajtsüw nejiw. Atquiaj lango mayariw leawa tanguiayiw, lango mawüw wüx asoetiüw nejiw. ¹³Nganüy aaga osaab soex najmiüc tiül piedra, aag ayaj apiüng wüx nipilan leaw anguiay Mipoch Teat Dios, ajüic xeyay tapac omeaats tayariw. Naleaing aaga nipilan quiaj ajlüy atnej nine soex napateay mioxiich

nej, ngome apmafüic; cos acásan nüt apmanguiaiyiw Mipoch Teat Dios, camüm majlüy alngün naél, quiaj macueatiw. ¹⁴Átan aaga osaab soex najmiüc tiül sats, aag ayaj apiüng wüx nipilan anguiay Mipoch Teat Dios; nejiw ayacüw omeajtsüw wüx andiümdüümüw cuajantanej leaw najlüy wüx aaga iüt cam. Wüx aag ayaj ngo müüch nejiw mandüjpiw leaw lamanguiaiyiw. Ngo mambeol nejiw nicuajind, lacüliw miün. ¹⁵Nganüy aaga osaab soex leaw najmiüc tiül najneaj iüt, aag ayaj apiüng wüx nipilan anguiay Mipoch Teat Dios, ayacüw wüx omeajtsüw. Aaga poch ambeol nejiw marangüw leaw andiüm Teat Dios, tanaám ngo macueatiw —aj nejiw Teat Jesús.

Tandeac wüx ran

(Mr. 4:21-25)

¹⁶Condom tasaj nejiw alinoic:

—Nejinguind ngo machen noic candil ndójan lamapal omal, at ngo matool tiüt teoleaj mats; netam mayac cawüx marraj, atquiaj jangantanej apmajmel alndom maxom majaw. ¹⁷Cos meáwan leaw naxotaran apmajüic, at meáwan leaw nexotüy apmajaraw, apmajüic ranüy.

¹⁸Nganüy ijchan ilajcan inguiayiün, sitiül aljane ayac wüx omeaats xepoch, apmüünd manguiaiyiw altigüy. Pero sitiül nop ngome ayac wüx omeaats, aaga quiririw anguiay quiaj apndrom omeaats, ngome apmambeol nej nicuajind —aj nejiw Teat Jesús.

**Tapeay mimüm Teat Jesús, at
michiig nej**

(Mt. 12:46-50; Mr. 3:31-35)

¹⁹Condom tapeay mimüm nej Teat Jesús, at michiig nej; naleaing ngondom matüchiw niüng ajlüy nej cos xeyay nipilan. ²⁰Quiaj tasoic Teat Jesús:

—Teat, mimüm at michiig aliw ninguiay, andiümüw mendeacüw mequiüjpüw —ajow.

²¹Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús, tapiüng:

—Meáwan leaw nenguiay Mipoch Teat Dios, sitiül marang atnej anguiay, aag ayaj sayaag atnej xemüm, atnej xechiig —aj nejiw.

**Teat Jesús talomboch iünd at omal
yow**

(Mt. 8:23-27; Mr. 4:35-41)

²²Alinoic nüt Teat Jesús tajtep tiül müx maquiüüb minipilan nej, tasaj nejiw:

—Tabaats andüyüüts necamb aaga nadam yow cam —aj nejiw.

Quiaj tambüw. ²³Wüxan tenguiay ajüy a müx Teat Jesús tameay. Quiaj taw noic nadam iünd anasop a ndec maxaing. Aaga müx laliüc tsoyom tiüt cos tamelich yow. Nejiw lamapiüngüw apmandeowüw. ²⁴Quiaj tapacüjchiw a Teat Jesús, tasajüw:

—iTeat! iTeat! iLaliüc tsoyomoots tiüt! —awüw.

Quiaj witiüt Teat Jesús, tasaj a iünd lombom, at omal yow majlúyan. Quiaj lambat, ayac ndar a yow. ²⁵Condom tasaj nejiw:

—¿Neol, wül ipiüangan lamejawan nguineay xique alndom narang cuajantanej? —aj nejiw.

Nejiw mbayajow majawüw leawa lamarang Teat Jesús. Tesajayej nop alinop, tapiüngüw:

—¿Jane aaga teat naxey quiaja? cos wüx tasaj a iünd maquiüüb a yow majlúyiw miün, quiaj tajlúyiw miün —awüw.

Nop alwüx ombas nej nimeech

(Mt. 8:28-34; Mr. 5:1-20)

²⁶Condom tajtepiw wüx iüt tiül Gadara, necamb aaga nadam yow alareng Galilea. ²⁷Wüx taw tiüt imiün tiül müx Teat Jesús, quiaj ajngot nop naxey miotáagan mangoch nej, naw quiaj tiül aaga cambaj quiaj. Lamajiür nüt acüliw wüx ombas nej nimeech. Aton ngo macül aniüng nej, acülan tiül niüng amiüraad mondeow. ²⁸Aaga naxey quiaj wüx tajaw Teat Jesús tepaj napac, ndoj tamb maquieel micos nej niüng ajlüy, tendeac napac: —¿Cuane indiüm merang wüx ximbas a ique, Jesús Micual Teat Dios najlüy tiül cielo? Satün icueaj, nde merang wüx ximbas nicuajind —aw.

²⁹Cos Teat Jesús lamasaj nimeech maw wüx ombas aaga naxey quiaj. Aaga naxey quiaj lamajiür xeyay nüt acül wüx ombas nej aaga nimeech. Masey landeaaw maoelich naag galen, ayacüw tiül oleaj nej aton. Nej andooigndóoigan, ndoj lamacuarreech nej nimeech andüy tiül wajchiüc. ³⁰Quiaj tatün nej manguiaj Teat Jesús:

—¿Cuane minüt? —aj.

Nej tapiüng:

—Legión xenüt —aw.

Tapiüng atquiaj cos xeyay nimeech alwüx ombas nej.

³¹ Condom nimeech tatüniw ocueaj nej nde mayac nejiw tiül biümb.

³² Aleambüw quiaj tüeng tiüc noic ajlüy sow teayambüw üetiw. Quiaj a nimeech tasajüw Teat Jesús müüch nejiw mambüw andüyiw tiül sow. Quiaj tüüch nejiw mambüw Teat Jesús. ³³ Tacueatiw aaga naxey, tambüw majmeliw tiül a sow. Quiaj tecuiürrüw a sow ambüw wüx tiüc, tajmiücüw tiül yow, tümb mandeowüw.

³⁴ Ajcüwa monjiür sow wüx tajawüw aag ayaj mbayajow acuiürrüw tambüw mapiüngüw tiül cambaj masajüw nipilan nguiajantanej. ³⁵ Quiaj tambüw meáwan nipilan majawüw cuane najlüy. Wüx tapeayiw niüng ajlüy Teat Jesús, quiaj tajawüw aaga naxey laáw wüx ombas nej nimeech alchetem niüng ajlüy Teat Jesús. Almasooig apix, lajneaj, lamajiür fis. Mbayajow majawüw. ³⁶ Leaw alquiaj tajawüw nguineay tajlüy. Nejiw tasajüw nipilan nguineay tajneaj aaga naxey alwüx ombas nimeech. ³⁷ Ajcüwa nipilan monaw tiül aaga iüt Gadara tasajüw Teat Jesús maw quiaj, cos xeyay imboloj mandüyiw. Quiaj Teat Jesús tajtep tiül müx alinomb, tawüw quiaj.

³⁸ Aaga naxey laáw wüx ombas nej nimeech quiaj, tapots masaj Teat Jesús maquiiüb nej mamb. Quiaj Teat Jesús tasaj nej macül, tasaj:

³⁹ —Indilil, ijt sor indeac meáwan najneaj leaw lamarang wüx imbas Teat Dios —aj.

Quiaj tajtsor aaga naxey. Tapots mandeac meáwan tiül a cambaj nguineay najneaj lamarang wüx ombas nej Teat Jesús.

Micual Jairo, at a najtaj nerreeg apix Teat Jesús

(Mt. 9:18-26; Mr. 5:21-43)

⁴⁰ Wüx Teat Jesús tandilil andüy necamb aaga nadam yow, xeyay nipilan tangochiw nej. Apac omeajtsüw majawüw cos teamacüliw nej. ⁴¹ Condom tamb majaw nej nop naxey nenüt Jairo; nej nop natang tiül sinagoga. Taquieel micos nej niüng ajlüy Teat Jesús, tatün ocueaj mamb aniüng nej. ⁴² Cos xeyay iün andeow micual nej, laliüc mandeow. Ajcánan nop nüx ajlüy, lamajiür maseyme gajpic (12) mineat nej. Condom wüx tamb Teat Jesús, xeyay nipilan acharrayej wüx ombas nej.

⁴³ Altiül nop müm najtaj lamajiür gajpic neat iün andeow, atsambiich nej miquiej nej. Lamandrooch wüx xeyay tomiün mangüy mondüy. Laímb meáwan leaw almajiür, pero nejingund ngondom mamongoch nej iün andeow. ⁴⁴ Aaga najtaj quiaj tamb amb wanopech Teat Jesús marreeg apix. Andüüban lomboj atsambiich nej miquiej nej.

⁴⁵ Quiaj tapiüng Teat Jesús:

—¿Jane nerreeg xic? —aw.

Meáwan nipilan tapiüngüw ngome nejiw. Quiaj teat Pedro y leaw almaquiiüb tapiüngüw:

—Teat, nipilan teamacharrüw ic, teamapatsüw ic, nganüy ipiüng: “¿Jane nerreeg xic?” meraw —awüw.

⁴⁶ Teat Jesús tapiüng:

—Aljane tarreeg xic, cos sayaag aljane lajneaj iün andeow —aw.

⁴⁷ Aaga müm najtaj wüx tajaw ngondom maxot aag ayaj, quiaj tiün anmambeapmbeap nej, taquieel

micos nej niüng ajlüy Teat Jesús. Quiaj tapots mapiüng manguiaj meáwan nipilan neol tarreeg Teat Jesús, at nguineay tajneaj iün andeow nej. ⁴⁸Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Quiür xecual, ich mapac imeaats, nganüy lerneaj cos teyar sandeac —aj nej.

⁴⁹Teat Jesús tealeámban mandeac aag ayaj, quiaj ajngot nop imiün aniüng Jairo, aaga natang tiül sinagoga, tasaj a Jairo:

—Teat, landeow micual, icueat mesajsaj mamb a Teat Naxey —aw.

⁵⁰Teat Jesús wüx tanguiaj aag ayaj, quiaj tasaj aaga naxey:

—Nde mbayamear, iyar sandeac, apmajneaj micual —aj.

⁵¹Wüx tapeay aniüng aaga naxey quiaj, ngo müüch majmel nejinguind, áagan a Pedro, Jacobo, Juan; at miteat nej, mimüm nej aaga nüx landeow quiaj tajmeliw.

⁵²Meáwan nipilan teajiüntsüw wüx, teapajüw wüx aaga nandeow quiaj. Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—Nde mejiüntsán cos ngome landeow, almameay —aj nejw.

⁵³Nejiw itsojayéjan cos ajawüw naleaing landeow. ⁵⁴Quiaj Teat Jesús tasap owix a nüx, tasaj napac: —Xecual, witiür —aj.

⁵⁵Quiaj tapac alinomb. Najénan witiüt. Condom Teat Jesús tasaj nejw mayambüw üet a nüx quiaj. ⁵⁶Miteat nej mimüm nej a nüx lambayajow. Teat Jesús tasaj nejw nde masajüw nejinguind wüx aag ayaj.

Tajwanüw a gajpiüp mambüw

(Mt. 10:5-15; Mr. 6:7-13)

9 Condom Teat Jesús taxejneng a gajpiüp (12) minipilan

nej. Tüüch nejw ndom ombasüw masajüw nimeech maw wüx ombas nipilan, aton matajciüw majneaj moniün andeow. ²Tasaj nejw mambüw mandeaciüw nguineay ajlüy tiül micambaj Teat Dios; aton tüüch ndom ombasüw mamongochiw iün andeow nipilan. ³Condom tasaj nejw:

—Nde mejoyiün nicuajind leaw netam icon tiül tiüüd, nde mejoyiün nangoraad, morral, peats, tomiün. Aton nde mejoyiün ijquiaw camix. ⁴Aton jangantanej aniüng mejmeliün icülfünan quiaj, naw quiaj apmeriowan. ⁵Ngünantanej cambaj niüng ngo mandiümüw icon, iriowan quiaj tiül aaga cambaj quiaj. Itajtan minajndot ileajiün majüic nejw ngo majneaj arangüw —aj nejw.

⁶Quiaj tambüw tamongoj tiül meáwan nine cambaj mandeaciüw wüx aaga najneaj nanderac, nguineay apmaw asoeteran; aton tajtajciüw majneaj moniün andeow nguiajantanej tamongoj.

Wüx tambiyaran Juan Bautista

(Mt. 14:1-12; Mr. 6:14-29)

⁷Aaga natang nenajiüt tiül aaga iüt quiaj nenüt Herodes, wüx tanguiaj meáwan nguineay arang Teat Jesús, lango majaw ngün naleaing, cos altiül apiüngüw aaga Juan neech yow nipilan lapac laáw tiül mondeow.

⁸Altiül tapiüngüw mixejchiüts Elías landilil. Altiül tapiüngüw aag ayaj alinop nendeac andeac Teat Dios leawa tajlüy tanomb lapac, awüw.

⁹Pero Herodes tapiüng: —Aaga Juan xique tujchiüs mamb ndojquiüm onic nej. ¿Jane

nganüy teananguiay arang xeyay
cuajantanej quiaja? —aw.

Tandiüm majaw jane.

Teat Jesús tüüch üetiw acoquiaw mil nipilan

(Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Jn. 6:1-14)

¹⁰Wüx tandilileaw miapóstoles nej
tapots masajüw Teat Jesús meáwan
nguneay tarangüw. Condom
taquiüüb nejiw mamb tiül wajchiüc
niüng ngo majlüy nejingund, tiül
iüt ocueaj noic cambaj nenüt
Betsaida. ¹¹Nipilan wüx tajawüw
laámb tandüjpiw mamb. Wüx
tapeayiw niüng ajlüy Teat Jesús nej
tajiür nejiw lasta. Condom tapots
mandeac masaj nejiw nguineay
alndom majlüyiw tiül minipilan
Teat Dios. Aton tamongoch iün
andeow leaw niün andeow.

¹²Wüx laquinüt aaga nüt quiaj,
ajcüw minipilan nej tambüw
matüchiw Teat Jesús, tasajüw:

—Teat, isajüw a nipilan mambüw
andüyiw tiül cambaj, tiül rünc
mayambüw nguiane apmaxojtüw,
aton mayambüw cuane apmüetiw,
cos tiül wajchiüc almajlüyüüts cam
—ajüw.

¹³Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Ngwüy, icona netam meyanban
üetiw —aj nejiw.

Nejiw tapiüngüw:

—Teat, ngo najiüuran cuane
sanüjchiün, ajcánan acoquiaw pan
alijpüw cüet alningüy. ¿Ngwüy
sanambana nangalan nüeteran
müetiw meáwan nipilan quiaja?
—awüw.

¹⁴Cos atüch maseyme acoquiaw
mil monxey. Condom Teat Jesús
tasaj minipilan nej:

—Isajan a nipilan chetemoj, ic
miow gajpowüw (50) noicnoic ajlüy
—aj nejiw.

¹⁵Atquiaj tarangüw, tasajüw nipilan
chetemoj. ¹⁶Condom Teat Jesús tayar
acoquiaw pan alijpüw cüet. Ndoj
taxaing omal majaw cawüx, tüüch
gracias Teat Dios, ndoj tambaag,
tüüch minipilan nej majineaw
müjchiw meáwan nipilan. ¹⁷Meáwan
nipilan tetiw paxiün, condom leaw
tenaw taxainguiw gajpiüp nchep.

Pedro apiüng nejay Teat Jesús aaga leaw lapiürang aliüc

(Mt. 16:13-19; Mr. 8:27-29)

¹⁸Noic nüt Teat Jesús teandeac
aweag Teat Dios, ataag orar néjan
quiaj; minipilan nej aliwan quiaj
maquiüjpüw. Condom nej tatün
manguiaj nejiw:

—¿Cuane apiüngüw nipilan jane
xic? —aj nejiw.

¹⁹Nejiw tasajüw:

—Altiül nipilan apiüngüw Juan,
aaga neech yow nipilan. Altiül
apiüngüw Teat Elías; altiül
apiüngüw alngün nendeac andeac
Teat Dios najlüy tanomb lapac.
Atquiaj apiüngüw —ajüw.

²⁰Condom tatün manguiaj nejiw
alinomb:

—¿Jow icona, cuane ipiüangan jane
xic? —aj nejiw.

Quiaj tapiüng a Pedro:

—Ique aaga Cristo ocueaj Teat
Dios —aw.

Teat Jesús tapiüng apmambiyaw nej

(Mt. 16:20-28; Mr. 8:30—9:1)

²¹Teat Jesús tasaj nejiw nde
masajüw nejingund jane nej. ²²At
aton tasaj nejiw:

—Aaga Teat Naxey netam mamongoch xeyay ngo majneaj. Apmajcüy majaw nej montangtang tiül judíos, at montangtang miteaats, at ajcüw mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés aton. Ndójwüx apmambiyaw nej. Pero naleaing wüx er nüt nej apmapac alinomb —aw.

²³Condom tasaj meáwan leaw aliw quiaj:

—Sitiül aljane andiüm mandüüb xic mayar sandeac, ich mawün wüx omeaats leawa nej andiüm marang. Ich mandüüb wüx leaw sarang masey mamongoch xeyay naél meáwan nüt; masey mambiyaw nej wüx cruz cos ayar sandeac. ²⁴Sitiül aljane ngo mayar sandeac ajcan imbol mambiyaw nej nipilan, alinoic nüt nej ngome apmamb tiül cielo. Pero sitiül aljane ngo mapiüng wüx masey mandeow cos ayar sandeac, alinoic nüt najneajay apmajlüy tiül cielo. ²⁵¿Jondot sitiül aljane maneay meáwan cuajantanej leaw almajlüy wüx iüt cam, cuane ambich sitiül nej apndrom ombas, lango mamb tiül cielo? ²⁶Cos sitiül aljane ngo mayar sandeac, axing mitsoj nej nipilan wüx xique, at wüx xepoch; atquiaj a Teat Naxey aton apmaxing majaw nej wüx aliüc imiün tiül cielo, aquiüüb miün xeyay nelitlit, ranüy, najneajay ocueaj Teat Dios, at ocueaj nangaj miángeles nej. ²⁷Naleaing sasaj icon alningüy acas tiül icona aliün mapacüw apmajawüw a Teat Naxey niüng arang natang nenajiüt —aj nejiw Teat Jesús.

Tewüneay majawüw nej Teat Jesús

(Mt. 17:1-8; Mr. 9:2-8)

²⁸Condom ajfüran ojpeacüw nüt tatow ndoj mandeac aaga poch

quiaj, quiaj taquiiüb a Pedro, Juan, at a Jacobo, tajtepiw wüx nop tiüc, tamb mataag orar. ²⁹Wüx teataag orar Teat Jesús, quiaj tajawüw mitey nej langome atnej, at apix nej rajnüy, xowüy lalitlit. ³⁰Camüm majawüw, alquiaj mixejchiw nejiw leaw monlüy tanomb, ajcüw ayaj teat Moisés maquiiüb a teat Elías, teandeacüw maquiiüpw Teat Jesús. ³¹Niüng alembemoj xowüy lajneaj, ayey nejiw tiüt a ran. Teamandeacüw wüx leaw apmamongoch Teat Jesús wüx apmandeow tiül Jerusalén. ³²Teat Pedro, at aquiüpw nej xeyay laínd ameayiw, pero tapacüw wüx tajawüw aaga ran xowüy lajneaj niüng ajlüy Teat Jesús maquiiüb ajcüwa ijpüw monxey quiaj. ³³Moisés ata Elías laámb apmawüw niüng ajlüy Teat Jesús, quiaj tapiüng a Pedro:

—Teat, najneaj macüliiüts ningüy narangan arej nden, noic ineay, noic aneay teat Moisés, alinoic aneay teat Elías —aw.

Atquiaj tapiüng a Pedro cos lango majaw cuane apmapiüng. ³⁴Tenguialeámban mandeac aag ayaj, quiaj pojniüt, taxot nejiw noic oic. Xeyay timboloy wüx tajawüw aliw tiül oic. ³⁵Condom quiaj tanguiaiyiw noic nanderac imiün tiül oic, tapiüng:

—Aag ayaj xecual xeyay sandiüm; inguiayiün, iyacan wüx imeajtsan leaw andeac nej —aw.

³⁶Wüx landoj andeac a nendeac, quiaj tajawüw a Teat Jesús néjan. Nejiw ngo mapiüngüw nicuajind. Tacül acas nüt nejinguind ngo mandeacüw wüx leaw tajawüw.

Tajneaj nop alwüx ombas nej nimeech*(Mt. 17:14-21; Mr. 9:14-29)*

³⁷Raw tiüt alinoic nüt wüx tawüw tiüt imiünüw wüx tiüc, xeyay nipilan tambüw mangochiw Teat Jesús. ³⁸Nop naxey naw tiül aaga xeyay nipilan quiaj tendeac napac, tapiüng:

—Teat, satün icueaj meamb mejaw xecual ajcánan sajiür. ³⁹Alwüx ombas nej nimeech. Nguiay aaga nimeech xeyay üüch nej mepajpaj, ambeapmbeap nej, awün nej teombeap popox. Xeyay ngo majneaj lamarang nej, nómban ngo macueat nej. ⁴⁰Xique tasajasüw minipilan mawüniw a nimeech wüx ombas nej, pero ngondom ombasüw —aw a naxey.

⁴¹Quiaj tapiüng Teat Jesús:
—iNeol icona nipilan ngo meyariün sandeac, icona monrang ngo majneaj! ¿Cas nüt ipiüangan sanacül naquiiüb icon, nafüc wüx leaw irangan quiaj? —aw.

Condom tasaj a naxey:
—Iquiiüb miün micual, teat —aj.

⁴²Wüx tenguiäl ajüy aaga nench quiaj matüch niüng ajlüy Teat Jesús, quiaj tambeapmbeap nej alinomb. Aaga nimeech alwüx ombas nej talox nej tiüt. Teat Jesús talic a nimeech quiaj, maw macueat; quiaj tajneaj aaga nench. Condom tüüch mamb maquiiüb miteat nej alinomb. ⁴³Meáwan nipilan leaw alquiaj mbayatoj majawüw nguineay xeyay najneaj lamarang Teat Dios.

Teat Jesús tapiüng alinomb apmambiyaw nej*(Mt. 17:22-23; Mr. 9:30-32)*

Tealeámban mbayajow nipilan majawüw meáwan leaw lamarang Teat Jesús, quiaj tasaj minipilan nej:

⁴⁴—Iyacan wüx imeajtsan aaga poch sanasaj icon cam, cos Teat Naxey apmayacüch teowixaw nipilan —aj nejw.

⁴⁵Naleaing minipilan nej ngo majawüw cuane wüx asoiquiw quiaj, cos ngo müjndiw majawüw, aton cos nejw axinguiaw matüniw manguiayiw wüx aaga poch quiaj.

Jane apmarang natang*(Mt. 18:1-5; Mr. 9:33-37)*

⁴⁶Condom minipilan nej tapots andeacndeaciüw wüx mapiüngüw jane apmarang natang.

⁴⁷Naleaing Teat Jesús tajaw cuane teamapiüngüw tiül omeajtsüw nejw. Quiaj taxaing nop nine mayac niüng ajlüy nej. ⁴⁸Condom tasaj nejw:

—Jangantanej leaw apmajiür lasta aaga nine cam, aag ayaj atnej teamajiür xic lasta; jangantanej leaw ajiür xic lasta, aag ayaj ajiür lasta neech xic niün. Cos jane chingüy tiül icona, aag ayaj natang —aj nejw.

Jane ngo majcüy majaw icoots, najneaj majaw icoots*(Mr. 9:38-40)*

⁴⁹Condom quiaj tasaj nej a Juan:
—Teat, tajawasan nop naxey teamapaj minüt wüx tawün nimeech wüx ombas nipilan, lanasajan macueat cos ngome aquiüjpaats —aj.

⁵⁰Quiaj tasaj nej Teat Jesús:
—Ich majlüy, nde mepalan cos sitiül nop ngo majcüy majaw icoots, najneaj majaw icoots —aj nej.

Teat Jesús talic a Jacobo y Juan

⁵¹Wüx lamatüch a nüt mamb Teat Jesús andüy tiül cielo, quiaj

tapiüng netam mamb Jerusalén.

⁵²Quiaj tüüch mamb acas mambüw ombas nejiw. Ajcüw ayaj tambüw tatüchiw tiül noic nine cambaj tiül iüt Samaria mayambüw niüng apmaxojtüw. ⁵³Naleaing ajcüwa nipilan monaw quiaj ngome tandiümüw müjchiw maxojtüw quiaj Teat Jesús cos tajawüw andüyiw Jerusalén apmambüw.

⁵⁴Minipilan nej, aaga Jacobo maquiüü a Juan wüx tajawüw aag ayaj, quiaj tasajüw Teat Jesús:

—Teat, ¿indiüm natüniün biümb imiün tiül cielo atnej nomb tarang mixejchiiüts Elías, mandajpüw ajcüwa nipilan quiaja? —ajüw.

⁵⁵Quiaj ndiliteay Teat Jesús majaw nejiw, talic nejiw, tapiüng:

—Icona ngo mejawan cuane teamendeacan. ⁵⁶Cos Teat Naxey ngo miün mandrooch ombasüw nipilan, nej tiün mawün wüx nipilan —aw.

Quiaj tambüw tandüyiw tiül alinoic cambaj.

Leaw tandiümüw mandüjpiw Teat Jesús

(Mt. 8:19-22)

⁵⁷Condom wüx aleambüw tiül tiiüd tajngot nop naxey masaj Teat Jesús:

—Teat, sanamb nguiajantanej niüng apmeamb —aj.

⁵⁸Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Wiül ajiürüw ombiümüw, at a quieic ajiürüw; nganüy a Teat Naxey ngo majiür nguiane alndom maxood —aj nej.

⁵⁹Condom tasaj alinop:

—Mac, indüü xic, tabar —aj.

Aaga nasoic quiaj tapiüng:

—Teat, sanamb nacül leaw andeow xeteat, namiüt; ndoj sanandüü ic narang leaw ipiüng —aw.

⁶⁰Teat Jesús tasaj nej:

—Icueat, ich majlüy ich memiütayej. Ique quiür indeac wüx nguineay alndom majlüyeran tiül micambaj Teat Dios —aj nej.

⁶¹Condom tapiüng alinop:

—Sanamb teat, nguiajantanej niüng apmeamb, pero netam namb saniüng nasajüw manguiayiw —aw.

⁶²Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—¿Sitiül nop nechiiüt iüt almasap owix arada, andüy wanopech teamajaw, nguineay apmarang najneaja? Aag ayaj ngondom majmel tiül micambaj Teat Dios —aj nej.

Teat Jesús tüüch mambüw er miow gajpowüw minipilan nej

10 Wüx landoj aag ayaj, Teat Jesús tawün er miow gajpowüw (70) minipilan nej. Ajcüw ayaj tüüch mambüw ijpüwpüw ombas nejiw tiül meáwan cambaj leaw niüng nej apmamb. ²Ndoj tasaj nejiw:

—Xeyay najiüt ajlüy, pero monrang najiüt napateay. Itüniün ocueaj a Teat Naxey neneay najiüt, müüch miün monrang najiüt. ³Quiüran; xique süüch icon meamban at icon sap indüyiün tiül tegüy sampüy. ⁴Nde mejoyiün morral, iquial tomiün, at napüic; nde lombombomeron metepeayiün jangantanej tiül tiiüd. ⁵Ngünantanej nden niüng apmejmeliün, ombas mertepeayiün, itüniün monapacüy. ⁶Sitiül alquiaj aljane ajüic najneaj omeaats majaw

icon, indeacan najneaj mequiüjpan; pero sitiül ngwüy, nde mendeacan mequiüjpan xeyay. ⁷Icülüün tiül aaga nden quiaj, itean, inganeowan leaw apmeajndiün quiaj, cos nop nerang najiüt netam müünd üet nej. Nde meamban mejüyjüyiün tiül ngünantanej nden. ⁸Nguiajantanej cambaj niüng apmejmeliün sitiül apmangochiw icon najneájan, itean leaw apmeajndiün meatiün. ⁹Aton imongochiün iün andeow moniün andeow leaw almajlüy tiül aaga cambaj quiaj, at isajan nipilan: “Nganüy laliüc ndom mejmeliün tiül micambaj Teat Dios”, irajan. ¹⁰Pero nguiajantanej cambaj niüng apmejmeliün, sitiül ngo mangochiw icon najneaj, wüx apmeriowan ilean tiül calle, isajan nipilan: ¹¹“Leaw najndot najlüy ningüy tiül micambajan ngo nandiüman maciül wüx xileajiün nicuajind; satajtan majüic ngo majneaj irangan. Pero ich leaam imeajtsan teajndiün mejmeliün tiül micambaj Teat Dios”, irajan. ¹²Xique sasaj icon, wüx apmajaraw wüx asoet nipilan, napateay quiriw ngo majneaj leaw apmamongochiw nipilan tajlüyiw tiül cambaj Sodoma, ngo matnej aaga cambaj niüng ngo mangochiw icon najneaj.

Nipilan ngo mayambüw Teat Dios

(Mt. 11:20-24)

¹³¡Jaa, icona monaw tiül cambaj Corazín! ¡Jaa, icona monaw tiül cambaj Betsaida! ¿Neol ngo meyariün sandeaca? Cos jondot tiül cambaj Tiro y Sidón tarangüch meáwan ateócan leaw tarangüch tiül icona mejawan, catsats tsotojow

tiül ngwiat masoijsuiw nambeor apixaw nejiw, majüiquichaw leaam omeajtsüw wüx meáwan ngo majneaj tarangüw. ¹⁴Áag sasaj icon, alinoic nüt wüx Teat Dios apmajaw wüx asoeteran, napateay ngo majneaj apmamongochiw monaw Tiro maquiüb Sidón, ngo mat icona. ¹⁵At icona monaw tiül cambaj Capernaum, ¿iyajcan icona apmeamban tiül cielo? ¡Niquimas! Cos aleáingan apmejlosan tiül aaga xeyay ngo majneaj tiül Hades —aw Teat Jesús.

¹⁶Ndoj tasaj minipilan nej:

—Nganüy sasaj icon, leaw apmanguiy indeacan, aag ayaj atnej anguiay sandeac; leaw ngo mandiümüw manguiyiw indeacan, ngo mandiümüw xic aton. Leaw ngo mandiümüw xic, ngo mandiümüw aaga neech xic niün aton —aj nejiw.

Tandilileaw ajcüwa er miow gajpowüw

¹⁷Wüx tandilileaw ajcüwa er miow gajpowüw (70) quiaj, apac omeajtsüw, tasajüw Teat Jesús: —Teat, wüx minüt ique ajcüwa nimeech ayariw sandeacan —ajüw.

¹⁸Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Xique tajawas ajmiüc a Satanás atnej ajlip imiün tiül cielo. ¹⁹Xique nganüy lanüüch icon mecüjchiün tiüt ndiüc tengwüy napüp. Masey moncüy majaw icoots apmarangüw leaw andiümüw, icona ngome apmarang icon nicuajind. ²⁰Naleaing nde mapac imeajtsan ajcan imboloj mandüyiw icon nimeech ayariw indeacan; ngwüy, ich mapac imeajtsan cos minütiün lajlüy tiül cielo —aj nejiw.

Apac omeaats Teat Jesús

(Mt. 11:25-27; 13:16-17)

²¹Ores quiaj aaga Nangaj Espiritu tiüch Teat Jesús mapac omeaats. Teat Jesús tapiüng:

—Xique sasaj ic apac ximeaats wüx ique Teat, ique natang nenajiüt tiül cielo at wüx iüt, cos meáwan leaw lajlüy textot, ngo meaach majawüw mondüy monxom omeaats. Nganüy lameaach majawüw ajcüwa atnej nine monguich quiaj. Atquiaj ajlüy, Teat, cos atquiaj indiüm —aw.

²²Condom tapiüng:

—Meáwan cuajantanej tündiüs, tiüch xic Xeteat; nejingund ngo majaw jane aaga micual nej, áagan Xeteat Dios nejaw. Aton nejingund ngo majaw jane nej Xeteat Dios, áagan micual nej ajaw; at leaw andiüm müüch nej majaw —aw.

²³Condom Teat Jesús wantsat majaw minipilan nej, quiaj tasaj nejiw:

—Najneajay ajlüy jangantanej leaw axom majaw leaw icona ixoman mejawan nganüy. ²⁴Cos naleaing sasaj icon, xeyay mondeac andeac Teat Dios at montangtang monajiüt tandiümüw majawüw leaw lamejawan; naleaing taton ngo majawüw. Tandiümüw manguaiyiw leaw lamenguaiyiün; naleaing taton ngo manguaiyiw —aj nejiw.

Teat Jesús tandeac wüx nop naw Samaria

²⁵Alquiaj nop nequiaach wüx aaga poch tiünd Moisés, witiüt matün manguaiy majaw cuane apmapiüng Teat Jesús, tasaj:

—Teat ícuane netam naranga, nguineay alndom namb tiül cielo napac meáwan nüte? —aj.

²⁶Teat Jesús tasaj nej:

—ÍCuane apiüng tiül aaga poch tiünd Moisésa? ÍNguineay iyaag? —aj nej.

²⁷Aaga naxey tasaj nej:

—Netam mendiüm Teat Dios con imeaats, con ipacüy, con mifis; aton netam mejiür lasta jangantanej atnej ijiürüy lasta iquiáyan quiaj —aj nej.

²⁸Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Najneay aag ipiüng quiaj. Sitiül atquiaj apmerang apmeamb tiül cielo niüng apmepac meáwan nüt —aj nej.

²⁹Nej aaga naxey tandiüm majüiquich arang meáwan aag ayaj, quiaj tasaj Teat Jesús:

—ÍJane alinop apiüng netam majiürüch lasta quiaja? —aj.

³⁰Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Nop naxey imiün Jerusalén andüy Jericó taxom nej need tiül tiüüd, tanejtiw nej ocueaj meáwan leaw almayoy, tawüjchiw nej, laliüc mandeow tacueatiw. ³¹Condom tamong quiaj nop miteaats amb tiül a tiüüd quiaj. Wüx tajaw alpiiüm aaga naxey quiaj, tayey tiüt tamong. ³²Camüm tamong quiaj nop nembeol miteaats ajcüw nasoic levita. Átan wüx tatüch quiaj majaw alpiiüm a naxey, tamongan aton. ³³Ndoj tajngot nop naxey naw Samaria aleamb tiül aaga tiüüd quiaj. Wüx tajaw a naxey, xeyay tajiür lasta. ³⁴Quiaj tamb matüch, tayac aceite, tayac a vin wüx aaga necoy quiaj. Condom taóel, cas taxaing mayac

wüx mibur nej. Taquiiüb mamb andüü niüng axoodaran; tacül quiaj majaw. ³⁵Aw alinoic nüt wüx taw quiaj, tawün ijquiaw tomiün nenüt denario, tüüch neneay nden niüng axoodaran. Ndoj tasaj: “Ijaw ningüü xicueaj, sitiül aleaic tetam, iyamb ocueaj nej. Xique sanangüü icueaj leaw sapeay”, aj. ³⁶Tiül aaga arojpiw quiaj, ¿jane ajiüc tajiür lasta aaga naxey tajlüy mambiy nej need quiaja? —aj nej Teat Jesús.

³⁷Condom aaga nequiaach wüx aaga poch tüünd Moisés tapiüng: —Pues aaga tambeol nej —aw.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:
—Quiür a ique irang atnej aton —
aj nej.

Teat Jesús al aniüngüw Marta y María

³⁸Teat Jesús wüx tatüch tiül noic cambaj, alquiaj nop najtaj nenüt Marta. Tüüch nejiw maxojtjw aniüng nej. ³⁹Aaga Marta quiaj, almajiür nop michiig nej nenüt María. María tamb chetem niüng ajliüy Teat Jesús manguiay andeac.

⁴⁰Naleaing Marta tenguiäl amb wüx omeaats meáwan leaw teamarang tinden. Condom tamb matüch Teat Jesús masaj:

—Teat, ¿najneaj mejaw arang xechiig quiaja? Cos acueátan xic wüx narang xenajiütan. Isaj mambeol xic, Teat —aj.

⁴¹Quiaj tasaj nej Teat Jesús:
—Marta, Marta, xeyay apal ic, xeyay amb wüx imeaats cuajantanej irang quiaj. ⁴²Ajliüy noic leaw alwüx atam, María teamayac wüx omeaats aaga leaw netam quiaj, nejinguinđ ngome apmanood nej ocueaj —aj nej.

Jesús aquiaach nguineay alndom matajaats orar

(Mt. 6:9-15; 7:7-11)

11 Noic nüt Teat Jesús teataag orar, y wüx landoj, quiaj tapiüng nop minipilan nej:

—Teat, iquiaach xicon nguineay natajcan orar atnej tarang teat Juan wüx taquiaach minipilan nej —aw.

²Quiaj tapiüng Teat Jesús:

—Icona, wüx apmetajcan orar atcüy ipiüngan:

Xeteatiün Dios najlüy tiül cielo, ique nangaj minüt.

Sandiüman mejlüy wüx meáwan nipilan nguiajantanej.

Atnej iyambüch ninguiün tiül nangaj cielo, atquiaj aton netam meyambüch ningüü wüx aaga iüt cam, marangüch leaw ique indiüm.

³Iich xicon nüeteran nganüy nüt cam atnej mbójan irang.

⁴Iwün wüx imeaats aaga ngo majneaj tarangasan Teat, cos xicon aaton lanawüniün wüx ximeajtsan meáwan ngo majneaj tarangüch wüx ximbasan.

Imbeol xicon nde narangan ngo majneaj, Teat,

Iwün ninguiün meáwan ngo majneaj, nde matüch xicon, irawan —aj nejiw Teat Jesús.

⁵Aton tasaj nejiw:

—Jondot nop icona almajiür nop miamigo nej pinawan ongwiiüts mapeay masaj nej: “Amigo, najüch icueaj arojpiw pan. ⁶Cos napeay nop xeamigo, imiün miünquiaj ajngot, naleaing ngo najiür cuane sanüüch”, maj. ⁷Pero aaga naxey

altiül iüm, apmasaj nej: “Tapots indeac, lanapal a iüm. Xecual lameayiw naquiijpüw, ngondom witiün nawün nüüch ic”, maj nej. ⁸Naleaing sasaj icon, masey ngo mind witiow, nej apwitiüm mawün müüch leaw netam, ngome ajcan ajaw miamigo nej, apmarang cos ngo mandium manguiay mapajpaj nej. ⁹Nganüy sasaj icon: Sitiül apmetüniün apmeajndiün; sitiül apmeyamban monajneaj ocueaj nej apmexoman; sitiül apmerndeacan apmengocheranan. ¹⁰Cos meáwan leaw netün apmüünd; leaw neyamb apmaxom; leaw nendeac apmangocharan.

¹¹¿Mbich alndom nop nateateran wüx matün nej ocueaj pan micual nej, apmüüch noic piedra ingow üüch pana? ¿Tengwüy wüx matün cüet, ingow üüch cüet apmüüch nop ndiüca? ¹²¿Jondot matün omb quit, ingow üüch omb quit apmüüch nop napüpa? ¹³Sitiül icona monrang ngo majneaj icon, ijawan cuane najneaj meajchiün micualan; cuantemas Miteatiiüts Dios najlüy tiül cielo apmüüch Nangaj Espíritu jane apmatün nej ocueaj —aj nejiw Teat Jesús.

Apiüngüw ambeol nej nimeech

(Mt. 12:22-30; Mr. 3:20-27)

¹⁴Teat Jesús tawün nimeech wüx ombas nop naxey nejew. Wüx taw aaga nimeech quiaj, quiaj tendeac aaga naxey. Meáwan nipilan mbayajow majawüw. ¹⁵Naleaing altiül tapiüngüw:

—Aaga naxey quiaj awün nimeech cos ambeol nej aaga minatang nimeech nenüt Beelzebú —awüw.

¹⁶Altiül tandiümüw majawüw cuane apmarang, tasajüw marang noic ateócan majawüw sitiül naleaing Teat Dios ambeol nej.

¹⁷Teat Jesús tajaw nguineay teamapiüngüw tiül omeajtsüw nejiw, áag tasaj nejiw:

—Tiül meáwan cambaj sitiül monajiüt apmajcüyiw mbajcamoj, apmembiyayej apndrom ombasüw. Sitiül moncül tiül noic nden majcüyiw, ngo majlüyiw nóiquian, apndajrriümoj. ¹⁸Atánan quiaj sitiül minatang nimeech ngo majlüy nóiquian maquiiüb mimonbeol nej, ¿nguineay alndom marangüw cuajantanej ngo majneaja? Aag ayaj sasaj icon cos ipiüangan xique sawün nimeech, ambeol xic Beelzebú.

¹⁹Sitiül naleaing Beelzebú nembeol xic nawün nimeech, isajan xic, jow minipilanan, ¿jane ambeol nejiw mawüniw nimeech?

¿Ngwüy nimeech ambeol nejiwe? Ninguiay ajüic ngo mejawan cuane temepiüangan. ²⁰Nganüy sitiül Teat Dios nembeol xic nawün nimeech wüx ombas nipilan, naleaing sasaj icon lamatüch mejmeliün tiül minipilan Teat Dios.

²¹Sitiül nop naxey natang nenajiüt almajiür xeyay monjiür nej aniüng, meáwan leaw almajiür aniüng nej najneaj ajlüy. ²²Nganüy sitiül aliüc alinop xeyay minipilan nej aquiüb miün, apmanojtiw aaga iüm quiaj, apmasapüw leaw monjiür, apmümb mayariw membaagayej wüx leaw taxomüw.

²³At sasaj icon, leaw ngo mandium xic, ajcüy majaw xic. Jane ngo mambeol xic wüx leaw teanaxaing, aag ayaj awíchan quiün.

Wüx nimeech andilil alinomb wüx ombasaran

(Mt. 12:43-45)

²⁴Nop nimeech wüx apmacueat aljane, apmajüyjüy tiül wajchiüc mayamb nguiane apmaxood. Wüx lapaxiow ajüyjüy ngo maxom, quiaj apmapiüng: “Sanandilil sandüy tiül niüng tawas”, apmaw. ²⁵Camüm mapeay quiaj, apmaxom aaga naxey atnej nop iüm najneajay najirimb najmel mimhaj. ²⁶Almajaw atquiaj, quiaj apmamb majan alayaíw aquiüüb nej alwüx apatüw, ngo matnej. Quiaj apmambüw andüyiw wüx ombas a naxey quiaj. Ndójjwüx aaga naxey quiaj xeyay ngo majneaj apmajlüy, ngo matnej tajlüy nomb —aj nejiw Teat Jesús.

Najneajay leaw anguiay Mipoch Teat Dios

²⁷Teat Jesús wüxan tealeámban mandeac aag ayaj, quiaj tendeac nop najtaj tiül nipilan, tapiüng: —Najneajay ajlüy a müm najtaj newiquiach ic, neech ic ichech —aw.

²⁸Quiaj tapiüng Teat Jesús: —iNajneajay aton ajlüyiw meáwan leaw anguiayiw Mipoch Teat Dios ndoj ayacüw wüx omeajtsüw! —aw.

Nipilan atüniw ateócan

(Mt. 12:38-42; Mr. 8:12)

²⁹Wüx laxeyay nipilan mayeyiw nej tiüt, quiaj tapots masaj nejiw: —Nipilan nganüy cam ngo majneaj arangüw, atüniw ateócan majawüw. Naleaing ngome apmüjndiw majawüw; apmüjndiw áagan leaam omeajtsüw leaw

tajlüy wüx Jonás. ³⁰Atnej Jonás tajlüy tanomb, wüx nej tatiib ocueajiw nipilan monaw Níneve leaw ngo majneaj teamarangüw, atquiaj ajlüy nganüy a Teat Naxey, teamatiib icueajiün leaw ngo majneaj teamerangan. ³¹Alinoic nüt wüx apmajaraw wüx asoet nipilan, quiaj nop najtaj najlüy tanomb, natang nenajiüt imiün cawac, nej apmajüiquich ajcüwa nipilan aaga nüt cam alwüx axeyay ngo majneaj teamarangüw; cos nej imiün xeyay miünquiaj tamb manguiay andeac Salomón. Nganüy ajlüy ningüy tiül icona nop alwüx xeyay ajaw ngo matnej Salomón, icona ngo meyariün andeac nej. ³²At alinoic nüt wüx Teat Dios apmajaw wüx asoeteran, ajcüwa nipilan monaw Níneve leaw tajlüyiw tanomb apmayacüw isoetiün. Cos ajcüwa nipilan quiaj tayambüw Teat Dios wüx Jonás tapaj nej ocueajiw. Nganüy ajlüy tiül icona nop alwüx xeyay atam ngo matnej Jonás, pero icona ngo merangan leaw asaj icon.

Ran ocueajaran

(Mt. 5:15; 6:22-23)

³³Nejinguind ngome apmachen ran ndoj maxot, tengwüy mamooog omal tiül nop nchep. Ngwüy netam mayac cawüx marraj, maxom majaw jane apmajmel tiül iüm.

³⁴Oniüügaran aag ayaj nerraj icoots. Sitiül iyac iniiüg wüx mejaw leaw najneaj, apmambeol ic merang najneaj. Wüx irang najneaj, aag ayaj atnej mejlüy tiül ran. Nganüy sitiül indium meyac iniiüg wüx mejaw leaw ngo majneaj, quiaj apmerang xeyay ngo majneaj; aag ayaj atnej

ijlüy tiül pojniün. ³⁵Netam mejaw wüx aaga ran ijiür quiaj, nde marang pojniün. ³⁶Sitiül ique ijlüy tiül aaga ran quiaj, ngo mejlüy tiül pojniün, ranüy apmajlüy niüng ijlüy atnej wüx marraj ic noic nadam ran —aj nejiw Teat Jesús.

Teat Jesús ayac asoet fariseos y mondüy wüx mipoch Moisés

(Mt. 23:1-36; Mr. 12:38-40; Lc. 20:45-47)

³⁷Wüx landoj andeac Teat Jesús, quiaj tasaj nej nop fariseo mamb metiw aniüng nej maquiiüb. Quiaj tamb Teat Jesús. Nganüy wüx chetet met, ³⁸aaga fariseo wüx tajaw nguineay Teat Jesús ngo marang atnej ajlüyay arangüw nejiw wüx ajantsiüw owixaw, quiaj mbayat. ³⁹Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Icona fariseos ijantsan ombas a tas, polat, pero amb tiül tan ajlüy ngo majneaj. Icona atquiaj ijlüyiün, masey ajüic irangan najneaj, tiül imeajtsan xeyay ngo majneaj ajlüy, cos inojtiün meyariün ocueaj alinop, at irangan cuajantanej ngo majneaj. ⁴⁰iNerchachiün! ¿Neol ngo mejawana, aag nerang amb wüx ombas, nej nerang amb tiül aton? ⁴¹Leaw almejiüran ijchan ajcüwa nipilan ngo majiür. Quiaj apmejlüyiün nerixixay najneaj.

⁴²iJaa, icona fariseos! Iyacan erchechiün naw tiül menta, ruda, at naw tiül cuajantanej soex napiürüch; pero icona ngo merangan leaw najneaj, ngo mejiüran lasta alinop atnej andiüm Teat Dios. Netam merangan meáwan aag ayaj, aton nde mecueatiün meyacan erchechiün.

⁴³iJaa, icona fariseos! Wüx iriümban tiül sinagogas iyamban nguiane chetemerón, nguineay alndom mejarawan. Aton iyambyamban merangüchiün casa niüng ajlüy xeyay nipilan.

⁴⁴iJaa, icona mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, aton icona fariseos! iMonlombojchay icon! At icon oxiüt wüx lajarriow, lango majüic, nipilan namong amb wüx ngo majaw sitiül aag ayaj oxiüt —aj nejiw Teat Jesús.

⁴⁵Condom tapiüng nop naxey nendüy wüx aaga poch tüünd Moisés, tasaj Teat Jesús:

—Teat, wüx indeac aag ayaj ajüic atnej andüy wüx ximbasan temendeac —aj.

⁴⁶Quiaj tapiüng Teat Jesús:

—iJaa, icona aton mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés! Cos ijchan nipilan mamaliw leaw ngondom mamaliw; pero icona ngo mendiüman merrejquiün aag ayaj masey con nots micual iwixan.

⁴⁷iJaa icona! Cos teametajcan majneaj mioxiiütüw mondeac andeac Teat Dios leaw tajlüyiüw tanomb, leaw tandeowüw ambiy nejiw mixejchiün. ⁴⁸Aag ayaj ajüic icona najneaj mejawan leaw tarangüw mixejchiün; nejiw monbiy, nganüy icona teamerangan mioxiiütüw.

⁴⁹Cos Teat Dios meáwan aag ayaj lamajaw, áag tapiüng: “Sanüjchiw mambüw niüng ijlüyiün mandeaciüw sandeac, at sanüjchiw mambüw apóstoles aton. Altiül apmambiyaranüw, alacas apmayambüch ombasiüw”, aw.

⁵⁰Aag ayaj tandeac Teat Dios cos

ajcüwa nipilan najlüy nganüy cam, apmengüyiw leaw tarangüchiw wüx ombasüw mondeac andeac nej tanomb, ajan wüx tarang iüt cam. ⁵¹Aag ayaj ajan wüx miquiej Abel, ndójuwüx wüx miquiej Zacarías, áag tambiyaw tiül nadam nangaj iüm niüing ajlüy artül. Nganüy sasaj icon, Teat Dios apmüüch icon mengüyiün leaw tambiyaranüw quiaj.

⁵²‘IJa, icona mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés! Cos ijawan leawa netam, pero ngo merangan. At lamepálan alinop, ngo meajchiün majaw, marang —aw Teat Jesús.

⁵³Wüx teamandeac masaj nejiw aag ayaj, meáwan mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at a fariseos xeyay tajcüyiw. Condom quiaj tapots masajsajüw nej cuajantanej. ⁵⁴Tayambüw nguineay masapüw wüx alngün poch leaw apmandeac, mayacüw asoet.

**Teat Jesús tandeac andüy
wüx monlombojchay**

12 Wüx aaga nüt tapeay quiaj xeyay nipilan, canchiütoj acas mil, lacharrayej. Quiaj Teat Jesús ombas masaj minipilan nej, tapiüing:

—Ijawan nguineay arangüw a fariseos, nde mitsojow icon. Aag ayaj alndom marang icon atnej arang levadura wüx ajmel tiül ajtsaj marang pan, cos andüy quiaj apmaxip mexeyay. Nejiw ajüic atnej arangüw najneaj; aag ayaj ngo maleaing, arangüwan.

²Cos meáwan leaw naxotaran apmajüic, at meáwan leaw nexotüy apmajaraw alinoic nüt.

³Atquiaj leaw indeacan icónan

quiaj masey tiül pojniün, alinoic nüt apmanguaiyaran. Átan leaw tendeacan wüx indexeyon tiül ilajcan, alinoic nüt apmanderac napac manguaiy cambaj.

Jane netam mermbolan mendüyiün

(Mt. 10:26-31)

⁴‘Xique sasaj icon xeamigojüw, nde mermbolan mendüyiün leaw alndom mambiy icon, cos áagan alndom marangüw. ⁵Nganüy sanasaj icon jane netam mermbolan mendüyiün: ermbolan mendüyiün aaga leaw alndom mambiy icon, ndoj alndom mayac icon tiül xeyay ngo majneaj, tiül biümb. Nej netam mermbolan mendüyiün.

⁶‘¿Neol ngo mejawana, acoquiaw nine quiec ijquiaw tomiün ombeat? Naleaing Teat Dios ngo ndrom omeaats masey noic tiül nejiw, cos meáwan ajaw. ⁷At miondeats omalaran lateoraw. Nde mermbolan nicuajind, cos icona alwüx imbeatiün, ngo mat nejiw a nine quiec quiaj.

**Leaw ngo mexotüy wüx mandeac
sandeac**

(Mt. 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸‘Aton sasaj icon, jangantanej ngo mexotüy wüx masaj nipilan ayar sandeac, xique aton sanandeac nasajüw miángeles Xeteat Dios xenipilan nejiw. ⁹Nganüy jangantanej leaw apmapiüing xique ngome micual xic Teat Dios, at a xique aton sanasaj miángeles Xeteat Dios ngome xenipilan nejiw.

¹⁰‘Aton sasaj icon, jangantanej leaw apmandeac alngün ngo majneaj wüx ombas Teat Naxey,

nej alndom nawün wüx ximeaats. Nganüy leawa nendeac ngo majneaj wüx ombas Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios, aaga nisoet quiaj mbich ngondom maw wüx ombas nej.

¹¹Sitiül alngün nüt apmequiürajpan mayaciw icon teombas montangtang tiül ajcüwa sinagoga, tengwüy niüng ajlüy montangtang monajiüt, nde meyamban imeajtsan wüx cuane apmepiungan; ¹²cos wüx apmerndeacan, aaga Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios apmüüch icon poch leaw netam mepiungan —aj nejiw Teat Jesús.

**Ngo majneaj mandiümdiüram
cuajantanej**

¹³Condom nop naxey náwan tiül nipilan tasaj nej:

—Teat, isaj xecoj mambaag pinawan aaga najcueat cam nünjdiün, müüch xic leaw saneay —aj nej.

¹⁴Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Teat ¿jane neyac xic najaw wüx leaw ijndean, nambaag icueajiün? —aj nej.

¹⁵Condom tasaj meáwan nipilan:

—Ijawan wüx, nde mendiümdiüman ocueaj alinop; cos ngome wüx lamejiüran cuajantanej alndom mambeol icon mepacan —aj nejiw.

¹⁶Quiaj tasaj nejiw acas poch andüy wüx corrül, tapiüng:

—Tajlüy nop naxey nejiür, meáwan omeaats micorrül nej tümb merangüy. ¹⁷Condom aaga naxey quiaj tapiüng tiül omeaats nej: “¿Nguineay sanarang cos ngo najiür nguiane sanayac omeaats

xecorrül?”, aw. ¹⁸Quiaj tapiüng: “Atcüy sanarang, sanambich najarrich xetroj, ndoj sanarang alacas nadamdandam, nayac tiül meáwan sanaxaing, at meáwan salnajiür. ¹⁹Quiaj sanapiüng xiquiáyan quiaj: Canüy najneajay ijlüy cos almejiür meáwan leaw netam, apmafiuc ic xeyay neat. Canüy ixood, iret, inganeow, ich mapac imeaats, sanaj ximeaats”, aw a naxey. ²⁰Quiaj Teat Dios tasaj nej: “¡Chach! Aaga ongwiiüts cam apmendeow. Jow, leaw teamecanchich quiaj, ¿cuane ajpare? ¿jane apmaneaye?” aj nej.

²¹Atquiaj leaw necancanchich cuajantanej néjan quiaj wüx, ngo majiür nicuajind niüng ajlüy Teat Dios —aj nejiw Teat Jesús.

Teat Dios üüch meáwan leawa netam

(Mt. 6:25-34)

²²Condom Teat Jesús tasaj minipilan nej:

—Sasaj icon, nde mamb wüx imeajtsan mepiungan cuane apmeatiün, cuane apmesojquiün.

²³¿Neol ngwa, icona alwüx itaman, ngo matnej nüeteran; aton micuerpojan alwüx atam, ngo matnej napixerana? ²⁴Ijawan nguineay ajlüyiw mimüm wiür, cos nejiw ngo mepiürüw maxaingüiw omeaats corrül, ngo macanchichaw leaw apmüetiwiw alinoic nüt, cos Teat Dios üüch nejiw. ¿Neol ngome alwüx imbeatiüna, ngo matnej quieque? ²⁵¿Ngwüy jane tiül icona wüx xeyay ayambyamb omeaats alndom matang wüx alquiriwe?

²⁶Sitiül ngondom merangan leaw ngo maél, ¿neol tapots iyacan

imeajtsan wüx cuajantanej leawa naéle?

²⁷Íjawan nguineay ajlüyiw a mbaj, nguineay atangüw. Cos ngo marangüw najiüt nicuajind, at ngo mendileaw. Nganiy sasaj icon, aaga minatang nenajiüt leaw tajlüy nomb nenüt Salomón, nej tajiür xeyay tomiün. Masey tajiür xeyay najneajay apix nej; ngo matüch matnej ajneajiw a mbaj. ²⁸Sitiül Teat Dios ayac mimbaj a soex leaw almajlüy nganüy, oxep lamarang asap andaab pow, cuane wüx ngo mambeol icon. ¿Neol ngo meyacan imeajtsan wüx neje? ²⁹Icona nde meyacan imeajtsan wüx leaw apmeatiün menganeowan. ³⁰Cos nipilan leaw ngo mayambüw Teat Dios, xeyay ayacüw omeajtsüw wüx aag ayaj. Icona ijawan Miteatiüts Dios, nej alwüx, nej ajaw meáwan leawa teatam icon. ³¹Netam meyamban merangan meáwan leaw andiüm Teat Dios; quiaj nej apmüüch icon meáwan leawa netam.

**Tiül cielo icanchichan leawa
nembeatmbeat**

(Mt. 6:19-21)

³²Nde mermbolan xecualüw, masey nepateayiün, cos Miteatiüts Dios xeyay ajneaj omeaats, andiüm müüch icon mejlüyiün tiül micambaj nej. ³³Inüjpiün leaw almejiüran, condom imbeolan leaw nipilan ngo majiür. Aag ayaj atnej mejiüran xeyay tiül iquial tomiün tiül cielo niüng mitomiünan ngo mümb, ngondom pandiüm, ngondom majmel quiaj need maneed, átan a ndeoog

ngondom majlüy mandrooch ombas.

³⁴Cos niüng ijiüran cuajantanej nembeatmbeat, quiaj almajlüy imeajtsan.

Netam mepacan mecüliün

³⁵Ersooigayon, icüliün, icheniün a ran. ³⁶Irangan atnej arangüw monrang najiüt tiül noic nden wüx teamacüliw neneay nden. Cos wüx apmapeay imiün niüng nengoch owix, camüm majngot mapaj nejiw, najénan maleaijquiw a iüm majmel. ³⁷Najneajay apmajlüyiw ajcüw monrang najiüt quiaj wüx apmapeay neneay nden maxom nejiw teamacüliw nej, ngo mameayiw. Naleaing sasaj icon, ndójuwüx nejay a neneay nden apmayac mes, at nüeteran, masaj nejiw chetemoj metiw. ³⁸Masey mapeay pinawan ongwiüts, masey andüy wüx arraw, sitiül apmaxom nejiw teamacüliw nej ngo mameayiw, najneajay apmajlüyiw ajcüw leawa teamacüliw nej quiaj. ³⁹Aton sanasaj icon, jondot nop nateateran majaw cuame ores apmajmel aniüng nej need, nej ngome apmameay, ngome apmüüch majmel tinden maneed leaw ajiür. ⁴⁰Ata icona aton netam mecüliün mepacan, cos Teat Naxey apmandilil wüx ngome teateotsaran —aj nejiw Teat Jesús.

**Nop mos nerang najneaj; alinop
nerang ngo majneaj**

(Mt. 24:45-51)

⁴¹Quiaj Pedro tasaj Teat Jesús: —Teat, ¿indeac aag ayaj nanguiayiün xicon, ngwüy tendeac manguiaiwiw meáwan nipilan atona? —aj.

⁴²Quiaj tasaj nej Teat Jesús:
—¿Jane aaga nerang najiüt,
nerang najneaj, nexom omeaats,
leaw neneay nden tayac teowix
nej aniüng nej majaw nej ocueaj,
mawiül monlüy quiaj marang
leaw netama? ⁴³Najneajay
apmajlüy aaga nerang najiüt quiaj
wüx apmandilil neneay nden, cos
apmaxom nej teamarang meáwan
leaw lamasaj. ⁴⁴Naleaing sasaj
icon, aaga neneay nden quiaj
ndójuwüx apmayac teowix nej
meáwan leaw almajiür majaw
nej ocueaj. ⁴⁵Nganüy sitiül aaga
nerang najiüt quiaj mapiüng
neneay najiüt nequiy apmapeay,
maw, ndoj tapots mawüüch
meáwan monrang najiüt quiaj,
monxey, montaj. At a nej ngo
marang nicuajind, metmétan,
angüngúnan. ⁴⁶Ndot tealeámban
aag ayaj, quiaj apeay aaga neneay
najiüt wüx a nüt lango leaam
omeaats nerang najiüt macül
nej. Quiaj apmüüch mamongoch
xeyay ngo majneaj, ndoj apmüüch
maquiiüb tiül meáwan leaw ngo
mayariw nej andeac.

⁴⁷Sasaj icon, leaw nerang
najiüt nejaw cuane andiüm
neneay najiüt, ndoj ngo marang
atnej, apmajwüch xeyay.

⁴⁸Nganüy nop leaw ngo majaw
cuane andiüm neneay najiüt,
ndoj tarang leaw ngo metam
marang, apmajwüch napateay
quiriw. Cos meáwan leawa
nüünd xeyay, apmajtan ocueaj
nej xeyay aton, leaw nüünd
xeyay leaw ajaraw alndom
marang, nej netam marang
xeyay aton.

Teat Jesús üüch mbajcam nipilan

(Mt. 10:34-36)

⁴⁹Xique tiünas ningüy wüx
aaga iüt cam, nganüy apmajlüy
xeyay moncüy, atnej xique tiünas
nayac biümb. iMalüy lajlüy aag
ayaj! ⁵⁰Xique netam namongoch
xeyay necoy. Xeyay ngo majneaj
ximeaats iMalüy sapiüng landoj
lajlüy! ⁵¹¿Ngwüy ipiüngana
xique xiün ningüy nayac majlüy
monajneaj wüx iüt cama? Ngwüy,
xique xiün nüüch majlüy xeyay
moncüy, mbajcan palpáwüx.
⁵²Cos naw wüx nganüy alndom
majlüy acoquiaw nipilan tiül noic
nden ngo majlüyiw nóiquian.
Arojpuw apmajcüyiw majawüw
ijpuw, tengwüy ijpuw apmajcüyiw
majawüw arojpuw. ⁵³Nateateran
apmajcüy majaw nacualaran,
tengwüy nacualaran apmajcüy
majaw nateateran. Namümaran
apmajcüy majaw nacualaran,
nacualaran apmajcüy majaw
namümaran. Aton namümaran
apmajcüy majaw mintaj nacualaran,
mintaj nacualaran apmajcüy majaw
napeweran —aj nej.

Apiüng wüx leaw aliüc miün apmajlüy

(Mt. 16:1-4; Mr. 8:11-13)

⁵⁴At tasaj meáwan nipilan:
—Icona wüx ijawan lamawitich
oic noleat lamepiüangan: Apmajoet,
irawan. Naleaing atquiaj apmajlüy.
⁵⁵At wüx apmapep tiüt ncherrec
lamepiüangan: Apmerraar, irawan.
Naleaing atquiaj apmajlüy. ⁵⁶iSasaj
icon ndeac mbeay! Icona ipiüangan
ijawan wüx oic, wüx caaw, at wüx

iüt. ¿Neol a nganüy ngo mejawan nicuajind wüx meáwan leaw tengual ajlüy tiül aaga nüt cama?

Ijneaj anaag leaw ajcüy majaw ic
(Mt. 5:25-26)

⁵⁷¿Neol ngo mejawan icónan quiaj nguineay netam merangan najneaja? ⁵⁸Cos sitiül aljane aleaic iriow anaag wüx, apmayac ic teombas monajiüt, pues indeac anaag, ijaw cuane ngo majneaj irang, isaj apmeyac ingow wüxan nganaw mepeay anaag teombasüw monajiüt. Cos teat xan alndom masaj mongot mayacüw ic tiül manchiüc. ⁵⁹Naleaing sasaj ic, wüx lerpeay tiül manchiüc langondom meriow najen, apmeriow leaw imbich mengüy leaw apmatüniw icueaj —aj nejiw Teat Jesús.

**Netam majcueat meáwan
leaw ngo majneaj**

13 Wüx aaga nüt quiaj acas nipilan tasajüw Teat Jesús nguineay a Pilato tapiüng mambiyaranüw acas nipilan monaw Galilea, ndoj taól miquiejijw nejiw tiül miquiej nimal leaw teamambiyaw ajcüw monaw Galilea, marang ichewiw nejiw.

²Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Cuane ipiüangan ¿jow ajcüwa monxey tandeowüw quiaj, más xeyay asoetiw ajüürüwa, ngo mat nejiw meáwan nipilan monaw Galilea, áag tamongochiw atquiaja?

³Xique sasaj icon ngwüy, cos sitiül icona ngo leaam imeajtsan meyamban Teat Dios, meáwan icona apmandrojchich imbasan aton. ⁴Ngwüy, cuane ipiüangan

¿jow ajcüwa gajpopeac (18) nipilan tandeowüw achar nejiw tiüt mitorre Siloé, alwüx ngo majneaj arangüwa, ngo matnejiw meáwan nipilan monlüy tiül Jerusaléne? ⁵Xique sasaj icon ngwüy, cos sitiül icona ngo leaam imeajtsan meyamban Teat Dios, meáwan icona apmandrojchich imbasan aton —aj nejiw.

Tandec wüx toc ngo meóng

⁶Condom Teat Jesús tandec masaj nejiw, tapiüng:

—Tajlüy nop naxey ajüür noic corrül, altiül noic owil toc. Tamb majaw sitiül alwüx aóng, pero ngo maxom wüx nicuajind. ⁷Quiaj tasaj aaga naxey nejiür micorrül nej: “Aaga toc cam aroomb neat wüx aag agüy xiün ningüy nayamb aóng nej, ngo naxom wüx nicuajind. Indooig, cuane ajar, cos teapalpálan iüt”, aj. ⁸Aaga nejiür corrül tasaj nej: “Teat, ich macül áagan a neat cam; sanataag majneaj, sanatoxtox mapench a iüt wüx owil, ndoj sanayac omeaats iüt. ⁹Sapiüng apmeóng, tengwüy sitiül ngo meóng, mbich quiaj sanandooig”, aw —aj nejiw Teat Jesús.

**Tajneaj iün andeow nop
najtaj wüx nüt axoodaran**

¹⁰Noic nüt axoodaran Teat Jesús altiül sinagoga teaquiaach.

¹¹Alquiaj nop müm najtaj ajüür noic monandeow ayac nimeech, lamatüch gajpopeac (18) neat tatow maxom nej. Lamandrooch nej ombas, apejnguéxan ajüy, ngondom maleaing. ¹²Teat Jesús wüx tajaw nej, quiaj tasaj:

—Müm najtaj, canüy lerneaj, laáw mimonandeow —aj nej.

¹³Quiaj tayac owix wüx omal a müm najtaj, andüüban ajneaj, nómban taleaing. Quiaj tapots masaj Teat Dios najneaj arang.

¹⁴Nganüy aaga natang tiül a sinagoga tajcüy cos Teat Jesús lamataag majneaj monandeow wüx nüt axoodaran. Quiaj tasaj nipilan:

—Ajlüy anafw nüt leaw alndom marangüch najiüt. Tiül aaga nüt quiaj netam merwiünan matajcüch majneaj iün indeowan, ngome wüx nüt axoodaran —aj nejiw.

¹⁵Quiaj Teat Jesús tapiüng:

—iNdeac mbeay! ¿Neol, jowa icona ngo mechejtiün miboyiüna miburrana mequiüjpan meajchiün yow wüx nüt axoodarana? ¹⁶Aaga müm najtaj cam, nej nop naw tiül acualaats Abraham aton. Nimeech lamüüch nej mamongoch xeyay ngo majneaj lamatüch gajpopeac (18) neat. ¿Neol ngondom matajcüch majneaj wüx nüt axoodarana? —aw.

¹⁷Wüx Teat Jesús tandeac aag ayaj taxinguiaw meáwan leaw teajcüyiw majawüw nej. Pero altigüy nipilan tapac omeajtsüw xeyay majawüw meáwan najneajay tarang Teat Jesús.

Tandeac wüx osaab mostaza

(Mt. 13:31-32; Mr. 4:30-32)

¹⁸Condom Teat Jesús tasaj nejiw:

—¿Nguineay alndom nasaj icon cuane atnej ajlüy micambaj Teat Dios, ngwüy cuane wüx alndom nandeac naquiaach icon wüx, mejawana? ¹⁹Ajlüy atnej arang osaab mostaza wüx nop naxey apmapiür tiül micorrül nej.

Cos apmadam apmatnej nadam xiül; quiec alndom marangüw ombiümüw wüx mipiüüg nej —aw Teat Jesús.

Tandeac wüx levadura

(Mt. 13:33)

²⁰Teat Jesús tapiüng alinomb:

—¿Cua wüx alndom nandeac naquiaach icon mejawan nguineay ajlüy micambaj Teat Diosa? ²¹Ajlüy atnej arang levadura, cos wüx nop najtaj apmayac tiül arej nepeax arin, aaga levadura apmüüch maxip ajtsaj marang pan —aw.

Iriümban tiül quicheech ombeay iüm

(Mt. 7:13-14, 21-23)

²²Teat Jesús tanaámb amb andüy Jerusalén. Tamong tiül nadamdandam cambaj, tiül namix cambaj, tanaámb teaquiaach nipilan.

²³Aljane tatün manguiaj nej:

—Teat ¿ngwa naleaingue, napateay nipilan apmawüw wüx asoetiw? —aj.

Quiaj tapiüng Teat Jesús:

²⁴—Ipacan wüx, ijmeliün iriümban tiül quicheech niüng ajmeleran. Cos xeyay nipilan apmandiümüw majmeliw, pero ngome apmajmeliw. ²⁵Sitiül nateateran lawitiow mapal a iüm, nganüy icona ngome tejmeliün, condom tapots ipajan mepiüangan: “Teat, teat, ileaaig a iüm najmeliün”, merajan. Nej apmasaj icon: “Ngo najaw jane icon, nguiane neriowan”, apmaj icon. ²⁶Icona quiaj apmesajan: “Xicona tetesan, tanganeowasan naquiüjpan ic; aton ique tequiaach tiül xecambajan”, apmerajan. ²⁷Nej apmapiüng:

“Lanasaj icon ngo najaw jane icon, nguiane neriowan. Iriowan ningüy niüing sajliüy monrang ngo majneaj”, apmaj icon. ²⁸Quiaj apmejiüntsán xeyay, apmenchicnchiquian ilüiquiün wüx apmejawan teat Abraham, teat Isaac, teat Jacob, at meáwan mondeac andeac Teat Dios aliw tiül micambaj Teat Dios; pero icona ngondom mejmeliün. ²⁹Cos aliücüw imiün nonüt, imiün noleat, imiün calüy, imiün cawac; apchetemoj wüx mes tiül micambaj Teat Dios. ³⁰Altiül leaw ayaag chingüy nej nganüy, tiül aaga nüt quiaj apmarang natang; aton altiül leaw ayaag atnej natang nganüy, tiül aaga nüt quiaj apmarang chingüy —aw Teat Jesús.

**Teat Jesús tajiünts majaw moncül
Jerusalén**
(Mt. 23:37-39)

³¹Tíulan aaga nüt quiaj tapeayiw quiaj acas fariseos, tasajüw nej:
—Iriow ningüy, quiür ijaw nguiane apmendüy cos Herodes teamandiüm mamby ic —ajüw nej.

³²Nej tasaj nejiw:
—Quiüran isajan aaga atnej wiül quiaj: “Xique nganüy teanawün nimeech wüx ombas nipilan, teanamongoch monandeow nganüy at oxep; nawiür landoj xenajiüt”, irajan. ³³Xique tanaám netam nandüüb xetiüd nganüy, oxep, at nawiür, cos nop nendeac andeac Teat Dios ngondom mandeow nguiajantanej, netam matüch Jerusalén.

³⁴Jerusalén, Jerusalén! ¿Neol temby ajcüwa mondeac andeac Teat Dios? ¿Neol teloxiw leaw

Teat Dios üüch mamb masajüw ic wüx nej? ¡Xique xeyay tandiümas naxejneng micual, atnej arang noic quit maxejneng micual nej teombas miolümb nej, pero ngo mendiüm!

³⁵Nganüy apmejawan guineay apmajcueat imbiüman. Aton sasaj icon langome apmexoman mejawan xic; naleaing apmejawan xic wüx apmatüch a nüt mepiügan: “Najneajay ajliüy aaga niün, üüch nej miün Teat Dios”, merawan —aj nejiw Teat Jesús.

Nop naxey asep nej

14 Noic nüt axoodaran, Teat Jesús tamb met aniüng nop natang nenajiüt ocueajiw fariseos. Nejiw teamandacüwiw Teat Jesús sitiül aleaic apmarang. ²Alquiaj niüng ajliüy Teat Jesús nop naxey niün andeow, asep nej. ³Quiaj Teat Jesús tasaj mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at ajcüwa fariseos:
—¿Cuane ipiügan, najneaj matajcüch majneaj nop niün andeow wüx noic nüt axoodarana? —aj nejiw.

⁴Nejiw ndijchijówan. Condom quiaj Teat Jesús tasap owix a niün andeow, tüüch majneaj, ndoj tasaj mamb. ⁵Condom tandüy wüx masaj nejiw:

—Jow icona, jondot mejawan miburran, miboyiün lajmiüc tiül lol ¿ngo mewüniünan najénan masey wüx nüt axoodarana? —aj nejiw.

⁶Nejiw ngondom mangochiw masajüw nej nicuajind.

**Leawa najpajüw aniüng
nengoch owix**

⁷Wüx Teat Jesús tajaw ajcüwa nipilan guineay ayambyambüw

chetemoj niüng chetejow netamtamiw nipilan, quiaj tasaj nejiw nguineay netam marangüw, tapiüng:

⁸—Wüx apmejpapan aniüng nop nengoch owix, nde memongon ombas chetemeron quiaj, jondot aliüc alinop aton najpaj quiaj, alwüx atam ngo mat icona. ⁹Condom aliüc aaga nepaj icon masaj icon: “Witiüron ninguij cos apchetem aaga alinop cam”, apmaj icon. Quiaj apmexinguian meamban chetemeron niüng ajlüyiw ümb wüx moncheten. ¹⁰Más najneaj, wüx apmejpapan niüng nengoch owix, quiüran cheteron mequiüjpan ümb wüx moncheten. Mbich wüx aliüc aaga nepaj icon apmapiüng: “Xeamigo, imongon ombas”, apmaj icon. Quiaj apmapac imeajtsan, apmemongon mequiüjpan tiül leaw namongoj ombas. ¹¹Cos jangantanej leaw nerangrang adam apmüünd monxing. Pero leaw ayaag nicuajind nej, apmandiüram —aw Teat Jesús.

¹²Condom tasaj aaga naxey nepaj nej mamb met aniüng nej:

—Wüx apmerang noic nüeteran nde mepajüw miamigo, micoj, michiig, icualaats, mivecin leaw nejiür. Cos nejiw alndom mandilileaw mapajüw ic alinoic nüt, quiaj apmatotow. ¹³Ngwüy, wüx apmeyac nüeteran ipaj leaw nipilan ngo majiür, at leaw necoex, leaw nesomb. ¹⁴Quiaj apmapac imeaats cos nejiw ngondom mapajüw ic matotow. Nganüy a ique, Teat Dios apmangüy ic alinoic nüt wüx nej apmapacüich leaw monrang najneaj —aj nej Teat Jesús.

Wüx apmajlüy nadam nüeteran

¹⁵Nop tiül ajcüw alchetemoj wüx mes maquiüjpüw Teat Jesús, tasaj nej:

—Najneajay apmajlüy leaw apmajlüy tiül monet alinoic nüt tiül micambaj Teat Dios —aj.

¹⁶Quiaj Teat Jesús tapiüng:

—Nop naxey tarang noic nadam nüeteran, tapaj xeyay nipilan. ¹⁷Wüx lamatüch majlüy monet, quiaj tasaj mamb aaga nembeol nej masaj leaw lamapaj: “Tabaats, landoj lajmel a nüeteran”, maw. ¹⁸Quiaj meáwan nejiw tayambüw nguineay ngo mambüw. Nop tapiüng: “Sangal noic corrül, nganüy netam namb najaw; nde mejcüy teat, naleaing ngondom namb”, aw. ¹⁹Alinop tapiüng: “Sangal acoquiw mancuerna boy, netam namb najawüw; nde mejcüy teat, naleaing ngondom namb”, aw. ²⁰Alinop tapiüng: “Lesndot angoch xiwix; naleaing teat, ngondom namb”, aw. ²¹Quiaj tandilil aaga nembeol quiaj masaj neneay nden meáwan leawa tasoic. Quiaj tajcüy aaga neneay nden quiaj, tasaj nej: “Nganüy nganüy quiür tiül cambaj, ipajüw miünüw meáwan nipilan leaw ngo majiür, leaw necoex, leaw ngo majiür owix, leaw nesomb; isajüw miünüw”, aj. ²²Ndoj marang aag ayaj, quiaj tasaj neneay nden: “Teat, lanarang atnej ipiüng, pero naleaing aliün majlüy nüeteran”, aw. ²³Tandüy wüx masaj nej a neneay nden: “Quiür tiül meáwan tiüü, tiül rüinch, inetet owixaw miünüw leaw apmexom, para alndom chipiüm saniüng. ²⁴Cos naleaing sasaj ic, nejingüind leaw sapaj ombas ngome apmiünüw saniüng chetemoj metiw”, aj —aw Teat Jesús.

Minipilan Teat Jesús netam macueatiw cuajantanej

²⁵Xeyay nipilan tandüjpiw Teat Jesús; condom nej ndiliteay majaw nejiw, tapiüng:

²⁶—Sitiül aljane andiüm majlüy tiül xenipilan, netam mayac omeaats wüx xic. Nde mayac omeaats wüx miteat nej, mimüm nej, mintaj nej, micual nej, micoj nej, michiig nej. At ngondom mayac omeaats wüx leaw apmamongoch. Sitiül ngo marang atquiaj ngondom majlüy tiül xenipilan. ²⁷At sitiül aljane ngo mandiüm mamongoch naél, masey mambiyaran wüx cruz ajcan ayar sandeac, ngondom majlüy tiül xenipilan. ²⁸¿Cos jane tiül icona sitiül mandiüm marang nop torre, ngo chetem mayamb omeaats majaw nguitow apmetam nej mandondoche? ²⁹Jondot lamawitich tiüt marang, condom langondom mandondoch; quiaj nipilan apmajawüw, apmitsojow nej. ³⁰Apmapiüngüw: “Aaga naxey quiaj iünan mawitich, nganüy lango majiür cuane naag mandondochay”, apmawüw. ³¹Ndot nop natang nenajiüt wüx apmajaw apmajlüy montsoj, aliüc alinop natang nenajiüt aquiüb miün nimioiw mil (20,000) soldados, nej ajcánan gajpowüw mil (10,000) ajjiür, ¿quia, ngome ombas apchetem mayamb omeaats sitiül alndom mangoch aaga nimioiw mil quiaja? ³²Sitiül ajaw ngondom mengoch aweaag, wüxan aliün miünquiaj ajngotoj ajcüwa alinoic ajlüy quiaj, nej apmüüch mamb minipilan nej mayambüw monajneaj. ³³Atquiaj icon sitiül ngo mendiüman mecueatiün leaw almejiüran, ngondom mejlüyiün tiül xenipilan.

Wüx quiniüc larrew

(Mt. 5:13; Mr. 9:50)

³⁴‘Najneaj quiniüc aag ayaj najtix, pero quiniüc lango majtix

¿cuane ajpar, cos nguineay apmajtix alinomb? ³⁵Ngondom mamb tiül iüt, ngondom ponongom pandiüm marang omeaats iüt, netam majwich ninguiün. Jane apmanguiyay aag ayaj, ich mayamb omeaats majaw cuane wüx amb apiüng —aw Teat Jesús.

Andeac wüx ndron sap

(Mt. 18:10-14)

15 Tatüchiw niüng ajlüy Teat Jesús xeyay monrang ngo majneaj; aliw tiül aton monsap tomiün ocueaj cambaj. Tambüw niüng ajlüy Teat Jesús manguiayiw aquiaach nej. ²Ajciüwa fariseos, at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés tendeadendeaciw, tapiüngüw:

—Aaga naxey quiaj aquiüb tiül monrang ngo majneaj, üet aweaag —awüw.

³Quiaj Teat Jesús tandead acas poch andüy wüx nejw, tapiüng:

⁴—¿Jondot aljane tiül icona ajiür acoic miow (100) sap, camüm ndrot ocueaj nop, nguineay apmaranga? Apmacueat tiül wajchiüc ajcüwa peic miow gajpoquiy (99) quiaj, cas tamb mayamb aaga ndron ocueaj leaw axom. ⁵Wüx apmaxom apmaxaing mapiib wüx onic, apac omeaats. ⁶Ndoj, wüx apmapeay aniüng nej apmaxejneng leaw xowüy ajneaj aweaag, at moncülan quiaj niüng acül nej, apmasaj: “Ndrot xesap, nganüy lanaxom. Ich mapac imeajtsan, mapac omeajtsaats”, apmaj. ⁷Naleaing sasaj icon atquiaj apac omeaatsaran xeyay tiül cielo wüx nop nerang ngo majneaj laleaaw omeaats wüx

Teat Dios matün ocueaj, ngo matnej peic miow gajpoquiy (99) nipilan leaw ayajcüw ngo majiürüw nisoet, apiüngüw ngo metam majpaj ocueajiw —aw Teat Jesús.

Andeac wüx tomiün leawa ndrot

⁸Condom tandeac alinoic, tapiüng:

—Jondot nop najtaj ajiür gajpowüw tomiün, ndrot ocueaj noic, ñguineay apmaranga? Apmachen ran majimb tiül iüm leaw axom. ⁹Wüx apmaxom apmaxejneng leaw xowüy ajneaj aweaag, at moncülan quiaj niüng acül nej, apmasaj: “Ndrot noic xetomiün, nganüy lanaxom. Ich mapac imeajtsan, mapac omeajtsaats”, apmaj. ¹⁰Naleaing sasaj icon, atquiaj xeyay apac omeajtsüw miáñgeles Teat Dios wüx nop nerang ngo majneaj lealeaw omeaats matün ocueaj Teat Dios mawün asoet nej —aw Teat Jesús.

Nop nacualaran nexiül, arang ngo majneaj

¹¹Aton Teat Jesús tandeac alinoic, tapiüng:

—Tajlüy nop naxey ajiür ipüw micual nej. ¹²Aaga chingüy nacualaran tasaj miteat nej: “Teat, imbaag nómban, iich xic leaw apmeaach xic”, aj. Miteat nej quiaj tambaag, tüüch nejw mianopnopo. ¹³Ngome xeyay nüt aaga chingüy quiaj taxaing meáwan leawa tüünd. Tamb andüy alinoic iüt ninguiün miünquiaj. Quiaj tambich mandrooch meáwan leaw ajoy mamb wüx cuajantanej ngo majneaj. ¹⁴Condom wüx laümb

mandrooch meáwan leaw almajiür, tajlüy noic nadam lop tiül aaga cambaj quiaj; nej xeyay tind üet pero ngo majiür cuane apmayar.

¹⁵Quiaj mbiüjlat wüx ayamb arang najiüt. Tamb majaw nop naxey tiül aaga iüt quiaj; tüüch nej mamb tiül mirrunch nej mejiür sow. ¹⁶Quiaj tind müet üet sow, cos nejingund ngo müüch nej üet. ¹⁷Quiaj leaad omeaats, tapiüng nejáyan quiaj: “iXetate almajiür xeyay monrang najiüt, nenaw ocueajiw nejw nüeteran; nganüy a xique teasandeow lop ningüy! ¹⁸Leaw sanarang, sanandilil alinomb sandüy niüng ajlüy xetate. Sanasaj: Teat, lanarang xeyay ngo majneaj leaw ngo mandiüm Teat Dios, at ique ngo mendiüm. ¹⁹Nde meyac xic tiül mepiüng micual xic. Ngwüy, iyac xic atnej nop nerang minajiüt, sanaj”, aw. ²⁰Condom quiaj taw quiaj, tandilil andüy aniüng miteat nej.

‘Alfücan ninguiün majaw nej miteat nej, xeyay tapac omeaats majaw nej. Acuiür tamb mangoch nej mapequiec nej onic, majend nej omal. ²¹Andüüb miün tasaj miteat nej: “Teat, lanarang xeyay ngo majneaj leaw ngo mandiüm Teat Dios, ata ique ngo mendiüm. Nganüy nde meyac xic tiül mepiüng micual xic”, aj. ²²Quiaj miteat nej tasaj monrang minajiüt nej: “Iyamban leaw najneaj napixeran ijchan masooig, aton noic iquial owixeran, at ijchan masooig najneaj napajaran. ²³iQuiüran ijanan miün aaga naxip quicheech wacüx; imbiyan matsambaats marangaats nangos nüt! ²⁴Cos aaga xecual cam landoj lanapiüng landeow, nganüy lanaxom

almapac. Tapiüngas landoj laámb, nganüy lapeay”, aj nejiw. Quiaj tapots apac omeajtsüw ajlüy nangos nüt.

²⁵Aaga alinop natang micual nej altiül corrüü nganaw mapeay. Wüx nganaw matüch aniüng nej, tanguiaj tengual ajlüy nangos nüt, at monjiüng.

²⁶Quiaj tapaj nop nerang minajiüt miteat nej, tatün manguiaj cuane najlüy. ²⁷Quiaj tasaj nej: “Michiig lapeay, miteat tapiüng mandeow

aaga quicheech waciüx naxip tiül, cos apac omeaats lapeay michiig napac najneájan”, aj nej aaga nerang najiüt.

²⁸Quiaj tajcüy aaga natang quiaj, ngo mandiüm majmel tinden. Quiaj taw miteat nej mawüywüy nej majmel.

²⁹Ndoj nej quiaj tasaj miteat nej:

“Xique xeyay neat lanarang minajiüt, ngome áag narang adam ximeaats. Wül meaach xic masey nop nine teants nambiy natsamb anaag xeamigos.

³⁰Nganüy wüx apeay aaga micual quiaj, nej lamambich mandrooch wüx montaj meáwan leawa teaach; pero ique lamembiy aaga naxip waciüx mengoch ombas”, aj nej. ³¹Quiaj tasaj nej miteat nej: “Xecual, ique meáwan nüt ilningüy mequiüü xic. Meáwan leawa alnajiür, aag ayaj landoj iney.

³²Nganüy netam marangaats nangos nüt mapac omeajtsaats, cos aaga michiig cam landoj lanapiüng landeow, nganüy lanaxom almapac. Tapiüngas landoj laámb, nganüy lapeay”, aj nej miteat nej —aw Teat Jesús.

Tandeac wüx nop minatang nerang najiüt

16 Condom Teat Jesús tasaj minipilan nej aton:

—Tajlüy nop naxey nejüür xeyay, ajiür nop minatang nerang

minajiüt nej. Aaga nerang najiüt quiaj tajmel asoet; tapiüngüw nej androochndróochan ocueaj neneay najiüt. ²Condom neneay najiüt tapaj masaj nej: “Lananguiaj tengual irang ngo majneaj. Nganüy apmeaach xic meáwan leaw altiül iwix, cos ninguiay ndoj süüch ic najiüt”, aj nej. ³Condom aaga naxey quiaj tapiüng nejáyan quiaj: “Jow nganüy nguineay sanarang, cos neneay najiüt langome apmüüch xic najiüt. Xique ngondom ximbas satox iüt; at saxing namb satüney. ⁴Lanajaw nguineay sanarang para alndom najiür amigo niüng alndom namb wüx lasajwan tiül xenajiüt”, aw. ⁵Condom quiaj tapaj anopnopo leawa nejüch neneay najiüt. Tatün manguiaj nop: “¿Nguitow ijüch neneay najiüta?”, aj. ⁶Quiaj tapiüng: “Coic miow (100) ngan aceite”, aw. Quiaj tasaj: “Cheter, jogüy minawiig, irang alinoic, iyac áagan ic miow gajpowüw (50)”, aj. ⁷Condom tasaj alinop: “¿Jow ique, nguitow ijüch?” aj. Quiaj tasaj nej: “Coic miow (100) nepeax trigo”, aj nej. Quiaj tasaj: “Jogüy minawiig, irang alinoic, iyac áagan peic miow (80)”, aj. ⁸Condom quiaj aaga neneay najiüt talomb aaga naxey nerang ngo majneaj quiaj cos taxom omeaats mayamb nguineay apmajlüy alinoic nüt. Nipilan tiül aaga nüt cam xeyay axomüw omeajtsüw marangüw cuajantanej. Pero ajcüw monyamb Teat Dios ngo mayacüw omeajtsüw wüx maxomüw xeyay cuajantanej ningüy wüx iüt.

⁹Nganüy sasaj icon: Netam mexoman imeajtsan wüx nguineay

apmerangan wüx cuajantanej leaw ijiüran wüx aliün mepacan ningüy wüx aaga ngo majneaj iüt cam, pero ngome atnej tarang aaga naxey quiaj. Pues netam mejiüran amigos leaw apmambeolüw icon wüx laúmb meáwan leaw ijiüran. Ndoj apmejlüiyün najneaj tiül cielo meáwan nüt.

¹⁰Cos leaw nerang najneaj wüx cuajantanej, masey wüx noic nine najiüt, atanquiaj apmarang wüx noic nadam najiüt aton. Leaw arang ngo majneaj wüx noic nine najiüt, wüx noic nadam najiüt aton ngo majneaj apmarang. ¹¹Sitiül icona ngo merangan najneaj wüx leaw almejiüran ningüy wüx iüt, ðngueay apmerangan najneaj wüx leawa más xeyay netam, aag ayaj wüx minajiüt Teat Dios?

¹²Sitiül ngo merangan najneaj wüx ocueaj alinop, ¿jane apmeech icon mejiüran ineayiüna?

¹³Nejinguind nerang najiüt ngondom marang minajiüt ijpüw monxey nóiquian, cos ndot apmandiüm marang leaw apiüng nop, ngome apmarang leaw apiüng alinop. Tengwüy xeyay mandiüm mandüüb nop, quiaj ngome apmandüüb wüx leaw apiüng alinop. Atquiaj ajlüy, nómban ngondom mendüüb Teat Dios sitiül meyac imeaats wüx xeyay tomiün aton —aj nejiw Teat Jesús.

¹⁴Ajctüwa fariseos wüx tanguiaiyw aag ayaj, itsojayéjan Teat Jesús cos nejiw xowüy andiümdümw tomiün. ¹⁵Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Icona ipiüangan najneaj irangan, pero irangánan majaw icon

nipilan. Nganüy Teat Dios lamajaw nguineay imeajtsan. Cos meáwan leawa nipilan ayajcüw más netam, Teat Dios ngo mind majaw aag ayaj.

Aaga poch tüünd Moisés tan ajlüy

¹⁶Aaga poch tüünd Moisés, at leawa tandeacüw mondeac andeac Teat Dios ajlüyiw leaw tapeay aaga Juan neech yow nipilan. Naw quiaj ajmel anderac wüx aaga najneajay cambaj ocueaj Teat Dios. Nganüy meáwan nipilan tengual mayambüw nguineay majmeliw tiül.

¹⁷Ngo maél ndrom ombas a cielo ndrom ombas a iüt, ngo matnej aél majcueat noic nine letra tiül Mipoch Teat Dios.

Teat Jesús apiüng wüx moncuateay

(Mt. 19:1-12; Mr. 10:1-12)

¹⁸Sitiül nop naxey macueat mintaj nej maquiüüb alinop, aaga naxey quiaj ajliür xeyay nisoet. At jane apmaquiüüb nop najcueat najtaj ajliür xeyay nisoet —aj nejiw Teat Jesús.

Andeac wüx Lázaro, at wüx nop nejiür xeyay

¹⁹Condom Teat Jesús tapiüng alinoic:

—Tajlüy nop naxey ajliür xeyay tomiün, asooig najneajay apix nej. Meáwan nüt ajlüy monet, ajlüy atnej nadam nangos nüt aniüng nej.

²⁰At aton tajlüy nop naxey netüney nenüt Lázaro. Xeyay necoy axom nej, lamambich nej ombas. Nej mbójan amb mayacüch chetem mbeay minden a naxey nejiür quiaj. ²¹Aaga netüney quiaj malüy apiüng alndom mamilmil müet

leawa najmiüc tiüt teoleaj mimes a naxey nejiür quiaj. Pet ambüw malüpiw minecoy nej. ²²Noic nüt aaga pobre Lázaro tandeow. Quiaj ángeles taquiüjpüw nej mamb andüy niüng ajlüy teat Abraham. Condom aaga nejiür quiaj, tandeow aton, ndoj tamiüraad. ²³Aga naxey nejiür quiaj tapeay tiül Hades niüng ambüw mondeow, teamamongoch xeyay ngo majneaj. Condom quiaj taxaing omal majaw miünquiaj; quiaj tajaw a Lázaro najneajay ajlüy almaquiüüb Teat Xan Abraham. ²⁴Quiaj tendecap napac tapiüng: “iTeat Abraham, ijiür xic lasta teat! Isaj a Lázaro maxec tiül yow micual owix nej, miün matequeech wüx xeniw mendeyndey, cos langondom, xeyay necoy teanamongoch tiül aaga biümb cam”, aw. ²⁵Quiaj Abraham tasaj nej: “Xecual, ich leaam imeaats nguineay tajneaj ijlüy wüx iüt, tejiür meáwan leawa tendiüm; pero a Lázaro ngo majneaj tamongoch. Nganüy nej najneajay ajlüy ningüy, ique atüch ic memongoch aaga ngo majneaj quiaj. ²⁶At ajiür noic niüng angochay najal andüy tiüt naw ningüy andüy quiaj, ngondom mamongaran andüy niüng ijlüyiün; at imiün ninguiaj ngondom mamongaran andüy ningüy”, aj nej. ²⁷Quiaj tasaj nej a naxey: “Teat Abraham, satün icueaj teat, isaj a Lázaro mamb aniüng xeteat. ²⁸Cos alnajiür acoquiaw xechiig, sandiüm mamb masaj mayambüw Teat Dios; quiaj nejiw ngome aliüciw ningüy alinoic nüt tiül aaga biümb cam”, aj nej. ²⁹Condom tasaj nej teat Abraham: “Alquiaj almajiürüw

aaga poch tüünd teat Moisés, at leawa tarangüw mondeac andeac Teat Dios. Áag ich manguiayiw”, aj nej. ³⁰Quiaj tapiüng a naxey: “Ngwüy Teat Abraham, ngome apmanguiayiw. Pero sitiül aljane mamb niüng ajlüyiw nejiw imiün tiül mondeow, quiaj nejiw apleaam omeajtsüw wüx Teat Dios”, aw. ³¹Teat Abraham tasaj nej: “Sitiül ngo marangüw leawa tapiüng teat Moisés, tengwüy ngo mayariw leawa tandeaciw ajcüwa mondeac andeac Teat Dios, masey mamb nop imiün tiül mondeow ngome apmayariw andeac”, aj nej —aw Teat Jesús.

Nde meyacüchiün wüx ngo majneaj

(Mt. 18:6-7, 21-22; Mr. 9:42)

17 Condom Teat Jesús tasaj minipilan nej:
—Meáwan nüt apmajlüy leaw andiüm mayac icon wüx merangan ngo majneaj. Pero, ixeyay ngo majneaj apmamongoch leaw apmayac wüx alinop marang ngo majneaj! ²Najneaj maoelich teonic nej nop cow majlos tiül ndec, wüxan nganaw mayac wüx marang ngo majneaj nop leaw jayats mayar sandeac. ³Netam mejawan nguineay apmerangan tiül icona. ⁴Sitiül aljane apmarang ngo majneaj wüx imbas, ipaj ocueaj. Sitiül nej leaad omeaats wüx aaga ngo majneaj tarang quiaj, matün perdon, pues iwün wüx imeaats leawa tarang. ⁵Jondot nop apmandeac wüx imbas ngo majneaj ayaíw andeac tiül noic nüt, ndoj tatün icueaj ayaíw atün mewün wüx imeaats aaga ngo majneaj

lamandeac wüx imbas, ique netam mewün wüx imeaats nguitówan quiaj —aj nejiw Teat Jesús.

**Netam mayacüch omeaatsaran
wüx Teat Dios**

⁵Condom miapóstoles nej Teat Jesús tasajüw nej:

—Teat, imbeol xicon naleaing nayacan ximeajtsan más wüx Teat Dios —ajüw nej.

⁶Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:
—Sitiül icona iyacan imeajtsan wüx Teat Dios masey iyajcan nepateayiün alndom merangan, atnej apateay osaab mostaza, apndom mesajan aaga xiül sicómoro quiaj: “Lojqüür, quiür piürar tiül ndec”, merajan, atquiaj apmajlüy —aj nejiw.

**Nguineay netam marang
nop nerang najiüt**

⁷Aton tasaj nejiw Teat Jesús:
—Jane nop tiül icona ajiür minerang najiüt nej nechüüt iüt, tengwüy nejiür wacüx, wüx apmapeay arang najiüt aaga nerang najiüt quiaj, apmasaj: “Imong, cheter, ired”, maj. ⁸Sapiüng ngwüy, ingow asaj aag ayaj apmasaj: “Irang süet, iyac mes. Leaw ndoj süet sanganeow ndoj teret a ique”, apmaj. ⁹Ngwüy ¿netam masaja: “Dios mangüy ic”, apmaj, ajcan arang leaw netam maranga? iNgwüy! ¹⁰Atquiaj wüx icona aton, wüx lamerangan leawa Teat Dios lamapiüng merangan, netam meyajcan ngome alngün xeyay najneaj terangan, cos terangan áagan leaw atüch icon merangan —aj nejiw Teat Jesús.

**Gajpowüw monxey axom nejiw
napat monandeow nasoic lepra**

¹¹Teat Jesús tanaámb amb andüy Jerusalén, tamong niüng angochay iüt ocueaj Samaria maquiüüb Galilea. ¹²Wüx tapeay tiül noic nine cambaj, quiaj tambüw mangochiw nej gajpowüw monxey axom nejiw napat monandeow nenüt lepra. Miünquiájan lombojow ngo matüchiw nej. ¹³Tepajüw napac, tapiüngüw: —iTeat Jesús, Teat Naxey! iIjiür xicon lasta! —awüw.

¹⁴Wüx Teat Jesús tajaw nejiw, quiaj tasaj:

—Quiüran, ijchan majaw icon miteaats ocueajiüts —aj nejiw.

Quiaj tambüw, condom wüxan tengual ajüyiw, quiaj tayajciw lajneajiw, nómban ndroj a necoy. ¹⁵Condom nop nejiw wüx tajaw lajneaj, andilílan tiüt tamb, apac omeaats, teamandeac wüx leawa lamarang Teat Dios. ¹⁶Taquieel micos nej mejquiet tiüt niüng ajlüy Teat Jesús masaj Dios mangüy nej. Aaga naxey quiaj naw Samaria. ¹⁷Condom Teat Jesús tapiüng: —Neol, sayaag gajpowüw lajneaj iün andeowüw. ¿Jow al ojquiey, wüliwe? ¹⁸¿Neol ngo majlüy alinop tiül nejiw miün müüch gracias Teat Diosa; neol áagan a napeay miün naxey cama? —aw Teat Jesús.

¹⁹Condom quiaj tasaj aaga naxey: —Witiür quiür, nganüy lerneaj cos teyar sandeac —aj nej Teat Jesús.

**Nguineay apmajlüy minipilan Teat
Dios**

(Mt. 24:23-28, 36-41)

²⁰Condom fariseos tatüniw manguiayiw Teat Jesús, tasajüw:

—¿Ngow ipiüng apmajlüy ningüy micambaj Teat Dios, aaga nüt wüx nejay Teat Dios apmajlüy wüx minipilan neje? —ajüw nej.

Quiaj tasaj nejiw:

—Wüx Teat Dios apmayac ningüy micambaj nej, aag ayaj ngondom maxoram majaraw. ²¹Ngondom mapiürang wüx: “Jogüy”, tengwüy mapiürang: “Jofün”, cos micambaj Teat Dios lajlüy tiül icona —aj nejiw Teat Jesús.

²²Condom tasaj minipilan nej:

—Aliüc miün nüt apmendiüman mejawan masey noic nüt tiül aaga nüt wüx Teat Naxey lajlüy wüx micambaj nej; pero ngome apmejawan. ²³Apmawaijchaw icon mapiüngüw: “Jogüy a Teat Naxey”, tengwüy: “Jofün.” Icona nde meamban mendüjpiün. ²⁴Alinoic nüt wüx Teat Naxey aliüc apmajüic, cos apmajlüy atnej noic najlip wüx ajlipich ngondom mexotüy, nómban arraj nguiajantanej. ²⁵Pero naleaing ombas netam mamongoch xeyay ngo majneaj, majcüw majaw nej nipilan najlüy nganüy cam. ²⁶Aaga nüt wüx aliüc Teat Naxey apmajlüy atnej tajlüy tanomb wüx almapac Noé. ²⁷Nipilan ngo meteotsüw wüx; netiw nanganeowüw, angoch owixaw atnej ajlüyay marangüw. Wüx tatüch aaga nüt wüx Noé tajmel tiül nadam müx; quiaj tajngot a yow, tandrooch nej ombasüw meáwan. ²⁸Aton atnej tajlüy tanomb wüx almapac a Lot, nipilan aton ngo meteotsüw wüx; cos netiw, nanganeowüw, nengalayej, nenüübayej, nepiürüw, arangüw ombiümüw. ²⁹Wüx taw quiaj a Lot

tiül cambaj Sodoma tajmiüc biümb, at azufre imiün tiül cielo atnej ajoet. Quiaj tandrooch ombas meáwan leaw almajlüy tiül aaga cambaj quiaj. ³⁰Atnej wüx aaga nüt quiaj ngome teateotsaran wüx nicuajind, atquiaj apmajlüy wüx a nüt aliüc Teat Naxey.

³¹Wüx aaga nüt quiaj sitiül aljane ngo majlüy aniüng nej, nde majmel mawün leaw almajiür tiül iüm. Sitiül aljane altiül corrül, nde mandilil andüy aniüng nej. ³²Ich leaam imeajtsan guineay tarang mintaj a Lot. ³³Sitiül aljane ngo mayar sandeac cos imbol mambiyaw nej nipilan, wüx apmandeow apmamongoch xeyay ngo majneaj, ngome apmamb tiül cielo. Nganüy sitiül aljane ngo mapiüng wüx masey mandeow cos ayar sandeac, nej alinoic nüt apmajlüy xeyay najneaj tiül cielo.

³⁴Aton sasaj icon, wüx aaga ongwiiüts quiaj jipüw almameayiw wüx noic mats, nop apxaijnguiam, alinop apmajcueátan. ³⁵Átan apmajlüy jipüw montaj teanchiülüw nóiquian, nop apxaijnguiam, alinop apmajcueátan. ³⁶Jipüw monxey tearangüw najiüt tiül corrül, nop apxaijnguiam, alinop apmajcueátan —aj nejiw Teat Jesús.

³⁷Wüx tanguiaiyw aag ayaj minipilan nej, quiaj tasajüw nej: —Teat ñnguiane apmajlüy aag ayaja? —ajüw nej.

Quiaj tasaj nejiw:

—Niüng ajlüy nop nandeow, quiaj apsonongom a potwit —aj nejiw Teat Jesús.

Nop lemben omal najtaj y nop juez

18 Condom Teat Jesús tasaj nejiw alacas poch ngome

aleaing miün, cos tandiüm müüch leaam omeajtsüw nguineay netam mandeaciüw maquiüjpüw Teat Dios, matajciüw orar meáwan nüt nde paxiüm. ²Quiaj tapiüng:

—Tajlüy noic cambaj, ajlüy quiaj nop nejaw wüx asoeteran, ngo majiür lasta nipilan, at ngo mimbol mandüy Teat Dios. ³Tiül aaga cambaj quiaj alquiaj nop najtaj lemben omal, lambójan amb quiaj masaj aaga naxey mandondoch noic moncüy. ⁴Pero aaga naxey quiaj ngo mandiüm. Ndójuw tapiüng nejáyan quiaj: “Masey ngo najiür lasta nipilan, aton ngo nimbol nandüy Teat Dios; ⁵nganüy sanarang leaw netam wüx mimoncüy aaga lemben omal najtaj quiaj, wüxan nganaw müüch xic najcüy cos oleajleájan ningüy”, —aw.

⁶Quiaj tapiüng Teat Jesús:

—Inguiayiün nguineay tapiüng aaga ngo majneaj nejaw wüx asoeteran quiaj. ⁷¿Jow icona cuane ipiüngana? ¿Jow Teat Dios ngondom mambeol leaw monyamb neje, montün nej ocueaj nüt ongwiiütsa? ¿Ngwüy ipiüngana nequiy mambeol nejiwe? ⁸Xique sasaj icon, nej ngome apmequiy mambeol nejiw. Jow wüx aliüc Teat Naxey, ¿quia apmaxom wüx iüt nipilan leaw aliün mayaciüw omeajtsüw wüx neje? —aw Teat Jesús.

**Jesús tandeac wüx nop fariseo,
at wüx nop nesap tomiün**

⁹Condom tandeac alinoic poch Teat Jesús manguiayiw leaw apiüngüw nejiw xeyay najneaj

arangüw, ngo matnejiw jangantanej nipilan. Tapiüng:

¹⁰—Tajlüy ijpüw monxey, nop fariseo, alinop nesap mitomiün cambaj. Tambüw tiül nadam nangaj iüm metajciüw orar. ¹¹Aaga fariseo wüx tataag orar, lombójan, atcüy tapiüng: “Süüch ic gracias Teat Dios, cos xique ngo mat xic jangantanej nipilan leaw moneed, monrang ngo majneaj, monjiür pálwüx montaj; aton ngo mat xic aaga nesap mitomiün cambaj quiaj. ¹²Xique safünd ijbüw tiül noic seman; aton sayac xechech aaga diezmo naw tiül meáwan leawa saxom”, aw. ¹³Nganüy aaga nesap mitomiün cambaj miünquiájan lembej, ngo mandiüm maxaing omal majaw cawüx, atoltol mal mífünd nej, tapiüng: “¡Teat Dios, xique nerangas ngo majneaj, ijiür xic lasta Teat!” aw. ¹⁴Xique sasaj icon aaga naxey nesap mitomiün cambaj quiaj, apmajtsor najneajay omeaats cos Teat Dios tanguiaj nej andeac. Nganüy aaga fariseo ngwüy. Atquiaj ajlüy cos jane nelombojchay, nicuajind nej, apmamongoch monxing. Nganüy jane ayaag nicuajind nej, Teat Dios apmapiüng, najneajay arang —aw Teat Jesús.

**Taquiüraab mamb namix nine
majawüw Teat Jesús**

(Mt. 19:13-15; Mr. 10:13-16)

¹⁵Condom taquiüraab niüng ajlüy Teat Jesús tegüy namix nine matepeayiw nej majend nej omalüw. Minipilan nej wüx tajawüw aag ayaj, tapots maliquiaw monquiiüb namix nine. ¹⁶Quiaj Teat Jesús tapaj minipilan nej masaj:

—Ijchan miünüw a namix nine niüng sajliü, nde mepalan. Jangantanej apmajmel tiül micambaj Teat Dios netam majliü atnej ajcüwa namix nine cam.
¹⁷Naleaing sasaj icon jane andiüm majmel tiül micambaj Teat Dios, sitiül ngo mandiüm marang atnej nop nine, nómban ngondom majliü tiül —aj nejiw Teat Jesús.

Nop nejiür xeyay tomiün tandeac aweaag Teat Jesús

(Mt. 19:16-30; Mr. 10:17-31)

¹⁸Nop nenajiüt tiül judíos tatün manguiy Teat Jesús, tasaj:
 —Teat, sawaw ique najneaj irang. Nganiü isaj xic Teat, ¿cuane netam narang, nguineay alndom napac meáwan nüt tiül cielo? —aj.

¹⁹Quiaj tasaj nej Teat Jesús:
 —¿Neol tepüing xique nerangas najneaja? Nejinguind nipilan ngo marang najneaj; áagan Teat Dios arang najneaj. ²⁰Ique lamenguiay leaw andiüm Teat Dios, cos apiüng: “Nde mejiür minajtaj; nde membiy nipilan; nde merneed; nde merwaiich; iyar andeac miteat, mimüm” —aj nej Teat Jesús.

²¹Quiaj tasaj nej aaga naxey quiaj:
 —Teat, meáwan aag ayaj sayac wüx ximeaats nde sajngot miün —aj nej.

²²Wüx tanguiy aag ayaj Teat Jesús, quiaj tasaj:
 —Alfünan alinoic nganaw merang. Quiür inüüb leaw almejiür, condom imbaag ombeat meaach leawa nipilan ngo majiür, quiaj apmejiür tiül cielo xeyay nembeatmbeat, ndoj tewiün mendüüb xic —aj.

²³Aaga naxey wüx tanguiy aag ayaj ngo majneaj mayaag, tamix omeaats, ngo mandiüm mandrooch ombas leaw ajiür, cos nop nej nejiür xeyay. ²⁴Wüx Teat Jesús tajaw amix omeaats aaga naxey, quiaj tapiüng:

—iXowüy laél majmeliw tiül micambaj Teat Dios ajcüwa monjiür xeyay! ²⁵Más ngo maél nop camello mamong amb tiül owil nots ndiüc, ngo matnej aél ocueajiw a nipilan monjiür majmeliw tiül micambaj Teat Dios —aw.

²⁶Meáwan leawa tanguiyiw aag ayaj tapiüngwü:
 —Sitiül atquiaj ajliü, ¿jane alndom maw wüx asoet neje? —awüw.

²⁷Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:
 —Leaw nipilan nómban ngondom marang, Teat Dios alndom marang —aj nejiw.

²⁸Condom tasaj nej teat Pedro:
 —Teat, xicona tacueatasan meáwan leaw tajiürasan para nandüjpiün ic —aj nej.

²⁹Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:
 —Naleaing sasaj icon, ngo majliü nejinguind macueat aniüng nej, miteat nej, mimüm nej, micoj nej, michiig nej, mintaj nej, micual nej, para majliü tiül micambaj Teat Dios, ³⁰leaw ngome apmüünd majiür alinomb meáwan leawa tacueat ningüy wüx aaga iüt cam, at alinoic nüt apmüünd mapac meáwan nüt tiül cielo —aj nej.

Tandüy wüx mapiüng apmambiyaran

(Mt. 20:17-19; Mr. 10:32-34)

³¹Condom Teat Jesús tawün ninguiün quiriw ajcüwa gajpiüp minipilan nej, tasaj:

—Nğanüy tabaats matüchiiüts Jerusalén. Quiaj apmajlüy atnej lamapiüngüw mondeac andeac Teat Dios nguineay apmarangüch wüx ombas a Teat Naxey. ³²Cos apmayacüch teowixaw napeay miün nipilan; apmitsojow nej mandeacüw ngo majneaj wüx ombas; apmateontsüw wüx ombas nej onts ombeayiw nejiw. ³³Apmatoliw, condom apmambiyaw nej nómban. Ndoj, wüx er nüt apmapac alinomb —aj nejiw Teat Jesús.

³⁴Pero nejiw ngo maxomüw omeajtsüw wüx aag ayaj, ngo majawüw cuane wüx amb apiüing; cos ngo müjndiw majawüw.

Teat Jesús tüüch majneaj nop somb tiül Jericó

(Mt. 20:29-34; Mr. 10:46-52)

³⁵Teat Jesús wüx laliüc mapeay tiül cambaj Jericó, alquiaj nop naxey nesomb alchetem mbeay tiüüd teatüney. ³⁶Aaga naxey quiaj wüx tanguiaj xeyay nipilan teamong, quiaj tatün manguiaj cuane najlüy. ³⁷Quiaj tasoic Teat Jesús naw Nazaret namong amb quiaj. ³⁸Condom tepaj napac:

—iTeat Jesús, micual David, ijiür xic lasta! —aw.

³⁹Quiaj taliQUIAW nej leaw monmong ombas, macueat apaj. Pero nej tayac wüx alquiriw apaj, tapiüing:

—iMicual David, ijiür xic lasta! —aw.

⁴⁰Quiaj Teat Jesús lembet, tapiüing mamb majanüch aaga naxey quiaj. Wüx tapeay niüing ajlüy nej, tatün manguiaj, tasaj:

⁴¹—¿Cuane ipiüing, teat? —aj.

Quiaj tasaj nej aaga naxey:

—Teat, sandiüm meaach majneaj xiniüig, sandiüm naxom najaw —aj nej.

⁴²Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Nğanüy apmexom mejaw; lerneaj cos teyac imeaats wüx xique —aj nej.

⁴³Andüüban rat oniiüg, condom tandüüb mamb Teat Jesús, tüüch gracias Teat Dios. At meáwan nipilan wüx tajawüw aag ayaj tandeacüw najneaj wüx Teat Dios aton.

Zaqueo tandiüm majaw Teat Jesús

19 Condom Teat Jesús tapeay Jericó, tamong amb tiül cambaj. ²Alquiaj nop naxey nejiür xeyay tomiün, nenüt Zaqueo, minatang ocueajiw monsap mitomiün cambaj. ³Aaga Zaqueo quiaj andiüm matüch niüing ajlüy Teat Jesús majaw. Pero ngondom cos tequech oleaj, aton cos xeyay nipilan alquiaj. ⁴Leawa tarang, tecuiür tamong ombas, tajtep noic owil xiül nenüt sicómoro para maxom majaw, cos Teat Jesús netam mamong amb quiaj. ⁵Wüx tatüch quiaj Teat Jesús, taxaing omal majaw cawüx. Tajaw a Zaqueo, quiaj tasaj:

—iZaqueo! iErnguialeateay, iriow tiüt! Cos nganüy netam naxood iniüing —aj.

⁶Almanguiaj aag ayaj a Zaqueo, ajchícan tiüt tamb mangoch Teat Jesús, apac omeaats. ⁷Meáwan nipilan wüx tajawüw aag ayaj tapots andeacndeacüw wüx. Tapiüingüw Teat Jesús laámb

maxood aniüng nop nerang xeyay ngo majneaj. ⁸Pero Zaqueo witiüt lembem masaj Teat Jesús:

—Nğanüy Teat, leaw alnajiür sanawün pinawan nüüch leawa ngo majiür; at sitiül aljane aleaic lanayar ocueaj wüx sawaiich, nğanüy sanandilil nüüch alapiquiw atow nej sayar —aj.

⁹Quiaj tapiüng Teat Jesús:

—Wüx aag ayaj ajüiquich nej laáw wüx asoet, cos aaga naxey cam aton nop micual mixejchiüts Abraham. ¹⁰Teat Naxey iün mayamb meáwan nipilan mawün wüx asoetiw leawa landrojow tiül arangüw ngo majneaj —aw Teat Jesús.

Gajpowüw monrang najiüt tündiw tomiün

(Mt. 25:14-30)

¹¹Wüx laliüc mapeayiw Jerusalén, quiaj Teat Jesús tandec alinoic poch masaj ajcüwa nipilan quiaj müüch nejiw majawüw ngome laliüc matüch aaga nüt wüx Teat Dios apmajlüy wüx micambaj nej.

¹²Condom tasaj nejiw:

—Tajlüy nop naxey netamtam ajlüy nipilan, tamb tiül noic cambaj miünquiaj mayar minajiüt nej marang natang nenajiüt, cas tandilil. ¹³Wüxan nganaw mamb, tapaj gajpowüw monrang minajiüt nej. Tüüch anopnopo noic tomiün xeyay nembeat, ndoj tasaj nejiw: “Iyamban nguineay alndom mexoman wüx alquiriw aaga tomiün cam, ndoj apmejchiün xic leaw sapeay”, aj nejiw. ¹⁴Ajcüwa nipilan micual mifüt nej ngo mandiumüw, ajcüyiw majawüw nej.

Áag tujchiw mamb noic ajlüy nipilan mapiüngüw ngo mandiumüw aaga naxey quiaj marang natang nenajiüt tiül nejiw. ¹⁵Masey atquiaj tarangüw, aaga naxey tayar minajiüt nej. Ndoj tandilil andüy tiül mifüt nej. Wüx lapeay, quiaj tapaj monrang minajiüt nej leawa tüüch tomiün, majaw nguitow lamaxomüw wüx anopnopo.

¹⁶Aaga ombas mapeay tasaj nej:

“Teat, jogiüy mitomiün, lanaxom wüx algajpowüw”, aj nej. ¹⁷Quiaj tasaj nej aaga natang nenajiüt: “Najneajay terang cos terang leaw sapiüng; masey napateay süüch ic, ique teyamb nguineay mexom wüx alquiriw. Nğanüy sanüüch ic mejlüy wüx gajpowüw cambaj”, aj nej. ¹⁸Condom wüx tapeay alinop tasaj nej: “Teat, jogiüy mitomiün, lanaxom wüx alacoquiaw”, aj nej.

¹⁹At tasaj nej aaga natang nenajiüt:

“Nğanüy sanüüch ic mejlüy wüx acoquiaw cambaj”, aj nej. ²⁰Quiaj tapeay alinop masaj nej: “Jogiüy mitomiün, teat. Tayacas tiül noic nine püy. ²¹Cos ximbol nandüy ic teat, sayaag xowüy apmejciüy. Cos sawaw ique ixaing omeaats corrüü masey ngome ique ipiür, at ique iwit masey ngome ique itendeay”, aj nej. ²²Quiaj tasaj nej aaga natang nenajiüt: “Ngo majneaj irang, aaga poch leaw indeac quiaj ayac isoet. Sitiül lamejaw xique napatás, sawit leaw ngo nayac, at sitiül ipiüng saxaing masey ngome xique sapiür; ²³¿neol ngo meyac tiül banco xetomiün? Quiaj wüx sanapeay nayar, lamaxom wüx alquiriw”, aj nej. ²⁴Condom tasaj leaw aliw quiaj: “Inojiün ocueaj a tomiün;

ijchan aaga nejiür gajpowüw”, aj nejiw. ²⁵Quiaj tasajüw nej: “iTeat, aag ayaj lamajiür gajpowüw!”, ajüw nej. ²⁶Quiaj tasaj nejiw aaga natang nenajiüt quiaj: “Naleaing sasaj icon, leawa tayamb nguineay mayac wüx alquiriw, apmüünd xeyay; nganüy jane ngo mayamb nguineay maxom wüx alquiriw, apmajnot ocueaj aaga leawa tüünd”, aj nejiw. ²⁷At tapiüng: “Iquiüjpan miün ningüy niüng sajliüy; imbiyan ajcüwa moncüy majaw xic leaw ngo mandiümüw narang minatangüw nejiw”, aw a natang nenajiüt —aj nejiw Teat Jesús.

Teat Jesús tajmel tiül Jerusalén

(Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Jn. 12:12-19)

²⁸Ndoj mapiüng aag ayaj, Teat Jesús tanaámb tamb andüy Jerusalén. ²⁹Wüx laliüc matüchiw mal cambaj Betfagé, at Betania, niüng ajliüy aaga tiüc nasoic mitiüc Olivos, quiaj tüüch mamb ijpüw minipilan nej. ³⁰Tasaj:

—Quiüran tiül aaga cambaj quiün. Wüx apmepeayiün quiaj, apmexoman nop quicheech bur netsaag quiaj, nganaw müünd memas. Ichejtiün iquiüjpan miün. ³¹Sitiül aljane matün manguiaj icon neol techejtiün, isajan: “Cos Teat Naxey neech xicon niünan najanan apmetam nej”, irajan —aj nejiw Teat Jesús.

³²Condom ajcüwa minipilan nej tambüw, taxomüw a bur atnej lamasaj nejiw Teat Jesús.

³³Naleaing wüx teamachejtiw, quiaj tasaj nejiw moneay nej:

—¿Neol techejtiün a bur quiaja? —ajüw nejiw.

³⁴Quiaj tasajüw:

—Cos Teat Naxey nesaj xicon niünan najanan, apmetam nej —ajüw.

³⁵Quiaj taquiüjpüw mamb a bur andüy niüng ajliüy Teat Jesús. Condom tayacüw wüx opech a bur apixaw nejiw, cas tatepichaw wüx Teat Jesús. ³⁶Quiaj nipilan tapots mapojchiw tiüt tiül tiüüd apixaw nejiw niüng apmamong Teat Jesús. ³⁷Wüx laliüc matüchiw niüng amiücüch tiüt mitiüc Olivos, quiaj meáwan nipilan leaw almandüjpiw nej, ajcüwa monyar nej aquiaach, tepajüw apac omeajtsüw, tandeaciw najneaj wüx Teat Dios cos tajawüw meáwan najneaj leawa tarang Teat Jesús. ³⁸Tapiüngüw: —iApac omeajtsaats cos lapeay nop leaw iün wüx minüt Teat Dios! iNej natang nenajiüt! iNajneajay ajliüy tiül cielo; najneajay ajliüy Teat Dios! —awüw.

³⁹Altiül nipilan acas fariseos, tasajüw Teat Jesús:

—Teat, iliquiaw mapaliw ombeayiw ajcüwa minipilan quiaj —ajüw nej.

⁴⁰Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw: —Xique sasaj icon sitiül ajcüwa nipilan cam ndijchiümoj, piedra apmangochiw apmendeaciw —aj nejiw.

⁴¹Wüx laliüc matüchiw cambaj Jerusalén, Teat Jesús taxom majaw a cambaj, quiaj tamix omeaats, tajiünts majaw. ⁴²Tapiüng:

—iMalüy ram iniüjcan mejawan nganüy nüt cam, ajliüy leaw alndom müüch icon mejiüran monajneaj! Nganüy naél mejawan, nextüy, ngondom mejawan. ⁴³Aliüc miün nüt apmajliüy xeyay ngo majneaj

apmatüch icon. Cos ajcüwa ijcüyiün mequiüjpan apmayeyiw icon tiüt; apmapalüw icon mayaciüw icon pinawan. ⁴⁴Apndajrriüm tiüt meáwan imbiüman, ngome apmaciül noic piedra mesapüy maquiüb alinoic. At icona nóiquian mequiüjpan micualan apmümb ndrom imbasan, cos ngome teyariün wüx Teat Dios tiün mawün icon wüx —aw Teat Jesús.

Tawün tiül nadam nangaj iüm leaw ngo metam majlüy quiaj

(Mt. 21:12-17; Mr. 11:15-19; Jn. 2:13-22)

⁴⁵Condom Teat Jesús tajmel tiül nadam nangaj iüm, quiaj tapots mawün meáwan monüjpeay, mongaliy leaw aliw tiül. ⁴⁶Tasaj nejiw:

—¿Neol ngo leaam imeajtsana nguineay apiüng tiül Mipoch Teat Diosa? Cos apiüng: “Saniüng ajlüy niüng alndom matajcüch orar”; pero icona lamerangan aaga nadam nangaj iüm cam atnej niüng axotüy moneed —aj nejiw Teat Jesús.

⁴⁷Teat Jesús nütnütan aquiaach nipilan tiül nadam nangaj iüm. Ajcüwa montangtang miteaats, at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at monajiüt ocueaj nipilan judío, tapots mayambüw nguineay alndom mambiyaw nej. ⁴⁸Naleaing ngo maxomüw cuane wüx masapüw nej, cos meáwan nipilan xeyay andiümüw manguaiyiw andeac nej.

Tasajüw Teat Jesús nguiane ayar najiüt

(Mt. 21:23-27; Mr. 11:27-33)

20 Noic nüt Teat Jesús teaquiaach nipilan tiül

aaga nadam nangaj iüm tiül Jerusalén, teamapiüng nguineay alndom mawaran wüx nisoet. Quiaj tapeayiw niüng ajlüy nej montangtang miteaats, mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at natangtang monajiüt tiül judíos.

²Quiaj tasajüw nej:

—Isaj xicon nguiane teyar minajiüt merang aag ayaj. ¿Jane neech ic? —ajüw nej.

³Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ata xique aton sanatün nanguiaiy icon noic poch. Isajan xic:

⁴Jow aaga Juan, wüx tüüch yow nipilan, ¿jane ipiungan nesaj nej marang aag ayaja? ¿Diosa, ngwüy nipilana? —aj nejiw.

⁵Quiaj tendeadndeacüw nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—¿Cuane apmapiüngaatsa? Cos sitiül apmapiüngaats Teat Dios neech nej miün, quiaj apmasaj icoots: “¿Neol ngo meyariün andeac neje?” apmaw.

⁶Sitiül apmapiüngaats nipilan, apmambiyaw icoots cambaj, apmaloxiw icoots, cos meáwan nipilan apiüngüw aaga Juan nop nendeac andeac Teat Dios nej —awüw.

⁷Tapiüngüw ngo majawüw jane neech nej miün a Juan. ⁸Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ata xique aton ngo nasaj icon jane neech xic niün narang aaga teanarang cam —aj nejiw.

Ngo majneaj monrang najiüt

(Mt. 21:33-44; Mr. 12:1-11)

⁹Condom quiaj Teat Jesús tapots masaj nipilan acas poch andüy wüx napiürüch, tapiüng:

—Tajlüy nop naxey tapiür xeyay owil uva tiül micorrül nej, condom nej taw quiaj tamb xeyay nüt. Tayac teowix nipilan a corrül quiaj. ¹⁰Wüx tatüch a nüt mapeederan a uva, quiaj aaga neneay corrül tüüch mamb nop nerang minajiüt nej mamb majaw monrang najiüt mayar leaw aneay nej neneay iüt. Pero tatoliw nej, ndoj tujchiw mandilil owíxan, ngo müjchiw nicuajind. ¹¹Condom aaga neneay iüt tandüy wüx müüch mamb alinop nerang minajiüt nej. Átan wüx tapeay quiaj angochiw miün nej, tapots matoliw. Condom tandilil aton owíxan, ngo müjchiw nicuajind. ¹²Aaga neneay corrül tandüy wüx müüch mamb alinop nerang minajiüt nej. Átan wüx tapeay quiaj, angochíwan mawüjchiw nej, landüy wüx apmambiyaw. Tawüniw maloxiw ninguiün.

¹³Ndójwüx quiaj tapiüng aaga naxey neneay corrül: “Jow nganüy, ¿ngüneay sanaranga? Sanüüch mamb xecual, aag xowüy sajiür lasta. Sapiüng wüx apmajawüw nej apmarangüw leawa nej apiüng”, aw. ¹⁴Pero ajcüwa monrang najiüt tiül corrül wüx tajawüw micual neneay iüt, quiaj tapiüngüw nejíwan quiaj: “Nej aag ayaj apmaneay aaga corrül cam. Tabaats mambiyaats, ndoj icoots apmaneayiiüts a iüt cam”, awüw. ¹⁵Quiaj tasapüw, tawüniw tiül corrül, tambiyaw. ¿Cuane ipiüangan apmarang a neneay iüt wüx ombasüw ajcüwa monrang najiüt quiaja? ¹⁶Pues apmamb mambiy nejw, condom apmayamb alinoic ajlüy monrang najiüt mayac teowixaw aaga corrül quiaj —aj nejw Teat Jesús.

Ajcüwa nipilan wüx tanguiaiyw aag ayaj, tapiüngüw:

—iMalüy Dios ngo marang atquiaj! —awüw.

¹⁷Teat Jesús tajaw teombasüw nejw, quiaj tapiüng:

—¿Neol, cuane wüx amb apiüng tiül Mipoch Teat Dios? niüng apiüng:

Aaga piedra leawa taloxiw ninguiün monrang iüm, nganüy lafün marang xeyay netam piedra tiül oxing iüm.

¹⁸Jane apmajmiüc wüx aaga piedra quiaj, apmapol nej; pero sitiül aaga piedra quiaj apmajmiüc wüx ombas aljane, nómban apmacuiaach tiüt —aw Teat Jesús.

¿Netam majwan tomiün andüy tiül Roma?

(Mt. 21:45-46; 22:15-22; Mr. 12:12-17)

¹⁹Ajcüwa montangtang miteaats at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés quiájan tandiümüw masapüw nej, cos tayajcüw aaga andeac quiaj andüy wüx ombasüw nejw amb apiüng. Pero timboloj mandüyw nipilan, áag taton ngo marangüw nicuajind. ²⁰Ndoj tujchiw mamb acas monxey mandacüwiw. Ajcüw ayaj ajüic atnej najneaj arangüw, pero ambüw mayambüw nguineay alndom mandacüwiw, masapüw wüx, mayambüw leaw andeac Teat Jesús, mayacüw nej teowix natang nenajiüt. ²¹Quiaj tiünüw masajüw nej:

—Teat, sawawan ique indeac iquiaach leaw naleaing, ngo mewaiich. At aton ique ngo mepiüng wüx jane tiül nipilan

netam, jane ngo metam. Ique iquiaach Mipoch Teat Dios atnej netam. ²²Nganüy isaj xicon ñnaleaing netam majwan tomiün müünd aaga César, ngwüy ngo metama? —ajüw nej.

²³Teat Jesús tajaw neol tatüniw nej manguaiyiw aag ayaj, quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol tendiüman meyacan xic wüx naéle? ²⁴Ich miün noic tomiün majawaats. ¿Jane mitey alwüxe, aton jane minüt alwüx a tomiün cama? —aj nejiw.

Quiaj tasajüw nej:

—César —ajüw.

²⁵Quiaj tasaj nejiw:

—Ijchan a César leaw aneay nej, aton ijchan Teat Dios leaw aneay Teat Dios —aj nejiw Teat Jesús.

²⁶Ngo maxomüw alngün poch leaw alndom masapüw wüx, áag leawa tandec niüng teamanguaiyiw nipilan. Leawa tarang, nejiw mbayatoj manguaiyiw leaw asaj nejiw, ndijchiütójan.

Wüx apmapacaran tiül mondeow

(Mt. 22:23-33; Mr. 12:18-27)

²⁷Condom acas saduceos tambüw majawüw Teat Jesús. Ajcüwa saduceos quiaj apiüngüw mondeow langome apmapacüw alinomb.

²⁸Tasajüw Teat Jesús:

—Teat, Moisés tarang tiül minawiig nej, tapiüng: Sitiül nop naxey mandeow, macül mintaj nej lemben omal, ngome tajiürüw micualüw nejiw, quiaj michiig nej netam mengoch owix aweaag aaga lemben omal quiaj, majiürüw micualüw majüic atnej micoj nej tajiür micual nej.

²⁹Tajlüy ayaíw monxey nop necual nejiw. Aaga natang nacualaran tengoch owix, ndoj tandeow wüx nganaw majiürüw micualüw nejiw. ³⁰Condom quiaj michiig nej tengoch owix aweaag aaga najtaj lemben omal quiaj. Átan tandeow aaga naxey, nganaw majiürüw micualüw nejiw. ³¹Atanquiaj tarang amb arojpiw. Ajcüw ayaíw monxey quiaj, tengoch owix maquiüüb aaga najtaj, pero ngome tajiürüw micualüw nejiw. ³²Ndójwüx nejay aaga najtaj tandeow. ³³¿Jow alinoic nüt wüx apmapacaran tiül mondeow, ngün tiül ajcüwa monxey apmaquiüjpüw aaga najtaja? Cos miayaíw tengoch owixaw maquiüjpüw —ajüw nej.

³⁴Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Nipilan tiül aaga nüt cam angoch owixaw. ³⁵Pero jane apmapac tiül mondeow mamb tiül cielo, ngome apmajlüy atquiaj, ngome apmajlüy angoch owixeran. ³⁶Langondom mandeowüw alinomb, apmajlüyiw at nejiw ángeles, apmajlüyiw micual nejiw Teat Dios aton, cos nej lamapacüüch nejiw tiül mondeow. ³⁷Nganüy wüx aaga apacaran tiül mondeow quiaj, nejay teat Moisés taquiaach wüx tiül minawiig nej niüng tapiüng tajaw noic owil nine xiül leaw teandaab. Tiül aaga nawiig quiaj apiüng: Teat Dios Midios Abraham, Midios Isaac, Midios Jacob. ³⁸Cos Teat Dios ajaw meáwan nipilan almapac, ngo majlüy leaw landeow nómban. Teat Dios ngome midiosüw mondeow, nej midiosüw leaw almapac —aj nejiw Teat Jesús.

³⁹Condom acas mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés tasajüw Teat Jesús:

—Najneajay aaga ipiüng quiaj Teat —ajüw.

⁴⁰ Quiaj lango matüntüniw manguiayiw nej.

¿Jane mixeech a Cristo?

(Mt. 22:41-46; Mr. 12:35-37)

⁴¹ Condom quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Neol tapiürang wüx aaga Cristo, teat David mixeech neje?

⁴² Nejay a David tapiüng tiül aaga nawiig nenüt Salmo:

Teat Dios tasaj a Teat Naxey:

“Cheter ningüy wüx xeác,

⁴³ leaw ndoj nayac ajcüwa moncüy majaw ic maquiejliw micosüw nejiw timbas.”

⁴⁴ ¿Nguineay alndom mapiürang David mixeech aaga Cristo sitiül nejay David tasaj: Teat Naxey? maj, —aj nejiw Teat Jesús.

Teat Jesús andeac wüx ajcüw mondüy wüx poch tüünd Moisés

(Mt. 23: 1-36; Mr. 12:38-40; Lc. 11:37-54)

⁴⁵ Meáwan nipilan teamanguaiyiw, quiaj Teat Jesús tasaj minipilan nej, tapiüng:

⁴⁶ —Nde merangan mat nejiw ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, cos nejiw xowüy andiümüw majüyjüyiw niüng ajlüy xeyay nipilan, asoiqquiw najaljal apixaw nejiw. Aton xowüy andiümüw matepeayaranüw. Ayambüw leaw najneaj bang tiül sinagoga chetemoj quiaj. At aton xowüy ayambüw chetemoj niüng chetejow netamtam nipilan niüng ajlüy monet. ⁴⁷ At anojtiw aniüngüw monlemben omal montaj, at meáwan leaw almajiürüw. Ndoj

andiümüw maxotüw arangüw aaga ngo majneaj quiaj, atajcüw orar xeyay majaw nejiw nipilan. Ajcüw ayaj ombeayíwan, nejiw apmüjndiw mamongochiw xeyay ngo majneaj alinoic nüt —aj nejiw Teat Jesús.

Ichech nop lemben omal najtaj

(Mr. 12:41-44)

21 Wüx Teat Jesús altiül nadam nangaj iüm tajaw nipilan monjiür xeyay tomiün nguineay teamayacüw ichechiw nejiw tiül iquial nichech. ² Átan tajaw nop lemben omal müm najtaj tayac ichech nej ijquiaw nine tomiün. ³ Ndoj quiaj tapiüng: —Naleaing sasaj icon, aaga müm najtaj lemben omal quiaj, nej teyac xeyay, ngo mat nejiw ajcüwa nipilan quiaj. ⁴ Cos meáwan lamayacüw leaw nenaw ocueajiw. Nganüy aaga müm najtaj quiaj tayac meáwan leaw tajiür, masey lango majiür ombeat üet nej —aw Teat Jesús.

Wüx apjarriüm nadam nangaj iüm

(Mt. 24:1-2; Mr. 13:1-2)

⁵ Altiül teandeacndeacüw wüx aaga nadam nangaj iüm nguineay ajneaj, nguineay atsajüy ombas aaga piedra, at cuajantanej najneajneaj nichech leaw tayacüch tiül nangaj iüm. Wúxan teamandeacüw wüx meáwan aag ayaj, quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

⁶ —Meáwan aag leawa temejawan nganüy cam, alinoic nüt apndrom ombas. Ngome apmajlüy masey anoic piedra nesapüy maquiiüb alinoic, cos meáwan apmateajquich —aj nejiw.

Wüx laliüc ndrom ombas a iüt cam*(Mt. 24:3-28; Mr. 13:3-23)*

⁷Condom quiaj tatüniw nej manguaiyiw, tasajüw:

—Teat ñngow apmajlüy aag ayaja? ¿Cuane apmajlüy majaraw ngow apmajlüy aag ipiüng quiaja? —ajüw nej.

⁸Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ijawan, nde mawaiich icon nejinguid. Cos xeyay nipilan aliücüw miün, apmandeacüw wüx xique. Altiül apmapiüngüw: “Xique aaga Cristo, nganüy lamatüch a nüt”, apmawüw. Xique sasaj icon nde meyariün andeacüw ajcüwa nipilan quiaj. ⁹Wüx apmenguiayiün lajlüy montsoj, lajlüy moncüy, nde mbayameron cos atquiaj netam majlüy ombas; naleaing nganaw matüch a nüt ndrom ombas a iüt cam —aj nejiw Teat Jesús.

¹⁰Condom tandüy wüx masaj nejiw:

—Noic iüt apmajcüyiw majawüw monaw tiül alinoic iüt. ¹¹Aton apmajlüy xeyay nadam ateam, apmajlüy lop, apmajlüy monandeow tiül palpálwüx cambaj; aton apmajlüy xeyay monbayan. Átan apmajaraw xeyay cuajantanej cawüx tiül cielo.

¹²Naleaing wüx nganaw majlüy meáwan aag ayaj, apmayambüch imbasan, apndeameron mayacüw icon teombasüw monajiüt tiül sinagoga. Apmejmeliün tiül manchiüc; apmequiürajpan niüng ajlüyiw montangtang monajiüt. Apmemongochiün aag ayaj ajcan iyariün sandeac. ¹³Atquiaj icona alndom mendeacan wüx xic

nguiajantanej. ¹⁴Nde meyamban imeajtsan cuane apmepiüangan, nguineay alndom meriowan wüx.

¹⁵Cos xique sanüüch icon poch cuane apmepiüangan; sanüüch icon mexoman imeajtsan. Quiaj meáwan leawa teajcüyiw majawüw icon ngondom maxomüw cuane apmapiüngüw mangochiw indeacan. ¹⁶Aton miteatiün, micojon, michijquian, icualajtsan, miamigojan, apmayacüw icon teowixaw monajiüt. Altiül icon apmembiyaranan. ¹⁷Meáwan nipilan apmajcüyiw majawüw icon ajcan iyariün sandeac. ¹⁸Naleaing ngome apndrom ombas masey nots miondeats imalan, cos teamajiür icon Teat Dios. ¹⁹Sitiül icona apmeiücan wüx meáwan aag ayaj, najneajay apmejlüyiün alinoic nüt, cos apmepacan meáwan nüt tiül cielo.

²⁰Wüx apmejawan a cambaj Jerusalén laímb mayey nej tiüt soldados, quiaj alndom mepiüangan lamatüch a nüt mandrojchich ombas. ²¹Pues leaw altiül Judea ich mecuiür andüy wüx tiüc; leaw altiül cambaj Jerusalén ich maw quiaj; at leaw altiül corrül nde mandilil andüy tiül cambaj. ²²Cos aaga nüt quiaj apmamongocharan xeyay ngo majneaj. Netam majlüy meáwan leawa lajlüy tiül Mipoch Teat Dios. ²³iPobre nejiw ajcüwa montaj leaw alteomeajtsüw micualüw nejiw, at leaw ajiür nine tealeámban achech wüx aaga nüt quiaj! Apmajlüy xeyay necoy wüx aaga iüt cam, cos Teat Dios apmüüch mamongochiw ngo majneaj ajcüwa nipilan cam. ²⁴Altiül apmandeowüw

tiül montsoj; altiül apmambüw pres andüy tiül palpälwüx iüt; pälwüx nipilan apmarangüw leaw andiümüw marangüw wüx cambaj Jerusalén, leaw palaw a nüt ocueajiw pälwüx nipilan —aj nejiw Teat Jesús.

Wüx aliüc Teat Naxey

(Mt. 24:29-35, 42-44; Mr. 13:24-37)

²⁵Condom Teat Jesús tandüy wüx masaj nejiw, tapiüng:

—Apmajaraw xeyay cuajantanej wüx ocas, wüx nüt, wüx caaw, at ningüy wüx iüt aton. Nipilan xeyay apmbayamoj, lango majawüw cuane apmarangüw, cos apmeterriür napac a nadam ndec, apmajlüy nadamdäw ajponch aton. ²⁶Altiül nipilan apojniüm teombasüw cos xeyay apmbayamoj wüx apmajawüw leawa apmajlüy, cos meáwan leaw almajlüy cawüx tiül cielo apmajüyjüy. ²⁷Quiaj apmajaraw aaga Teat Naxey aliüc amb tiül oic xeyay najneajay ajlüy, ayey nej tiüt nelitlit, cos lamarang minatang nenajiüt. ²⁸Wüx ijawan lawitiow majlüy meáwan aag ayaj, ich mapac imeajtsan xeyay, cos laliüc meriowan tiül meáwan ngo majneaj —aw Teat Jesús.

²⁹Condom tasaj nejiw alacas poch andüy wüx xiül, tapiüng:

—Ijawan nguineay arang a toc, tengwüy cuajantanej alinoic xiül.

³⁰Cos wüx aptsatsam, quiaj ajüic laliüc matüch nüt wüx apmerraar.

³¹At a nganüy wüx apmejawan lajlüy aag lanasaj icon quiaj, quiaj apmejawan laliüc matüch a nüt wüx Teat Dios apmajlüy wüx micambaj nej.

³²Naleaing sasaj icon, meáwan aag ayaj apmajlüy wüx aliün majlüyiw ajcüwa nipilan quiaj.

³³Masey a iüt at a cielo apndrom ombasüw, xepoch apmajlüy meáwan nüt, ngome apndrom ombas.

³⁴Ijawan wüx, nde meatmeatfünan memongochiün wüx iretiün, nde mengüniün, nde meyacan imeajtsan wüx leaw alndom mexoman wüx aaga iüt cam, ndot quiaj matüch a nüt.

³⁵Cos wüx aaga nüt aliüc, ngome teamateotsüw wüx meáwan nipilan ningüy wüx iüt. ³⁶Wüx aag ayaj netam mepacan, meáwan ores meáwan nüt netam metajcan orar, metüniün ocueaj Teat Dios meriowan tiül meáwan aaga ngo majneaj leaw apmajlüy quiaj, mejlüyiün najneajay niüng ajlüy Teat Naxey —aw Teat Jesús.

³⁷Teat Jesús, noic nüt teaquiaach tiül nadam nangaj iüm. Wüx langwiiüts taw quiaj; tamb andüy wüx aaga tiüc nasoic mitiüc Olivos. ³⁸Xeyay nipilan tiül cambaj rawrráwan tiüt ambüw tiül nadam nangaj iüm manguaiyiw aquiaach nej.

Ayambüw cuane wüx masapüw Teat Jesús

(Mt. 26:1-5, 14-16; Mr. 14:1-2, 10-11; Jn. 11:45-53)

22 Laliüc matüch nangos nüt ocueajiw nipilan judío, aaga nasoic pascua, aaga nüt wüx üeteran pan ngo majmel levadura. ²Ajcüwa natangtang miteaats at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés tayambüw nguineay

alndom mambiyaw Teat Jesús, pero timbолоj mandüyiw nipilan.

³Quiaj a natang nimeech Satanás tajmel tiül omeaats a Judas Iscariote, nej nop tiül ajcüwa gajpiüp (12) minipilan Teat Jesús.

⁴Aaga Judas quiaj tamb masaj natangtang miteaats, at montang monajiüt tiül nadam nangaj iüm, tasaj nejiw nguineay alndom mayac teowixaw nejiw Teat Jesús. ⁵Nejiw quiaj tapac omeajtsüw, tasajüw apmüjchiw nej tomiün. ⁶Condom nej tapiüng apmayac teowixaw nejiw; quiaj tapots mayamb nguineay marang aag ayaj wúxan ngo majlüy quiaj nipilan.

Teat Jesús ndójuwüx üet aweaag minipilan nej

(Mt. 26:17-29; Mr. 14:12-25;

Jn. 13:21-30; 1 Co. 11:23-26)

⁷Condom tatüch a nangos nüt wüx üeteran pan ngo majmel levadura. Aaga nüt quiaj netam mandeow sap majmel marang nichech wüx pascua. ⁸Quiaj Teat Jesús tüüch mamb a Pedro maquiüü a Juan, tasaj:

—Quiüran ijawan cuane apmetam icoots wüx apmetiüüts wüx nangos nüt pascua —aj nejiw.

⁹Nejiw quiaj tasajüw Teat Jesús:

—¿Nguiane ijac indiüm, Teat, namban narangan aag ayaja?

—ajüw.

¹⁰Teat Jesús tasaj nejiw:

—Wüx apmejmelüün tiül cambaj, quiaj apmexoman nop naxey ajoy nop ngan yow. Indüjpiün mamb aaga najüy quiaj, apmayac icon tinden niüng andüy quiaj.

¹¹Condom quiaj apmesajan neneay

iüm: “Apiüng Teat Naxey: ¿Nguiane ajlüy niüng saxejnenguenon netiün wüx pascua naquiüü xenipilana? aw”, apmerajan. ¹²Quiaj apmatiib icueajiün nop nadam teomeaats iüm cawüx amb ipüw iüm, landoj lamatajcüw majneaj. Andüy quiaj apmeyacan üetiüüts —aj nejiw Teat Jesús.

¹³Condom quiaj tambüw. Taxomüw meáwan atnej lamasaj nejiw Teat Jesús. Quiaj tambüw mayacüw leaw apmüeteran wüx nangos nüt pascua.

¹⁴Wüx tatüch metiw, quiaj tapeay quiaj Teat Jesús maquiüü altigüy miapóstoles nej. Quiaj chetetoj.

¹⁵Wüx alchetemoj wüx mes, quiaj tasaj nejiw:

—iXeyay teanandiüm net naquiüü icon wüx aaga pascua cam, wúxan nganaw namongoch xeyay ngo majneaj! ¹⁶Cos ningüy ndoj, lango net naquiüü icon alinomb wüx pascua, leaw apmajlüyüüts nóiquian niüng apmajlüyüüts maquiüüpaats Teat Dios —aj nejiw Teat Jesús.

¹⁷Condom quiaj taxaing noic vas, tüüch gracias Teat Dios, ndoj tapiüng:

—Jogüy isapan inganeowan noicnoic pite. ¹⁸Nganüy sasaj icon, xique landoj langome sananganeow miyow uva naquiüü icon; apndom wüx apmatüch alinoic nüt niüng apmajlüyüüts maquiüüpaats Teat Dios —aw.

¹⁹Condom quiaj taxaing a pan, tüüch gracias Teat Dios. Quiaj tambaag müüch nejiw, tapiüng:

—Aag agüy xecuerpo, apmayacüch mandeow mawün isoetiün. Atcüy

netam merangan para leaam
imeajtsan xic wüx —aw.

²⁰Atanquiaj tarang wüx landoj
üetiwi. Taxaing a vas, tapiüng:
—Aag agüy xequeiej, ajüiquich wüx
jayats poch lamarang Teat Dios
müüch icon, cos xequeiej apmajüñch
tiüt mawün isoetiün.

²¹Aaga naxey leaw apmayac
xic teowixaw moncüy majaw xic,
nganüy teasüet anaag nóiquian wüx
mes. ²²Naleaing apmarangüch wüx
ombas Teat Naxey atnej tanderac
tanomb wüx nej. iNganüy aaga
naxey leaw apmayac nej teowixaw
monajiüt xeyay ngo majnej
apmamongoch! —aw Teat Jesús.

²³Condom minipilan nej atünayej
menguiayayej wüx jane tiül nejiw
apmayac nej teowixaw monajiüt.

Andeacndeacüw wüx jane alwüx atam ajlüy

²⁴Condom minipilan Teat Jesús
tandeacndeacüw tfülan nejiw,
tapiüngüw wüx jane tiül nejiw
alwüx atam ajlüy, jane apmarang
natang. ²⁵Quiaj Teat Jesús tasaj
nejiw:

—Meáwan natangtang monajiüt
tiül meáwan iüt arangüw apatiüw
atnej lamaneayiw meáwan
nipilan leaw ajlüyiw wüx. Átan
ayambyambüw nguineay
manderacüw wüx nejiw majüic
najnej arangüw. ²⁶Icona nde
merangan atquiaj. Tiül icona
jane natang netam mayaag atnej
chingüy. Leaw najmel marang
natang tiül icona netam mambeol
jangantanej. ²⁷Ngwüy, cuane
ipiüangan, ñgün más netam
ajlüye? Sapiüng aaga apchetem

mayambüch üet nej; ngome aaga
neyac nüeteran wüx mes. Nganüy
xique sajlüy naquiiüb icon atnej nop
neyac nüeteran wüx mes, atnej nop
nerang minajiütan.

²⁸Icona ijlüyiün mequiüjpan
xic meáwan nüt wüx samongoch
cuajantanej naél. ²⁹Cos atnej
Xeteat Dios lamüüch xic narang
natang nenajiüt, ata xique sanüüch
icon merangan natang nóiquian
mequiüjpan xic, ³⁰para metiüts
manganeowaats nóiquian wüx
xemes ninguiün niüng sanarang
natang. Átan apchetemeron niüng
chetejow montangtang monajiüt,
mejawan wüx asoetiwi ajcüwa
gajpic ajlüy nipilan monaw tiül
micual micualüw Israel —aj nejiw
Teat Jesús.

Pedro apmapiüng ngo majaw jane Teat Jesús

(Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Jn. 13:36-38)

³¹Condom Teat Jesús tasaj a
Pedro:

—Simón, Simón inguiay, cos
Satanás minatang nimeech
teamatün icon, teamandiüm mayac
icon tiül naél, atnej ajwüch trigo
maw osaab. ³²Xique lanatün ocueaj
Teat Dios mambeol ic ngo mecueat
iyac imeaats wüx nej, atquiaj wüx
apmendilil apmembeolüw micojow
michijquiaw —aj.

³³Quiaj tasaj nej a Simón:
—Xique teat, sajlüy namb naquiiüb
ic nguiajantanej, masey majmeliür
tiül manchiüc, masey mambiyaw
icor —aj nej.

³⁴Quiaj tasaj nej Teat Jesús:
—Naleaing sasaj ic, Pedro, gallo
apmepaj nganüy leaw ndoj mepiüng

arojmbüw ipiüung ngo mejaw jane xic —aj nej.

Laliüc majlüy xeyay ngo majneaj

³⁵Condom Teat Jesús tatün manguaiy nejiw:

—Jow wüx tujchiüs icon meamban ngo mejoyiün morral, ngo mejoyiün iquial tomiün, ngo mesoiyquiün napüic, ¿tetam icon aleaic leaw nómban ngome tejiürana? —aj nejiw.

Quiaj tapiüngüw:

—Nicuajind, Teat —awüw.

³⁶Condom quiaj tasaj nejiw:

—Nganüy, leaw ajiür morral ich majoy, at iquial tomiün. Sitiül nop ngo majiür espada, ich manüüb micamix nej mangal nots. ³⁷Cos sasaj icon xique netam marangüch wüx ximbas atnej lasanderac wüx tiül Mipoch Teat Dios, cos apiüng: “Tayacüch atnej nop nerang ngo majneaj”, aw. Meáwan leawa lasanderac wüx quiaj, netam majlüy atnej —aj nejiw.

³⁸Quiaj tasajüw nej:

—Teat, alningüy ijtsüw espada —ajüw.

Quiaj tasaj nejiw:

—iLajlüy, atówan ayaj! —aj nejiw.

Teat Jesús ataag orar tiül Getsemaní

(Mt. 26:36-46; Mr. 14:32-42)

³⁹Condom Teat Jesús taw quiaj maquiüüb minipilan nej, tamb andüy wüx mitiüc Olivos atnej mbójan marang. ⁴⁰Wüx tapeayiw quiaj, tasaj minipilan nej:

—Itüniün ocueaj Teat Dios, ngana aleaic marang wüx imbasan nimeech —aj nejiw.

⁴¹Condom quiaj tacueat nejijw Teat Jesús, tamb tajüy atow nej atüch niüng alndom majlos noic piedra. Quiaj taquieel tiüt micos nej masaj Teat Dios, ⁴²tapiüng:

—Teat, ngwüy alndom mamóngan wüx ximbas meáwan naél leaw aliüc miün; ique ijaw Teat, ngome leawa xique sandiüm, cos leaw ique ijaw netam —aw.

⁴³Condom quiaj tapeay nop ángel imiün tiül cielo mambeol nej, müüch nej apac. ⁴⁴Cos Teat Jesús xeyay tamix omeaats, ngo macueat matün ocueaj Teat Dios; taw xeyay minalil nej, ancatectec tiüt atnej quiej.

⁴⁵Wüx ndot mataag orar, quiaj witiüt tamb majaw minipilan nej. Almajngot majaw almameayiw, cos laúmb apaciw, xeyay amix omeajtsüw. ⁴⁶Quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol tapots imeayiüna? iIpacan, itüniün ocueaj Teat Dios, quiaj ngondom marang nicuajind wüx imbasan nimeech! —aj nejiw.

Aquiüjpüw mamb Teat Jesús

(Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Jn. 18:2-11)

⁴⁷Tenguialeámban andeac Teat Jesús, quiaj ajngot noic ajlüy nipilan, aaga Judas ombas nej; nej nop nej tiül ajcüwa gajpiüp (12) apóstoles. Wüx tajngot, nómban atüch Teat Jesús macheech mimboy nej. ⁴⁸Condom Teat Jesús tasaj a Judas:

—¿Atquiaj lameteots metiib ndeaam Teat Naxeye, wüx apmecheech mimboy neje? —aj.

⁴⁹Minipilan nej wüx tajawüw aag ayaj, quiaj tapiüngüw:

—Teat, ¿natsojon naquiüjpan naag espada? —awüw.

⁵⁰Condom nop minipilan Teat Jesús tamb mangoch nop nerang minajiüt natang miteaats, tandooig miác olaag. ⁵¹Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—iJlúyan, icueat, ich majlüy! —aj.

Condom quiaj tarreeg olaag aaga naxey quiaj, tataag majneaj nómban. ⁵²Quiaj tasaj ajcüwa montangtang miteaats, at monlüy wüx nadam nangaj iüm, at montangtang teat xeech monajiüt tiül nejw, leawa tiünüw masapüw nej:

—¿Cuane imbichan espada maquiüüb a tocots xiül quiaj, tewiünana mesapan xique? ¿Neol, jowa xique need xique? ⁵³Meáwan nüt samb tiül nadam nangaj iüm. ¿Neol ngo mesapan xique? Nganüy cos lamatüch a nüt merangan aag ayaj, at nimeech lamüünd marang atquiaj —aj nejw.

Pedro apiüng ngo majaw jane Teat Jesús

(Mt. 26:57-58, 69-75; Mr. 14:53-54, 66-72; Jn. 18:12-18, 25-27)

⁵⁴Condom quiaj ndeaad Teat Jesús, taquiüraab mamb andüy aniüng minatang miteaats. Teat Pedro tandüüb nej mamb, miünquiájan ajngot. ⁵⁵Ajcüwa nipilan ajalüw biümb quiaj tiül püjchiün mbeay ombiüm minatang miteaats metsantsayej; alchetemoj ayeyiw tiüt biümb. At a Pedro aton tamb tsotom quiaj maquiüjpüw. ⁵⁶Alquiaj nop nüx nerang najiüt quiaj, wüx tajaw altsotom mbeay biümb a Pedro, tajaw majneaj, quiaj tapiüng:

—At aaga naxey quiaj aton taquiüüb aaga Jesús —aw.

⁵⁷Aaga Pedro ngo mandiüm mapiüng naleaing, quiaj tapiüng: —Ngwüy müm, ngo najaw jane aag ipiüng quiaj —aw.

⁵⁸Ajóyan quiripite ores, quiaj tajaw nej alinop, tasaj nej: —Ique aton nop tiül aqiüjpüw nejw —aj nej.

Quiaj tapiüng a Pedro:

—Naxey, ngwüy ngome xique —aw.

⁵⁹Üüchan ores tatow ndoj masaj nej aaga nop, quiaj tapiüng alinop: —Naleaing, aaga naxey quiaj aton aqiüüb nej, cos naw Galilea —aw.

⁶⁰Aaga Pedro tandüy wüx mapiüng: —Naxey, ngo najaw cuane ipiüng quiaj —aw.

Tengualeámban mandeac aag ayaj a Pedro, quiaj tepaj a gallo. ⁶¹Teat Jesús ndiliteay majaw a Pedro. Quiaj leaad omeaats aaga tapiüng Teat Jesús: “Sasaj ic Pedro, aaga gallo apmepaj nganüy leaw ndoj mepiüng arojmbüw ipiüng ngo mejaw jane xic”, maj nej. ⁶²Wüx leaad omeaats aag ayaj a Pedro, taw quiaj, tapots müüch ajiünts.

Tawüjchiw Teat Jesús

(Mt. 26:67-68; Mr. 14:65)

⁶³Ajcüwa monxey monjiür Teat Jesús itsojayéjan nej, tatoliw nej.

⁶⁴Quiaj taoeliw oniüüg nej, cas tapots maleambüw mitey. Tasajüw: —iIsüet jane neleamb ic! —ajüw.

⁶⁵At tasajüw nej cuajantanej ngo majneaj.

Teat Jesús alniüng ajlüy monajiüt

(Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Jn. 18:19-24)

⁶⁶Wüx larrow tiüt, quiaj canchiütoj montangtang monajiüt

tiül judíos, montangtang miteaats, átan mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés. Taquiüjpüw mamb Teat Jesús andüy niüng alcanchiümoj altegüy montang monajiüt. Quiaj tatüniw nej manguiaiyi:

⁶⁷—Isaj xicon, ¿cuane ipiüng, ngwüy ique aaga Cristo tapiürang aliüca? —ajüw nej.

Quiaj tasaj nejiw:

—Masey nasaj icon, icona ngome apmeyariün sandeac. ⁶⁸Aton sitiül aleaic natün nanguiaiy icon, ngome apmesajan xic, ngome apmetsambijchan xic. ⁶⁹Naleaing, naw wüx nganüy Teat Naxey apchetem amb wüx miác Teat Dios, aag nerang cuajantanej leaw almajlüy —aj nejiw Teat Jesús.

⁷⁰Condom yajnguiat tiüt masajüw nej:

—¿Cuane ipiüng, ique micual ic Teat Diosa? —ajüw nej.

Quiaj tasaj nejiw:

—Xique, atnej ipiüangan quiaj —aj nejiw.

⁷¹Condom quiaj tapiüngüw:

—iCuane tengualeámban macüliüts manguiaiyiüts, cos anguiayayoots nguineay andeac! —awüw.

Teat Jesús alteombas Pilato

(Mt. 27:1-2, 11-14; Mr. 15:1-5; Jn. 18:28-38)

23 Condom quiaj tambüw meáwan nejiw maquiüjpüw mamb Teat Jesús andüy niüng ajlüy a Pilato. ²Wüx tapeayiw quiaj tapots mayaciüw asoet, tapiüngüw: —Aaga naxey cam taxomasan teamaquiaach nipilan nde marangüch leaw netam marangüch. Apiüng ngo metam majwan tomiün

müünd a César. Ngome áagan ayaj, aton apiüng nej aaga Cristo leaw lapiürang aliüc, nop minatang nenajiüt —awüw.

³Quiaj tatün manguiaiy nej a Pilato:

—¿Naleaingue, ique aaga minatang nenajiüt tiül cambaj Israele? —aj.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Naleaing teat, atnej lamepiüng quiaj —aj nej.

⁴Condom Pilato quiaj tasaj natangtang miteaats at meáwan nipilan:

—Nicuajind nisoet ngo naxom wüx ombas aaga naxey cam —aj nejiw.

⁵Quiaj nejiw tayambyambüw xeyay nguineay mawaijchaw, tapiüngüw:

—Lamüüch majcüy nipilan, lamaquiaach ngo majneaj meáwan tiül Judea, tamelich tiül Galilea, nganüy lapeay ningüy —awüw.

Teat Jesús alniüng ajlüy Herodes

⁶Wüxan tanguiaiy aag ayaj a Pilato, quiaj tatün manguiaiy sitiül aaga naxey quiaj naw Galilea. ⁷Wüx tapiüngüw naleaing, quiaj tüüch mamb andüy niüng ajlüy a Herodes, cos nej natang nenajiüt tiül Galilea. Aton aaga nüt quiaj Herodes ajlüy tiül Jerusalén. ⁸Condom Herodes wüx tajaw Teat Jesús, quiaj tapac omeaats xeyay, cos lamajiür nüt tenguiäl mandüüm majaw. Xeyay lamanguiaiy anderac wüx Teat Jesús nguineay arang. Nej aton tenguiäl mandüüm majaw marang noic ateócan. ⁹Ndoj quiaj tapots müüch matüntün manguiaiy; pero Teat Jesús ngo mendeac nómban.

¹⁰Ajciwa montangtang miteaats, at mondüy wüx aaga poch leaw nomb tarang a Moisés, aliw quiaj aton; tatepichaw asoet nej xeyay. ¹¹Aaga Herodes maquiüüb misoldados nej atsojayéjan majawüw Teat Jesús. Tasoijquiw nej tiül noic najneajay napixeran majüic atnej nop minatang nenajiüt. Aag ayaj itsojow nej. Condom tüüch nej mamb alinomb andüy niüng ajlüy a Pilato. ¹²Ninguinüt nej a Pilato najciy aweaag a Herodes; nganüy wüx aaga nüt quiaj nómban ajneajiw.

Atüniw mandeow Teat Jesús

(Mt. 27:15-26; Mr. 15:6-15; Jn. 18:39—19:16)

¹³Condom Pilato tapaj canchiümoj meáwan micual cambaj, at montangtang miteaats maquiüüb monajiüt. ¹⁴Quiaj tasaj nejiw:

—Icona tequiüjpan miün aaga naxey cam. Tepiüangan nej teamaquiaach nipilan wüx ngo majneaj. Nganüy lamenguiayüün laímb natüntün nanguiay, ngo naxom wüx ombas nej nicuajind nisoet leaw ipiüangan. ¹⁵Átan a Herodes aton ngo maxom nicuajind, áag tüüch mandilil alinomb. Nganüy lamejawan ngo majiür nicuajind nisoet aaga naxey cam mandeow wüx. ¹⁶Leaw sanarang wüx nganüy, sanüüch majwüch, condom sanatsambiich —aj nejiw a Pilato.

¹⁷Tapiüng aag ayaj Pilato cos alndom tsajmbiüm nop najlüy tiül manchiüc wüx nangos nüt, leawa cambaj atün. ¹⁸Quiaj nipilan anyajnguian tiüt apajüw, tapiüngüw: —iNgwüy nde metsambiich aag ayaj! iLtsambiich a Barrabás! —awüw.

¹⁹Aaga Barrabás quiaj, tajmel tiül manchiüc cos tasojnong nipilan majcüyiw majawüw monajiüt; aton nej nop nembiy nipilan. ²⁰Quiaj Pilato tandüy wüx masaj nejiw alinomb, cos xeyay tandiüm matsambiich Teat Jesús. ²¹Quiaj a nganüy nipilan tepajüw xeyay napac, tapiüngüw:

—ilch mandeow wüx cruz, ich mandeow wüx cruz! —awüw.

²²Pilato quiaj tasaj nejiw amb arojmbüw:

—Xique ngo naxom cuane ngo majneaj arang aaga naxey cam. Ngo naxom wüx ombas nej nicuajind nisoet mandeow wüx. Súpan nüüch majwüch, ndoj sanatsambiich —aj nejiw.

²³Nejiw tepajüw napac, tapiüngüw majmel wüx cruz. Ajcan laxeyay ayajyaji a nipilan maquiüjpüw montangtang miteaats, quiaj tajlüy atnej andiümüw.

²⁴Quiaj Pilato tapiüng apmarang leawa nejiw apiüngüw. ²⁵Condom quiaj tatsambiich aaga naxey nembiy nipilan leaw tatüniw tsajmbiüm, áag leaw tajlüy tiül manchiüc cos tasojnong nipilan majcüyiw majawüw monajiüt. Ndoj tayac teowixaw nejiw a Teat Jesús marangüw wüx leaw andiümüw.

Teat Jesús tajmel wüx cruz

(Mt. 27:32-44; Mr. 15:21-32; Jn. 19:17-27)

²⁶Condom quiaj taquiüjpüw mamb Teat Jesús mayacüw wüx cruz. Tenguiálan ajüyi, quiaj mangochiw nop naxey nenüt Simón, naw tiül cambaj Cirene, les tajngot imiün tiül corrü. Quiaj tujchiw mambitic a cruz, mandiüüb mamb Teat Jesús.

²⁷Tandüjpiw nej mamb xeyay nipilan. Altiül xeyay montaj teajiüntsüw teapajüw cos xeyay amix omeajtsüw. ²⁸Quiaj Teat Jesús wantsat majaw nejüw, tapiüng:

—Müm montaj monaw Jerusalén, nde mejiüntsán wüx ximbas, ijiüntsán wüxan icona, at wüx micualan. ²⁹Cos aliüc miün nüt apmapiürang: “Najneajay ajlüy leaw ngondom majiür micual nej, at leaw ngo majiür nine tengual achech.”

³⁰Aaga nüt quiaj nipilan apmasajüw a tiüc: “Ijmiüc wüx ximbasan, ixot xicon”, apmajüw a lom. ³¹Cos sitiül alndom marangüw aag agüy wüx nüt aliün majlüy nateaic xiül, ¿cuane apmarangüw wüx nawaag nüt? —aw.

³²Wüx taquiüjpiw mamb Teat Jesús, aquiüjpiw mamb ijpüw monxey leaw xeyay ngo majneaj tarangüw; apmayacaranüw wüx cruz nóiquian maquiüüb. ³³Condom tapeayiw wüx Calvario, nasoic Omal Mondeow, quiaj tayacüw wüx cruz Teat Jesús maquiüüb ajcüw ijpüw monrang xeyay ngo majneaj quiaj. Nop tayacüw amb wüx miác nej, alinop amb wüx miquiamb nej.

³⁴Quiaj Teat Jesús tapiüng:

—Teat Dios, nde meyac wüx imeaats aaga ngo majneaj teamarangüw cam, cos ngo majawüw cuane teamarangüw —aw.

Condom ajcüwa soldados tasuetiw wüx apix nej, membaagayej wüx.

³⁵Meáwan nipilan aliw quiaj teamajawüw. Monajiüt aton titsojow nej, tapiüngüw:

—Alinop mbich awün wüx; nganüy ich mewüney wüx nejáyan

quiaj, majüic sitiül naleaing nej aaga Cristo lapiürang aliüc —awüw.

³⁶Átan ajcüwa soldados aton titsojow nej, tatüchiw nej müjchiw nachich vin. ³⁷Tasajüw:

—Sitiül ique minatang nenajiüt tiül judíos, nganüy erwüney wüx iquiáyan quiaj —ajüw nej.

³⁸Tarangüch acas poch wüx omal cruz. Aag ayaj tarangüch wüx ombeayiw griego, wüx ombeay latín, at wüx ombeay hebreo. Apiüng: “Aag agüy minatang nenajiüt ocueajiw judíos.”

³⁹Camüm nop tiül nejüw ajcüwa monrang xeyay ngo majneaj najlüyiw wüx cruz, itsojúyan Teat Jesús, tasaj:

—Sitiül ique aaga Cristo lapiürang aliüc, ¿neol nganüy ngo merwüney wüx iquiáyan quiaj, mewün xicon aton? —aj.

⁴⁰Pero aag aquiüüb nej talic nej, tasaj:

—¿Ngo mermbol mendüy Teat Diosa? Cos icora aton ajlüyiür tiül aaga naél cam. ⁴¹Icora naleaing netam mamongochiür atcüy, cos tarangar xeyay ngo majneaj.

Nganüy aaga teat naxey cam ngo marang nicuajind ngo majneaj —aj.

⁴²Condom aaga naxey tasaj Teat Jesús:

—Teat Jesús, ich leaam imeaats xic wüx apmejlüy niüng irang natang nenajiüt —aj.

⁴³Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Naleaing sasaj ic xecual, nganüy apmajlüyiür tiül noic najneajay cambaj nasoic paraíso —aj nej.

Wüx tandeow Teat Jesús

(Mt. 27:45-56; Mr. 15:33-41; Jn. 19:28-30)

⁴⁴Wüx lamatüch limnüt, quiaj pojniüt nómban meáwan wüx

iüt. Tiün ram lapeay tiül pinawan nchejliow nüt. ⁴⁵Nüt nómban ngo merraj, at aaga tarrang jael nepal teomeaats nadam nangaj iüm nómban chiütaw pinawan.

⁴⁶Condom Teat Jesús tepaj napac, tapiüng:

—Teat, sayac tiül iwix xeespíritu —aw.

Wüx landoj mapiüng aag ayaj, quiaj tandeow.

⁴⁷Condom aaga natang tiül soldados, wüx tajaw meáwan leawa tajlüy quiaj, tandeac najneaj wüx Teat Dios, tapiüng:

—Naleaing, aaga naxey quiaj ngo majiür nicuajind nisoet —aw.

⁴⁸Ajcüwa nipilan leaw tajlüyiw quiaj, wüx tajawüw meáwan nguineay tajlüy, tandilileaw atoltoliw mal miiündüw nejiw; xeyay ngo majneaj mayajcüw.

⁴⁹Nganüy meáwan leaw xowüy andeacüw maquiüjpüw Teat Jesús aliw quiaj, átan montaj leawa tiünüw imiünüw Galilea mandüjpiw nej. Naleaing miünquiájan almajlüyiw, teamajawüw nguineay teajlüy.

Tamiüraad Teat Jesús

(Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Jn. 19:38-42)

⁵⁰Tajlüy nop naxey nenüt José, naw tiül cambaj Arimatea tiül iüt Judea, xowüy ajneaj omeaats, arang najneaj. Nej nop tiül natang monajiüt tiül judíos. ⁵¹Aaga José quiaj teamacül majlüy tiül micambaj Teat Dios. Nej ngo majneaj majaw meáwan leawa ngo majneaj lamarangüw montangtang monajiüt. ⁵²Tamb majaw a Pilato matün Teat Jesús mamiüt. ⁵³Wüx

landoj mawün wüx cruz Teat Jesús, quiaj tawinch tiül noic napixeran. Condom tamb mayac tiül noic oxiüt larangüch noic warraj tüeng tiüc. Tiül aaga oxiüt quiaj nganaw mamelichaw tiül nicuajind mondeow. ⁵⁴Tiül aaga nüt quiaj tengual ayambüch leaw apmetam wüx nangos nüt, aton laliüc majmel nüt, quiaj amelich a nüt axoodaran.

⁵⁵Ajcüwa montaj mondüüb miün Teat Jesús imiünüw Galilea, tambüw majawüw oxiüt. Tajawüw nguineay tapiiberan tiül a Teat Jesús. ⁵⁶Condom tawüw quiaj, tambüw mayambüw najmboc angan soex, at najmboc angan aceite. Condom taxojtüw wüx nüt axoodaran atnej apiüng tiül aaga poch leawa Teat Dios tüüch a Moisés tanomb.

Teat Jesús tapac taw tiül mondeow

(Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Jn. 20:1-10)

24 Ümban arraw domingo wüx amelich seman, ajcüwa montaj tambüw niüng ajlüy oxiüt; ajoyiw mamb najmboc angan soex leawa landoj lamayambüw. At aquiüjpüw mamb alacas montaj aton. ²Camüm mapeayiw, quiaj tajawüw aaga piedra napalaran wüx oxiüt lango majlüy niüng tayacüch. ³Quiaj tajmeliw majawüw. Teat Jesús ngo majlüy quiaj niüng tapiiberan. ⁴Nejiw nómban mbayajow, ngo majawüw cuane apmarangüw. Quiaj majawüw ijpüw monxey alembemoj niüng ajlüyiw nejiw, xowüy lalitlit apixaw nejiw. ⁵Quiaj mbayatoj xeyay, taxequiw tiüt omalüw. Condom ajcüwa monxey tasajüw nejiw:

—¿Neol, cuane temeyamban ningüy niüng amiüraad mondeow? cos aaga Teat Naxey almapac. ⁶Nej ngo majlüy ningüy cos lapac alinomb. Ich leaam imeajtsan leaw tasaj icon wüx altiül Galilea. ⁷Cos tapiüng, aaga Teat Naxey apmajmel teowixaw nipilan monrang ngo majneaj, apmambiyaw nej wüx cruz. Condom wüx er nüt apmapac alinomb, aw —ajüw nejw.

⁸Nejiw quiaj leaad omeajtsüw wüx aaga poch tasaj nejw Teat Jesús. ⁹Wüx tandilileaw imiünüw niüng ajlüy oxiüt, quiaj tambüw masajüw ajcüwa gajpanop (11) miapóstoles Teat Jesús, maquiiüb alacas leaw andüüb nej. ¹⁰Ajcüwa monamb monsj miapóstoles Teat Jesús, ajcüw ayaj nop María Magdalena, alinop Juana, alinop María mimüm Jacobo, at alacas montaj. ¹¹Nejiw apóstoles tapiüngüw atnej nechachiw montaj tandeaciüw a poch quiaj; ngome tapiüngüw aag ayaj naleaing.

¹²Condom teat Pedro witiüt tamb acuiür andüy niüng ajlüy oxiüt. Almapeay quiaj talech onic majaw tiül oxiüt, tajaw ngo majlüy nicuajind, áagan apix Teat Jesús nawincharan tiül alquiaj. Quiaj a nganüy tandilil mbayánan, ngo majaw cuane najlüy.

Tiül tiüüd andüy Emaús

(Mr. 16:12-13)

¹³Aaga nüt quiaj ijpüw minipilan Teat Jesús aleambüw tiül tiüüd, laambüw andüyiw tiül noic cambaj nenüt Emaús. Ajiür coen gajpanoic (11) kilómetros naw Jerusalén. ¹⁴Ajcüwa nipilan quiaj

tenguial mandeaciüw wüx meáwan leawa tajlüy. ¹⁵Nejiw tenguial mandeaciüw wüx aag ayaj, quiaj tatüch nejw Teat Jesús, tajüyiw nóiquian maquiiüjpüw. ¹⁶Naleaing atnej aleaic nexot nej oniüjcüw, ngo majawüw jane. ¹⁷Condom quiaj tatün manguiaj nejw Teat Jesús: —¿Cuane wüx temendeacan tenguial ijüyüün tiül tiüüda? ¿Neol xeyay amix imeajtsana? —aw.

¹⁸Quiaj tasaj nej nop nenüt Cleofas, tapiüng:

—¿Neol ngwüy, íquian quiaj iltiül Jerusalén aaga nüt cam, pero ngo mejaw cuane tajlüy quiaja? —aj nej.

¹⁹Quiaj tasaj nejw:

—¿Neol, cuane najlüy quiaja? —aj nejw.

Quiaj tasajüw nej:

—¿Ngo menguiaj leaw tajlüy wüx Teat Jesús naw Nazarete? Nej nop nendeac andeac Teat Dios, cuajantanej alndom marang, aton najneajay andeac wüx Teat Dios manguiaj nipilan. ²⁰Naleaing montangtang miteaats, aton monajiüt tiül xecambajan tayaciüw nej teowixaw nipilan mayaciüw wüx cruz, mandeow. ²¹Xicona tapiüngasan nej apmawün xicon wüx aaga naél leawa meáwan nipilan judío teanamongochiün. Nganüy lamatüch er nüt tatow ndoj marangüw atquiaj.

²²Nganüy acas montaj tiül xicona teamambolojchiw xicon; cos wüx tambüw majawüw oxiüt úmban arraw, ²³quiaj tajawüw lango majlüy quiaj Teat Jesús niüng tapiiberan. Ndoj tandilileaw masajüw xicon aag ayaj. Aton apiüngüw tajawüw ijpüw ángeles,

tasajüw nejiw aaga Teat Jesús lapac. ²⁴Condom quiaj tambüw acas saquiüjpan majawüw oxiüt. Tajawüw naleaing atnej tapiüngüw ajcüwa montaj, cos ngo majlüy quiaj Teat Jesús —ajüw nej.

²⁵Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús: —iNgui tow apac imalan! iNgow apmepiüangan naleaing meáwan leawa tapiüngüw mondeac andeac Teat Dios! ²⁶¿Neol cuane ipiüangan, ngo metam mamongoch atquiaj aaga Cristo leaw lapiürang aliüca, wüx nganaw mamb andüy tiül cielo? —aj nejiw Teat Jesús.

²⁷Condom tapots müüch masaj nejiw wüx meáwan leaw apiüng tiül Mipoch Teat Dios, ajan wüx aaga poch leawa tüünd a Moisés, tandüüb meáwan leaw tandeacüw wüx nej mondeac andeac Teat Dios.

²⁸Condom wüx lapeayiw tiül a cambaj niüng andüyiw quiaj, quiaj Teat Jesús tajüic atnej apmamóngan.

²⁹Pero xeyay tasajsajüw:

—Icül teat, macüliüts, langwiiüts agüy, laliüc majmel nüt —ajüw.

Quiaj tacül Teat Jesús maquiüüb nejiw, taquiüjpüw andüy niüng acüliw. ³⁰Condom wüx alchetemoj maquiüjpüw nóiquian wüx mes, quiaj Teat Jesús taxaing a pan, condom tataag orar, ndoj tambaag müüch nejiw. ³¹Quiaj rat oniüjciw, leaad omeajtsüw majawüw jane nej. Naleaing Teat Jesús quiaj ndrot, lango maxomüw majawüw. ³²Condom quiaj tendeacndeacüw, tapiüngüw:

—¿Naleaing ngwüy, áag tapots apac omeajtsar wüx aleambaats tiül tiüüd, wüx teamasaj icor wüx Mipoch Teat Dios? —awüw.

³³Condom aag ayaj, andilileawan tiüt, tandüyiw Jerusalén alinomb. Taxomüw ajcüwa gajpanop (11) miapóstoles Teat Jesús, at meáwan minipilan nej alcanchiümoj maquiüjpüw nóiquian. ³⁴Andüüban masoiquiw:

—Naleaing Teat Jesús lapac tiül mondeow, cos landoj axomayej maquiüüb teat Simón —ajüw nejiw.

³⁵Condom ajcüwa ijpüw quiaj tapiüngüw aton nguineay tandeacüw maquiüjpüw Teat Jesús wüx aliw tiül tiüüd, at cos naleaing tajawüw ranüy wüx tambaag a pan.

Teat Jesús tejüiquichay tiül minipilan nej

(Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Jn. 20:19-23)

³⁶Tealeámban mandeacüw aag ayaj, quiaj majawüw Teat Jesús alembem pinawan niüng ajlüyiw nejiw. Tatepeay nejiw, tapiüng: —Tamtámban ijlüyüna —aw.

³⁷Nejiw mbayatoj xeyay, apiüngüw nejiw nembolooch.

³⁸Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Neol mbayaterona? ¿Neol teteotsan atquiaja? ³⁹Jogüy ijawan xiwix, xileaj. Xique tan sajlüy. Isamban xic mejawan, cos noic espíritu ngo majiür onij olaats matnej nganüy teamejawan sajlüy cam —aj nejiw.

⁴⁰Wüx tasaj nejiw aag ayaj, quiaj tüüch nejiw majawüw owix nej oleaj nej. ⁴¹Nejiw ngo majawüw cuane marangüw, mbayajówan, pero apac omeajtsüw majawüw nej. Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Ijiüran ningüy nüeterana? —aj nejiw.

⁴²Quiaj tujchíw nej quiriw nechench ciët, alquiriw micün xiül.

⁴³Tasap, tüet quíajan niüng ajlüyiw nejiw. ⁴⁴Condom tasaj nejiw:

—Aaga leaw teajlüy cam tasajas icon ninguinüt wüx saliün naquiiüb icon. Tapiüngas netam majlüy atnej lasanderac wüx tiül aaga poch leawa tüünd a Moisés nomb, at leaw tapiüngüw mondeac andeac Teat Dios, at tiül salmos aton —aj nejiw.

⁴⁵Quiaj tüüch nejiw majawüw ranüy nguineay lamapiüng wüx nej tiül Mipoch Teat Dios. ⁴⁶Tasaj nejiw:

—Atquiaj lajlüy larangüch wüx nawüig, cos aaga Cristo leaw lapiürang aliüc netam mambiyan. Condom wüx er nüt apmapac alinomb naw tiül mondeow. ⁴⁷Netam manderac wüx nej manguiyiw meáwan cambaj wüx aaga iüt cam, masoiqiw netam mayambüw Teat Dios, matüniw ocueaj, para mawüw wüx asoeti. Netam memelichan mendeacan wüx nej naw tiül Jerusalén andüy quiaj. ⁴⁸Nganüy icona netam mejlüyiün wüx,

mepiungan meáwan aag ayaj cos ijawan naleaing. ⁴⁹Xique sanüüch miün leawa lamapiüng Xeteat Dios apmüüch icon. Icülünan ningüy tiül cambaj Jerusalén leaw ndoj meajndiün aag ayaj imiün tiül cielo. Nej apmüüch icon merangan cuajantanej —aj nejiw Teat Jesús.

Teat Jesús tamb andüy tiül cielo

(Mr. 16:19-20)

⁵⁰Condom quiaj tawüw tiül cambaj, taquiiüb nejiw mamb andüy Betania. Quiaj tandic cawüx owix nej, tatün monajneaj müüch nejiw Teat Dios. ⁵¹Tenguialeámban atün monajneaj, quiaj tacueat nejiw, tanaámb amb andüy cawüx tiül cielo. ⁵²Minipilan nej wüx landoj maquiejliw micosüw nejiw mandeaciw najneajay wüx Teat Jesús, quiaj tandilileaw andüyiw Jerusalén, najneajay apac omeajtsüw. ⁵³Tanaámb ngo macueatiw ambüw tiül nadam nangaj iüm mandeaciw najneajay arang Teat Dios.